

GRAMMAR

ప్రశ్నలు నిష్టాతము, అధ్యాతన సైఫి,
విష్ణువు పురిజీవులను విశేష
బోధనా బంధువులను ప్రేళించి,
గొక్కలు 10 కి. ప్రాంతాల జర్జరాయిలు
గొర్రె తొంగువేకాకొనగనీర్ల
ఓంబించుకొనులకొరక
భాషాభిమానానించియన్ త్రుగులు

425
KOT

కుండ రుషాత్మక
పూర్వాత్మక
పూర్వాయిక
పూర్వాయువు

'Janapriya'

ENGLISH GRAMMAR

(‘జనప్రియ’ భాంగీచ్ క్రామాం)

ముంగర్ కోటేశ్వరరావు, M.A., పెదరాబండ
ఎడిటర్ : జనప్రియ పత్రికేషన్స్,

ఫెనార్-522.201.

210

ఫ 08644-23037

జనప్రియ రఘుకృష్ణ

లగ్గొకుల క్లెరియుల వాల వీథి-II.
ముంగర్ కోటేశ్వరరావు, ఫెనార్-522.201.

DURU PUBLICATIONS

'Janapriya' ENGLISH GRAMM

By : Mungara Koteswara Rao,

ముద్దం :

~~ఆగస్టు 1997.~~

అన్ని హక్కులు :

ఇన్‌ప్రైమ్ ప్రింటర్స్,

తెనాలి వారి.

విలా :

రూ. 24-00.

ముఖ చిత్రము :

ఎస్. ఎస్. ప్రకాశ్,

విజయవాడ-3.

ముద్దం :

ఇన్‌ప్రైమ్ ప్రింటర్స్,

తెనాలి-522 201.

ముఖచిత్ర ముద్దం :

సౌందరమ్ ప్రింటర్స్,

చென్నई-21.

వితులకు :

(Phone No. : 28037)

For Cc

Janapriya Publications,

Agnikula Kshatriyula vari Street-II,

Ganganammapet, TENALI-522 201.

Edition :

AUGUST, 1997.

All rights reserved by :

Janapriya Publications

Tenali.

Price :

Rs. 24-00.

Cover Design :

V. S. PRAKASH,

Vijayawada-3.

Printed at :

Janapriya Printers,

Tenali-522 201.

Cover Printers :

Saundaram Printers,

Chennai-21.

CONTENTS (విషయ సూచిక)

విషయము :	పేజ్	విషయము :	పేజ్
English Alphabet (అంగ్ అఫెరముల)	5	Phrases and Clauses (వాక్య టాగుములు మరియు వాక్యంగములు); Kinds of Phrases	
Sounds of Letters (అఫర డ్యూనులు)	7	Kinds of Clauses	
Syllable (సిలైటాఫరము)	9	(వాక్యాటాగుముల రకములు) 47	
Parts of Speech (ఫాషా భాగములు)	10	(వాక్యంగముల రకములు) 49	
Articles (నిర్దేశ్యక విశేషములు)	16	Clauses and Sentences	
Kinds of Nouns (నామపాచకముల రకములు)	18	(వాక్యంగములు మరియు వాక్యములు) 54	
Kinds of Verbs (లీయల రకములు)	20	Number (వచనము); From Singular Form to Plural Form (ఏకవచన రూపము నుండి లహరివచన రూపమునకు) 58	
Kinds of Pronouns (సర్వసామముల రకములు)	23	Gender (లింగము); From Masculine Gender to Feminine Gender (పుం లింగము నుండి త్రీ లింగమునకు) 61	
Kinds of Adjectives (విశేషముల రకములు)	28	Case (విభక్తి); Kinds of Cases	
Kinds of Adverbs (ల్రియా విశేషముల రకములు)	30	(విభక్తుల రకములు) 64	
Kinds of prepositions (విభక్తుల రకములు)	36	Usage of Apostrophe	
Kinds of Conjunctions (సముచ్చయముల రకములు)	40	(అపోస్టోఫి ప్రయోగము) 67	
Kinds of Sentences (వాక్యముల రకములు)	43	Usage of Capital Letters	
Subject and Predicate (కర మరియు ఆఖాతము)	45	(పెద్ద అఫరముల ప్రయోగము) 69	

విషయము :	పేత్ విషయము :
Silent Letters	Degrees of Comparison
(అనుచ్చారిత అడవములు) 70	(ఆరతమ్య భావస్తితులు)
Active Voice and Passive	Formation of Degrees
Voice (కర్తవ్యర్థక మరియు కర్మర్థకము) 73	(భావస్తితుల నిర్మాణము) Comparison Adverbs
From Active Voice to Passive Voice. 74	(క్రియావిశేషముల పోలిక)
From Passive Voice to Active Voice 75	Punctuation Marks
Direct Speech and Indirect Speech (ప్రత్యుషభాషణ మరియు పరోక్త భాషణ) 76	(విరామ చిహ్నములు) Usage of Punctuation Marks
From Direct Speech to Indirect Speech 77.	Same words in Different Parts of Speech (ఏదిద భాషాభాగములలో అవే పదములు) 1
Verb. Complement (క్రియ-సమానము) 82	Formation of words (పదముల స్వరూపము);
Verb-Mood (క్రియ-రీతి) 83	Formation of Nouns (నామవాచకముల స్వరూపము) 1
Tense (క్రియాకాలము) 85	Formation of Verbs (క్రియల స్వరూపము) 12
Kinds of Tenses (క్రియా కాలముల రకములు) 86	Formation of Adjectives (విశేషముల స్వరూపము) 12
Participle (అసమాపక క్రియ) 88	Diminutives (నూళ్ళార్థక నామవాచక పదములు) 12
Kinds of Participles (అసమాపక క్రియల రకములు) 89	Confused words (తికమక-పెట్టు పదములు) 18
Gerund (తమన్నార్థకము) 99	Stress on Syllables (గుణితాక్షరముల మీద ఉత్తిడి) 13
Usage of Tenses 91	Figures of Speech
Tense Charts	(క్రియాకాల పద్ధతిలు) 94
Conjugation of Verbs (క్రియారూప విస్తారా) 95	

J.P. ENGLISH GRAMMAR

(జనప్రియ భంగీష్ గ్రామర్)

ENGLISH ALPHABET (ఆంగ్ల అక్షరముల)

ఆంగ్ల ఫావకు అక్షరములు (Letters) - 26. వీటినే.... "Alphabet (అక్షరమూల)" అని అంటారు. ఇవి రెండు రకములు: 1] Print Letters(అచ్చ) అక్షరములు), 2] Script Letters (ప్రాత అక్షరములు)!

అచ్చ అక్షరములను- కేవలము పుస్తకములు వద్దైన అచ్చవేయటకు మాత్రమే ఉపయోగిస్తారు. ఇవి తిరిగి రెండు రకములుగా విభజింపబడి ఉన్నాయి.
 (a) Capital Letters (పెద్ద అక్షరములు), (b) Small Letters (చిన్న అక్షరములు)! వీటిని- ఈ క్రింద చూడండి!!

I] (A) Print Capital Letters(అచ్చ పెద్ద అక్షరములు):-

A B C D E F G H I J K L M N O P
 Q R S T U V W X Y Z

B) Print Small Letters (అచ్చ చిన్న అక్షరములు) :-

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
 u v w x y z

ప్రాత అక్షరములను- కేవలము ప్రాయటకు మాత్రమే ఉపయోగిస్తారు. ఏమున్న రెండు రకములుగా విభజింపబడి ఉన్నాయి. (a) Capital Letters,
 (b) Small letters. వీటిని- ఈ క్రింద చూడండి!

I] (A) Script Capital Letters (ప్రాత పెద్ద అక్షరములు):-

ఁ B C D E F G H I J K L M N O ఁ P Q
 ఁ R S T U V W X Y Z

(B) Script Small Letters (వ్రాత చిన్న అక్షరములు):-

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v

w x y z

వ మాటలోని అక్షరములనైనను - తెలుగులో....: ఏ అక్షరమునకు ఆ అక్షరముగా.... విడివిడిగా వ్రాస్తాము గాని.... అంగ్లపదములలోని అక్షరములను - కలిపి వ్రాయాలి. పదమునకు మధ్యన మాత్రము - కొంచెము space (బాకీ) వదలాలి.

కొన్ని అక్షరముల సముదాయమును - "పదము (word)" అని అంటారు. సాధారణముగా ఏ అంగ్ల పదమునందైనను రెండు లేక అంతకంటే ఎక్కువ అక్షరములు ఉంటాయి. ఐతే.... అంగ్లభాషలో "I (నేను)", "A(ఒక)" అను రెండు 'ఎంఖర పదములు (Single letter words)' వుండుట విశేషము!

పాక్షి ప్రారంభపదేమునందలి మొదటి అక్షరమునూ మరియు మనుష్యులు, పుట్టుములు, దేశములు, నదులు మన్నగు పదములకు ముందున్న మొదటి అక్షరముచూ - 'Capital letter'గా వ్రాయాలి.

అంగ్లభాష నందలి - 26 అక్షరములు....ఉచ్చారణను అనుసరించి - రెండు రకములుగా పిలువబడు చున్నవి. 1] Vowels (అచ్చులు), 2] Consonants (హల్లులు)!

Vowels : "A, E, I, O, U" అను ఈ రెండు అక్షరములు - అచ్చులు! ఇప్పి. తమంతట తామే ఉచ్చరింపబడగలవు.

Consonants : అచ్చులు కాని మిగతా 21 అక్షరములు - హల్లులు! ఇప్పి. తమంతట తాముగా ఉచ్చరింపబడలేవు.

Semi-Vowels (ఉథయాక్షరములు లేదా అర్థ అచ్చులు) : "y, w" అప్పు రెండు అక్షరములు - అచ్చులవలెను, హల్లుల వలెను ధ్వనించుటవలన... విడిసి "ఉథయాక్షరములు" అని అంటారు.

పదాలు : 1] "Water(పాటర్); Walk (పాక్); Yard (యార్డ్); You(యు)" అను పదములయందు - పైరెండు అక్షరములు మొదట చమ్చటివలన... 'హల్లులు'గా ధ్వనించుచున్నవి.

2] "My (మై); sky (శైక్సీ); Paddy (పాడెడీ); Happy (హెపీ) అను పదముల యందు - 'y' చివర వచ్చుటవలన... 'అచ్చు'గా ధ్వని గచ్చన్నది.

3] "Few (ఫ్యావ్); Bow (బో); Vow (వో); Jaw (జా)" అపదములయందు - 'w' ముందు అచ్చుతో కలసి వచ్చుటవలన. 'అచ్చు'గా ధ్వనించుచున్నది.

Sounds of Letters (అక్షర ధ్వనులు) :

1] Vowel Sounds (అచ్చు ధ్వనులు) : ఆయా అచ్చులు - నీ కొముగా ధ్వనించునదీ.... కః క్రింది పట్టికలో గమనించండి!

Vowel	Sound	Example (ఉదాహరణలు)
A :	ఎ	rate (రేట్), date (డేట్).
	ఏ	card (కార్డ్), part (పార్ట్).
E :	అ	cat (కాట్), hand (హెండ్).
	ఇ	pearl (పర్ల్), learn (లర్న్).
I :	అ	treat (ట్రైట్), seat (సైట్).
	ఎ	red (రెడ్), bed (బెడ్).
O :	అ	first (ఫస్ట్), bird (బిర్డ్).
	ఉ	pin (పిన్), stick (స్టిక్).
U :	అ	kind (కైండ్), kite (కైట్).
	ఊ	cot (కాట్), box (బాక్స్).
	ఉ	book (బుక్), look (లుక్).
	ఊ	stool (స్టూల్), root (రూట్).
	ఇ	stone (స్టోన్), close (క్లోస్).
	ఔ	mouse (మౌస్), house (హౌస్).
	అ	cut (కట్), shut (షట్).
	ఊ	push (పుష్), put (పుట్).
	యూ	duty (డూటీ), tutor (టూటర్).

2] Consonant sounds (హల్లు ధ్వనులు): ఆయా హల్లులు - ఏ యే విధముగా ధ్వనించునది.... ఈ క్రింది పట్టికనందు గమనించండి!

హల్లు :	ధ్వని :	ఉదాహరణ :
B :	బ	bottle (బాటీల్), baby (బెబీ).
C :	స	notice (నోటిస్), city (సిటీ).
	శ	chemist (మెటిస్ట్), copper (కాపర్).
	చ	cheap (చీప్), chicken (చికెన్).
	ఛ	Machine (మెషిన్), chivalry (షివల్రీ).
D :	డ	down (డౌన్), day (డే).
F :	ఫ	finger (ఫింగర్), fate (ఫేట్).
G :	గ	dog (డాగ్), goat (గోట్).
	జ	merge (మెర్జ్), urge (అర్జ్).
	ఱ	laugh (లాఫ్), enough (ఎన్ఫుఫ్).
H :	ఘ	horse (హార్స్), hot (హాట్).
J :	జ	jump (జంప్), jolly (జాలీ).
K :	ఱ	key (కీ), kick (కిక్).
L :	ల	lock (లాక్), long (లాంగ్).
M :	మ	monkey (ముంకీ), mice (మైస్).
N :	న	name (నేమ్), neck (నెక్).
P :	ప	post (పోస్ట్), pen (పెన్).
	ఱ	graph (గ్రాఫ్), phone (ఫోన్).
Q :	ఉ.ఱ	quit (క్విట్), quite (క్వైట్).
R :	ర	roof (రూఫ్), road (రోడ్).
S :	స	school (స్కూల్), slate (స్లైట్).
	ఱ	shot (షాట్), state (స్టేట్).
T :	త	tea (టీ), ticket (టికెట్).
	ఱ	thick (థిక్), thing (థింగ్).
	ఱ	that (దట్), there (దేర్).
	అ	mention (మెన్షన్), section (సెక్షన్).

V :	v	vote (వోట్), vacant (వేకెంట).
W :	w	ward (వార్డ్), well (వెల్).
X :	x	fix (ఫిక్స్), six (సిక్స్).
	x	Example (ఎగ్జాంప్లిన్), Examination (ఎగ్జామినేషన్).
Y :	y	joy (జాయ్), yard (యార్డ్).
	燵	forty (ఫార్టీ), copy (కాపీ).
	燵	by (ఇ), type (టైప్).
Z :	z	Zebra (జీబ్రా), Zeal (జీల్).

SYLLABLE(గుణితాక్షరము):.. పలుకదగిన 'ఒక అచ్చుగల- అఛ్చక సముదాయము'ను గానీ, 'ఒక్కసారిగా ఉచ్చరించదగిన హాటు'నుగానీ, 'హాటులోని ఫాగము'నుగానీ- "syllable (సిలబ్లె)" అని అంటారు. ఒకే అచ్చులోగానీ లేదా అచ్చు ఘ్యనినిమ్మి అచ్చుల సముదాయముతో గానీ లేదా అచ్చు ఘ్యనిలో తున్న హాల్యులతో గానీ- 'syllables' ఏర్పడుతాయి. పదమును- ఉచ్చరించనప్పడు.... ఆ పదమును- 'syllables'గా విడదిసిన ఎడల.... పలుకుటకు, సులభముగా ఉంటుంది. ఇదే విధముగా.... పదములను ప్రాయినప్పడు- spelling సులభగా అర్థమౌతుంది. ఉదాహరణకు.... కః క్రీంది పదములను- syllablesగా ఎలా విడదిసినదీ గమనించండి!

- 1] shower (sho-wer=శ్చ-వర్), 2] power (po-wer=ప-వర్), 3] beyond (be-yond=బి-యాండ్), 4] brother (bro-ther=[బ్ర-దర్]), 5] either (ei-ther=ఇ-దెర్), 6] examination (exa-mi-na-tion=ఎగ్జా-మి-నే-షన్).

పై పదములలో.... 1 నుండి 5 వరకు- రెండు syllables దాను, అలా పదము - నాలుగు syllables గాను విడదియబడినవి. cat, rat, out, put,dog, me॥నచి- “ఒకే అచ్చుకో ఏర్పడి, ఒకే syllableకో కూడిన రూటల”ని గ్రహించవలెను.

PARTS OF SPEECH

(భాషా భాగములు)

ఆంగ్ల భాషనందలి పదములన్నియు - ఆ యూ వాక్యములందు ఉపయోగించే బడిన విధమును ఒక్కటి.... ఎనిమిది భాగములుగా విభజింపబడినాయి. నీటినే... “Parts of Speech (భాషా భాగములు)” అని అంచారు.

1] Noun (నామవాచకము), 2] Verb(క్రియ), 3] pronoun(స్వరణామము),
4] Adjective (విశేషము), 5] Adverb (క్రియ విశేషము), 6] pre-
position (విషక్త్యర్థకము), 7] conjunction (సముచ్చయము), 8] Inter-
junction (భావహిదేక ప్రకటనార్థకము)“ అను ఈ ఎనిమిది - భాషాభాగమునందలి
ఎనిమిది భాగములు!

1] **NOUN**(నామవాచకము) :- మనుష్యులు, జంతుపులు, పట్టణములు,
నదులు, దేశములు మన్మహితి నామము (పేపు)లను తెలుపు పదములను -
“నామవాచకములు (Nouns)” అని అంచారు.

(నిర్వచనము) *Definition*: A noun is the name of a person,
place or thing etc.

ఉదా :- 1] Suman (సుమన్)= మనిషి పేరు! 2] India (ఇండియా)=
దేశము పేరు! 3] Godavari (గోదావరి)= నదిపేరు! 4] Tenali (తెనాలి)
పట్టణము పేరు! 5] Chair (కుర్చు)=వస్తువు పేరు! ఉదాహరణకు ఈ క్రింది
వాక్యములను గమనించండి!

1] Rama is a good boy (రాముడు మంచి బాలుడు).

2] Sita sings well (సీత చక్కగా పాదుతుంది).

3] The book is in the bag (పుస్తకము సంచిలో ఉన్నది).

4] Mangoes are sweet (మామిడి పండ్లు - తీయను)!

5] Tenali is a big town (తెనాలి పెద్ద పట్టణము)!

పై వాక్యములనందలి “Rama, boy, Sita, book, bag, mangoes,
Tenali, town” అను పదములు - “Nouns” అని అర్థప్రాణంది కదూ!

2] **VERB** (క్రియ) :- చేతలను, స్థితులను, కరిగియుండుతను తెలియజేయ
పదములను - “verbs (క్రియలు)” అని అంచారు.

Def. :- A word which expresses doing, being or possessing is called a verb!

ఉదా॥ :- 1] eat (తినుట) = 'చేత(వని)'ని తెలియజేస్తున్నది. 2] is (ఉన్నది) = 'స్థితి'ని తెలియజేస్తున్నది. 3] have (కలిగియుండు) = 'కలిగి యుండుత'ను తెలియజేస్తున్నది. 4] kill (చంపుట) = 'పని'ని తెలియజేస్తున్నది. 5] was (ఉండెను) = 'స్థితి'ని తెలియజేస్తున్నది. ఉదాహరణకు - ఈ క్రింది వాక్యములన్నె గమనించండి!

- 1] The ball **is** round (ఒయి గుండ్రముగా ఉన్నది).
- 2] Who **sits** on the bench (ఇల్లమీద కూర్చుస్తున్నది ఎవరు)?
- 3] Gopi **killed** a bird (గోపి పడ్డిని చంపాడు).
- 4] He **owns** a building (అతడు ఒక మేడను కలిగియుండెను).
- 5] The maid **brings** water (పనిమనిషి నీరు తెచ్చును).

పై వాక్యములనందలి - "is, sits, killed, owns, brings" అను పదములు - 'verbs' ఎలా బసది తెలిసినది కదూ!

3] PRONOUN (సర్వ్యసామము) :- నామవాచకములరు ఒదులుగా ఉపయోగించు పదములను - "Pronouns (సర్వ్యసామములు)" అని అంటారు. ఒకే నామవాచకమును - పదే పదే వాడనవసరము లేకుండా.... ఇవి సాయపదతాయి.

Def. :- A pronoun is a word which is used instead of a noun.

ఉదాహరణకు - ఈ క్రింది ప్రయోగము (Usage) లను చూడండి!

- 1] He (అతడు), It (అది, దానిని) :-

Ex. :- Suresh bought an apple. He gave it to Ramesh (నుఱేక్క ఏపిల్ను కొన్నాడు. అతడు దానిని రమేష్కి ఇచ్చాడు).

పై వాక్యమునందు - "He" అనునది - 'Suresh'కు ఒదులుగాను, "it" అనునది. "an apple" కు ఒదులుగానూ ఉపయోగించబడినవి.

- 2] She (అమె), Her (అమెయొక్క) :-

Ex. :- Ravali has a Maruthi Car. She presented it to her sister (రవాలికి - మారుతిచార్ ఉన్నది. అమె దానిని - రన సోరికి ఒహళాకరించి నది). "She" అనునది - Ravali కి ఒదులుగాహా, "It" అనునది - "Maruthi

car" కు బదులుగాను, "her" అనునది- Ravi కి బదులుగానూ ఉపయోగించ బడినవి.

3] They (వారు) :-

Ex.: Raju and Ranjith are friends! They are Cricketers (రాజు మరియు రంజిత్ లు స్నేహితులు! వారు- క్రికెట్ అటగాళ్లు)!!

"They" అనునది- Raju and Ranjith లకు బదులుగా వాయిపడినది. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది మరికొన్ని వాక్యములను పరిశీలించండి!

1] I am a boy (నేను బాలుడను)! 2] You are a teacher (మీరు- ఉపాధ్యాయులు)! 2] He went to Tenali (అతడు తెనాలి వెళ్లాడు). 4] She is a dancer (ఆసె నర్తకి)! 5] They are playing tennis (వారు- బంచ లాట ఆడుతున్నారు).

పై వాక్యమునందరి- "I, you, He, She, They" అన్న పదములను.... నాశ వాచకములకు బదులుగా ఉపయోగించబడిన "Pronouns" అని గ్రహించార్కిందు.

4] **ADJECTIVE** (విశేషము) :- నామవాచకముల యొక్క గుణమునుగానీ లేదా పరిమితిని గానీ లేదా సంఖ్యను గానీ తెలియజేయ పదములను "Adjectives" అని అంచారు.

Def.:- An Adjective is a word which tells the quality, quantity or number of a noun.

ఉదా॥ :- 1] Red (ఎఱువు), 2] Little (కొంచెము), 3] Five (ఐడు), 4] Beautiful (అందమైన), 5] Big (పెద్ద), 6] Soft (మెత్తని).

ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] Swetha is a **beautiful** girl (శ్యోత- అందమైన అమ్మాయి)!
 2] The Earth is **round** (భూమి గుండ్రముగా ఉన్నది).
 3] There are **thirty** boys in the class room(తరగతి గదిలో-ముప్పు మంది బాలురు ఉన్నారు).

4] Anand is a **short** boy (అసంద్ - పొడ్డిపొలుడు)!

5] Yammuna is a **good** dancer (యమున- మంచి నర్తకి)!

పై వాక్యముల యందరి- "beautiful, round, thirty, short, good" అన పదములను- Adjectives గా ఎలా ఉపయోగించినది గ్రహించారు చూ!

5] ADVERB(క్రియా విశేషణము):- “ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎలా, ఎంత వఱకు” అను క్రియల పరిమితిని; విశేషణముల పరిమితిని లేదా ఇతర క్రియా విశేషణముల పరిమితిని గుణించి తెలియజేయు పదములను- “Adverbs” అంటారు.
Def. :- An Adverb is a word which describes a verb, an adjective or another adverb.

Ex.:- 1] Chitra sings sweetly (చిత్ర- తీయగా పాడుతుంది). ఈ వాక్యములోనీ.... “sings” అను verb ను- “sweetly” అను adverb- విశేషించి తెలుపుచున్నది.

Ex.:- 2] Sasi is a very good girl (శశి- చాల మంచి బాలిక). ఈ వాక్యమునందలి.... “good” అను adjective ను- “very” అను adverb విశేషించి తెలుపుచున్నది.

3] Jayaram teaches very loudly (జయరాం బిగ్గగా బోధిస్తాడు). ఈ వాక్యమునందలి “loudly” అను Adverb ను- “very” అను క్రియా విశేషణము విశేషించి తెలుపుచున్నది. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది కొస్తు వాక్యములను పరిశీలించండి!

1] Sugathha came yesterday (సుకాత- నిన్న వచ్చినది). 2] The child is crying loudly (బిడ్డ బిగ్గగా ఏడుస్తున్నది). 3] My mother walks very slowly (మా అమృత- చాల నెమ్ముదిగా నడుస్తుంది). 4] Vandana writes well (వందన- చక్కగా ప్రాస్తుంది). 5] Ramya loves Raghu deeply (రమ్య....రఘును- గాఢముగా ప్రేమిస్తున్నది). ఈ వాక్యములలోని “yesterday, loudly, very, slowly, well, deeply” అను పదములు- Adverbs గా ఎలా ఉపయోగించబడినవో.... గ్రహించారు కదూ!

6] Preposition (విభక్త్యర్థకము):- దాదాపుగా తెలుగు ‘విభక్త్యర్థయము’ అన్నియు- prepositions గా పనిచేస్తాయి. తెలుగులో.... ఈ ప్రత్యుథములు- నామవాచకమునకు గాని, సర్వనామ పదమునకు గాని తరువాత వస్తాయి. గాని... ఆంగ్లభాషలో ఉతే.... ముందే వస్తాయి. నామవాచకమునకు, నామ వాచకమునకు మధ్యనగల సంబంధమును లేక సర్వనామము, విశేషణమునకు మధ్యన గల సంబంధమును లేక నామవాచక, సర్వనామ పదములకూ- మరోభాషాభాగ పదము

నకు మధ్యాగల సంబంధమును తెలుపు పదములను... "prepositions" (ఏద క్రమక పదములు)" అని అంటారు (A preposition is a word which shows the relationship between a noun or pronoun and some other word).

Ex.: 1] The pen is **in** the pocket (కంచు జీబులో వున్నది). ఈ పాక్యములోని.... "pen", "pocket" అను రెండు noun ల మధ్యానున్న సంబంధమును - "in" అను preposition తెలియజేస్తున్నది.

2] Sudha is kind **to** me (సుఖ నావట్లసానుధూతిలో వున్నది). ఈ పాక్యము లోని "me" అను pronoun, ఈ, "kind" అను adjective నకు మధ్య గల సంబంధమును - "to" అను preposition పూర్చించ చున్నది.

3] Kaveri came **from** Mumbai (కావెరి ముంబాయి నుండి వచ్చేను). ఈ పాక్యములోని - "came" అను verb నకు, "Mumbai" అను noun కు మధ్యాగల సంబంధమును - "from" అను preposition తెలియజేయచున్నది. ఈ పాక్యములు - ఈ క్రింది పురికొన్న పాక్యములను గపునించండి!

1] The sun rises **in** the east (శూర్యుడు తూర్పున ఉదయించును). 2]

He spoke **to** his brother (అతడు తన సోదరునిలో మాట్లాడెను). 3]

I met Santhi **at** the college gate (నేను కాలేజ్ గేట్వద్ద రాంతిని కలిని కొస్తాను). 4] She fell **into** the river (అమె నదిలోకి పడిపోయినది).

5] The tree is **near** the compound wall (చెట్టు ప్రహరీగోడకు దగ్గరగా వున్నది). ఈ పాక్యములంచలి - "in, to, at, into, near" అను పదములు ఎట్లు prepositions గా మాత్రినది అర్థమైనది కదూ!

7] **Conjunction** (సముచ్చయము): - రెండు లేక అంతకంటే ఎత్తువ మాటలను లేక పాక్యములను కలుపుటకు ఉపయోగించు పదములను "conjunctions" అంటారు. (A conjunction is a word which is used to join words or sentences together).

Ex.: 1] Preethi and Sruthi are sisters (ప్రీతి మరియు శ్రుతి సోదరి మఱ్యాలు)! ఈ పాక్యములో - "Preethi", "Sruthi" అను మాటలను "and" అను పదము కలుపుచున్నది.

2] Give me a pen **or** pencil (కలము లేదా సీసపు పుల్లను నాకు ఇవ్వండి)! ఈ వాక్యము నిజమునకు - "Give me a pen", "Give me a pencil" అను రెండు వాక్యముల కలయిక! ఈ రెండు వాక్యములను - "or" అను పదము ఒకే వాక్యముగా కలుపుతున్నది.

3] Padma is clever **but** lazy (పద్మ తెలివైసదే గానీ ... సోమరి)! ఈ వాక్యము - "Padma is clever", "Padma is lazy" అను రెండు వాక్యముల కలయిక! "but" అను పదము - రెండు వాక్యములనూ కలుపుచున్నది. మరింత అవగాహనకు ఈ క్రింది వాక్యములను కూడ పరిశీలించండి!

1] Suseela **and** Janaki are good singers (సుశీల మరియు జానకి మంచి గాయసి మఱలు)! 2] Use pen **or** pencil (కలము లేక సీసపు పుల్లను ఉపయోగించము)! 3] Shyam is poor **but** honest (శ్యామ పేదవాడు గానీ.... నిజాయతీపరుడు)! 4] The train started **before** I reached the railway station (నేను టైల్స్ సైఫన్ దేరుటకు మూందుగానే ... ప్రాయిన బయలుదేరినది. 5] When the teacher entered the class, the students got up (ఉపాధ్యాయుడు - తరగతి గటలోనికి ప్రవేశించగానే.... పిద్ధాధ్యాయులు నిలబట్టారు). ఈ వాక్యములందరి - "and, or, but, before, when" అను పదములు - 'conjunctions' గా ఎట్లు ఉపయోగించబడినపో అవగాహనమైనది కథూ!

8] **Interjection** (భావాదైక ప్రతిటినార్థకము) :- అకస్మాత్తుగా కలుగు సంతోషము, సంతాపము, భయము, అశ్వర్యము మున్నోగు మానసిక భావములను ప్రకటించుటకు ఉపయోగపడు పదములను - "Interjections" అని అంటారు. (An Interjection is a word which expresses sudden feelings like surprise, sorrow, fear, joy, etc.,).

Ex.: 1] Alas! She is dead (అంశ్శో! అమె చనిపోయినదే)?! ఈ వాక్యములో "Alas" అను పదము - సంతాపమును తెలియజేస్తున్నది.

2] **Hurrah!** Padma won the championship. (శఫ్ట్ పట్టపోరాట ఉపయోగించిని గెలుచుకొన్నది)!! ఈ వాక్యములో "Hurrah" అను పదము - సంతోషమును తెలియజేస్తున్నది.

3] Ah! How beautiful is this building (ఆహా! ఈ మేడ ఎంత బాగున్నది)!? ఈ వాక్యమిలో.... "Ah" అను పదము- అశ్వర్యమును తెలియ జేస్తున్నది. ఈ క్రింది మరికొన్ని ఉదాహరణలను కూడ గమనించండి!

1] Alas! Is it your mother who met in the accident (అయ్యా! క్రమాదములో చిక్కుకున్నది- మీ అమ్మగారేనా)?! 2] Oh! Are You the new typist (ఓః! నీవేనా.... క్రొత్త టైపిస్ట్)?! 3] Hurrah! you have got the state rank (శభాష! నీవు రాష్ట్రాస్తోయిని తెచ్చుకొన్నావు)!! ఈ వాక్యములలో.... "Alas, Oh, Hurrah" అను పదములు- 'Interjections' గా ఎలా ఉపయోగించబడినవే.... అర్థమైనది కచ్చా!

Articles (నీరేశ్వర్యక విశేషపదములు)

"A or An" మరియు "The" అను ఈ మూడు పదములు- Adjectives అనిసు.... అంగ్గ భాషలో ఏటి ప్రాధాన్యతను గుర్తించి, ఏటికి ఒక ప్రత్యేక ప్రాధాన్యతను కల్పించి, "Articles=(వస్తువులు)" అను పేరు పెట్టారు. కొంతమంది అంగ్గ వ్యాకరణ పండితులు- ఏకముగా పేటిని.... తొమ్మిపద భాషాభాగము (9th Parts of speech) గా పేరొక్కనుటయా జరిగినవి (ఈ అభిప్రాయము- అంగ్గ కార చొగ్గుము కాదు గానీ..., ఏటి ప్రాధాన్యత అట్టిటి).

Kinds of Articles :- నిర్విష్ట, అనిర్ధిష్టతలను అనుసరించి- ఏటిని దెండు విభములుగా విభజించారు. 1] "A or An" అనునవి Indefinite (అనిర్ధిష్ట) Article, 2] "The" అనునది- Definite (నిర్ధిష్ట) Article.

ఈ Articles ను- ఏ ఏ సందర్భములలో.... ఎలా ఉపయోగించుకోపాలి తెలిసికొనే ముందు.... ఈ క్రింది అంకములను గమనించండి!

దాదాపు అంగ్గభాషలోని పదములన్నీయ "a, e, i, o, u" అను ళద అచ్చులలో ఏర్పడినవే! దరిద్రావుగా- ఏవో ఒక అచ్చ లేచుండా.... అంగ్గపదముల ఏర్పడవు. ఐతే.... చాల ఆరుయగా.... "cry, fry, fly, sky" పంటి కొన్ని పదములు మాత్రము.... అచ్చులు లేకుండా ఏర్పడుట ఒక విశేషము! అంగ్గ పద ములలోని అష్టరములు- 'అచ్చధ్వని'ని లేదా 'హల్లు ధ్వని'ని కలిగి ఉంటాయి. పదముల యందలి తొలి అష్టరముల ఉచ్చారణ ధ్వనిని ఉటి.... articles పాడుక ఉటుండు

Usage of 'A' or 'An' ('ఎ' లేదా 'యాన్' ల ఉపయోగము):-

1] అచ్చుతోగాని లేక అచ్చుధ్వనితో గాని ప్రారంభింపబడు 'Singular Number Common Noun(ఏకవచన జాతి నామవాచకము)' లకు ముందు. 'An' ను ఉపయోగించాలి.

Ex.:- An eye, An ass, An orange, an umbrella, an idol etc.

2] హల్లుతో గానీ, హల్లు ధ్వనితో గానీ ప్రారంభింపబడు 'ఏకవచన జాతినామవాచక' పదములకు ముందు. 'A' ను ఉపయోగించాలి. *Ex. :- A bench, A chair, A donkey, A fox, A soldier, A union (యూనియన్) etc.*

3] ఏ నామవాచక పదమైనను "H" అను హల్లుతో ప్రారంభింపబడి, ఉచ్చారణలో....ఆ 'H'- పలుకనప్పగు.... ఆ పదమునకు ముందు. 'An' ను ఉపయోగించాలి. *Ex. :- An honest (అనెస్ట్) man, An hour (అవర్), An heir (ఎహీర్) etc.*

4] "U" అను అచ్చుతో ప్రారంభింప బడినపు లేదా "చూ" అని ఉచ్చరించబడేడు నామవాచక పదములకు ముందు. "A"ని ఉపయోగించాలి. *Ex. :- A uniform (యూనిఫొమ్), A university (యూనివరిటీ), A European (యూరోపియన్) etc.*

5] "One" అను పదము- అచ్చుతో ప్రారంభింపబడినపు ... ఉచ్చారణతో "వన్" అను హల్లు ధ్వని వచ్చుటవలన....దీనికి ముందు. 'A'ని ఉపయోగించాలి. *Ex. :- A one (వన్) rupee note, A one (వన్) rupee coin etc.*

Usage of 'The' (ది/ద ఉపయోగము):-

1] స్పెషిలీ.... ఏకత్వమును తెలుపు nouns కు ముందు. 'The'ని ఉపయోగించాలి. *Ex.:- The Sun, The Moon, The Earth, The Sky etc.*

2] సముద్రములు, పర్యాతములు, నదులు, అఖాతములు మున్నగువాని పేర్లకు ముందు. 'The' ని ఉపయోగించాలి. *Ex.:- The Atlantic (సముద్రము), The Himalayas (పర్యాతములు), The Ganges (నది), The Bay of Bengal (అఖాతము) etc.*

3] ప్రసిద్ధ గ్రంథముల పేర్లకు ముందు. 'The' ని ఉపయోగించాలి. *Ex. :- The Bible, The Koran, The Ramayan, The Mahabharath etc.*

4] 'శాతి ప్రవృత్తి'ని- ఏక మొత్తముగా నిర్దేశించి చెప్పు ఏక వచన నామవాచకము అలు ముందు.... 'The'ని ఉపయోగించాలి Ex. :- The cow is a domestic animal.

5] "ఫలానా వ్యక్తి" లేదా "ఫలానా వస్తువు" అను అర్థము వచ్చు పదములకు ముందు- 'The' ని ఉపయోగించాలి. Ex.: - The book you presented me was too good.

6] Superlative degree (అత్యాన్నశస్తి)లో పున్న adjective కి ముందు- 'The' ని ఉపయోగించాలి. Ex.: - Mumbai is the most populated city in India. 7] "The" అనునది-అచ్చుకు ముందుగానీ, అచ్చు భ్యాసికి ముందుగానీ వచ్చిన ఎడల.... "ది" అని పలకాలి. Ex. :- The (ది) egg. The honest (ది) * ఆనెస్తే 8] "The" అనునది- హల్లుకు ముందుగానీ, హల్లుభ్యాసికి ముందుగానీ వచ్చిన ఎడల.... "ద" అని పలకాలి. Ex.: The (ద) poor. The (ద) usage.

Kinds of Nouns (నామవాచకముల రకములు)

Nouns ను- వాక్యములయందు వాడు పద్ధతిని బట్టి . పీటిని- ఇదు రకములుగా వివరించారు. అపి ఏవనగా.... 1] Proper Noun, 2] Common Noun, 3] Collective Noun, 4] Material Noun, 5] Abstract Noun, ఈ ఒదించిలో.... మొదటి నాలుగు రకములను- "Concrete Nouns (స్వరూప నామవాచకములు)" అని అంచారు.

1] **Proper Noun (వ్యక్తి లేక సంజ్ఞా నామవాచకము)** :- ప్రత్యేకముగా ఒక వ్యక్తికి గానీ, ఒక పట్టణమునకు గానీ లేదా ఒక స్థలము, వస్తువు, దేశము, నది మున్సుగు వానికి చెందు పేరులను మాత్రమే- "Proper Nouns" అని అంచారు. Ex.: - Ramani (రమణి)=ఒక వ్యక్తి పేరు! Delhi (డెల్హి)= ఒక పట్టణము పేరు! India(ఇండియా)=ఒక దేశము పేరు! Akbar (అక్బర్)= ఒక చక్రవర్తిపేరు!

2] **Common Noun (శాతి నామవాచకము)** : ఒకే శాతికి ఒందిన-ప్రతిపారికి, ప్రతిదానికి, ప్రతి వస్తువుడూ వర్తించు పేరులను- "Common Nouns" అని అంచారు. Ex.: - cat, rat, city, town, table, chair, girl, boy, man, woman etc.

3] Collective Noun (సమూహా నామవాచకము):- మనమ్ములు, జంతువులు లేదా వస్తువుల సమూహమును తెలుపు పేరులను- "Collective Nouns" అని అంటారు. Ex.: Army (సైనికుల సమూహము)! Crowd, Mob (మనమ్ముల సమూహములు)! Herd, Flock (జంతువుల సమూహము)! Pack, Bunch (వస్తువుల సమూహము)!

4] Material Noun (ద్రవ్య లేక పదార్థ నామవాచకము):- ముట్టగా ప్రోగుగా, సుద్దగా, కుప్పగా, ద్రవముగా, శాయివుగా బిడిపోకుండా వున్న పదార్థముల పేరులను- "Material Nouns" అని అంటారు. Ex.: Oil, Milk, Gas, Gold, Silver, Mud, Water, Iron, Coal, Sand, Chalk Rice, Paddy, Wheat etc.

5] Abstract Noun (నుణ నామవాచకము):- పిణికి తనము, మంచితనము, పొదుపరి తనము మున్నును గుణముల పేరులను; రాత్రిములు లేక కళల పేరులను; పరుగు, సదక, చూపు మున్నగు పనుల పోరులను; కుంచితనము గ్రుడ్జితనము, ముసలితనము వస్తైరాస్టితుల పేరులను- "Abstract nouns" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పదములను చూడండి!

- 1] goodness (మంచితనము), hardness (గట్టితనము), whiteness (తెల్లదనము), redness (ఎఱ్లదనము) మున్నగునవి గుణముల పేర్లు!
- 2] movement (చలనము, కదలిక); walk (సదక), sight (చూపు), theft (దొంగతనము) మున్నగునవి పనుల పేర్లు!

3] Childhood (చిన్నతనము), oldness (ముసలితనము), poverty (పేదతికము), richness (సంపన్నత్వము) మున్నగునవి స్థితుల పేర్లు!

4] music (సంగితము), dance (నృత్యము), literature (సాహిత్యము) మున్నగునవి కళల పేర్లు!

5] Grammer (వ్యాకరణము), Geography (భూగోళము), Palmistry (హాస్తరేఖాచాత్రము) మున్నగునవి రాత్రిముల పేర్లు!

Note (గమనిక) : సాధారణముగా ఈ Abstract Nouns- 'Adjectives', 'Verbs', 'Common Nouns' నుండి ఏర్పడతాయి. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది పట్టికను గమనించండి!

Adjective (విశేషము) :

good (మంచి)

old (మునసి)

hard (గడ్డి)

poor (పేద)

Verb (క్రియ) :

see (చూచు)

think (ఆలోచించు)

obey (విధేయత చూపు)

grow (పెరుగుట)

Common Noun (జాతి నామము) :

child (శిశు)

friend (మిత్రుడు)

slave (భానిస)

man (మనుష్యుడు)

Abstract Noun (గుజనాముము) :

goodness (మంచితనము)

oldness (మునసితనము)

hardness (గడ్డితనము)

poverty (పేదయికము)

Abstract Noun :

sight (చూపు)

thought (అలోచిసి)

obedience (విధేయత)

growth (పెరుగుటం)

Abstract Noun :

childhood (శిశువచ్చ)

friendship (మిత్రీ)

slavery (భానిసత్యము)

manhood (మనుష్యత్యాపు)

Kinds of Verbs (క్రియల రకములు)

చేయు పనింటట్టి, హాచి స్వభావమును అనుసరించి - 'క్రియల'ను.... ఎనిమిది రకములుగా వివరించాలు. అవి ఏవనగా.... 1] Transitive verb (సకర్మక క్రియ), 2] Intransitive verb (అశక్రూక క్రియ), 3] Finite verb (సమాపక క్రియ), 4] Infinitive verb (అసమాపక క్రియ), 5] Weak verb (దుర్వల క్రియ), 6] Strong verb (ప్రశాంత క్రియ), 7] Principal verb (ముఖ్య క్రియ), 8] Auxiliary verb (సహాయక క్రియ)!

1] Transitive Verb:- 'కర్త (subject)' చేయు పనియొక్క ప్రభావమును - 'కర్మ (object)' కు చెందునట్టుగా ఉపయోగించబడు క్రియలను.... "Transitive Verbs (సకర్మక క్రియలు)" అని అంటాలు. అనగా.... కర్మ సాయముచే ఆర్థముఇంద్రు క్రియలు! ఉచాహారణకు - ఈ క్రింది వాక్యములను చూడండి!

1] Radha gives tea to her guests (రాధ అమెణ్ణుక్క అపిథులకు

తేనిరు ఇస్తుంది). ఈ వాక్యములో.... 'కర్త' (Radha) చేసిన పని- 'ఇచ్చుట (gives)'! ఈ క్రియ- "her guests (ఆమెక్క అతిథులు)" అను కర్తవ్యము చెందినది.

2] Revathi *reads* the Ramayana everyday (దేవతి ప్రతిరోధించాలి రామాయణమును చదువుతుంది). ఈ వాక్యములో.... 'కర్త (Revathi)' చేసిన పని- చదువుట (reads) ! ఈ క్రియ- "The Ramayana (రామాయణము)" అను కర్తవ్యము చెందినది.

2] Intransitive Verb:- కర్త సహాయము లేకుండానే అర్థమనిచ్చు క్రియలను - "Intransitive Verbs (అకర్తవ్యక క్రియలు)" అని అంటారు. ఉదాహరణలు- ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] Ooha *weeps* loudly(ఊహా బిగ్గఱగా ఏడుస్తుంది). ఈ వాక్యములో.... కర్మకర్త- ఐను.... క్రియ అర్థము నియ్యచున్నది.

2] Usha *runs* fast (ఉశా వేగముగా పరుగితుంది). ఈ వాక్యములో- కర్తవ్యములో.... కర్తవ్యకర్త- ఐను.... క్రియ అర్థము సంపూర్ణముగానే వున్నది.

3] Finite Verb :- ఏ క్రియా పదము లేనిదే ...వాక్యార్థము పూర్తికాదో.... అట్టి క్రియాపదము(verb)లను "Finite Verbs (సమాపక క్రియలు)" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యములను చూడంటి!

1] They *go* to office (పారు ఆఫీస్‌కు వెళతారు). ఈ వాక్యములో.... క్రియాపదము- 'go'! ఇది లేకున్నదో- "They to office (పారు ఆఫీస్‌కు....) చెఱుంది. ఈ వాక్యము అర్థరహిత మగును.

2] The girls *play* chess (బాలికలు చదకంగము ఆడుతారు). ఈ వాక్యములో- "play" అను క్రియాపదము లేకున్న.... వాక్యార్థము పూర్తి కాదు.

4] Infinitive Verb :- 'Simple present tense'రూపములకు ముందు - "to" అను 'preposition' ను కలుపుటచే ఏర్పడు క్రియా పదము (verb) లను.... "Infinitive Verbs" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను చూడండి!

1] I like *to go* to cinemas (సినిమాలకు వెళ్లుట నాకు ఇష్టము)!

2] Your habit is *to ride* easily (ప్రాణించే చేసా...)

3] To walk short distances is a good exercise (కొద్దిచూరములను నడచుట మంచి వ్యాయామము)!

5] Weak Verb :- ఏ ముఖ్య క్రియాపదమైనవు - present tense నుండి, past tense రూపమును పోందునపుడు '-d', '-ed' '-t' మున్నగు suffix లలో.... ఏవో ఒక దానిని చెచ్చుకొనిన అట్టి క్రియలను - "Weak Verbs (దుర్వల క్రియలు)" అని అంచారు. ఉదాహరణకు - ఈ క్రింది పట్టికను చూడండి!

Present Tense		Past Tense	adding Suffix
1] walk	-	walked	(-ed)
2] talk	-	talked	(-ed)
3] believe	-	believed	(-d)
4] receive	-	received	(-d)
5] send	-	sent	(-t)
6] lend	-	lent	(-t)

6] Strong Verb :- ముఖ్య క్రియలు (Principal Verbs) - present tense నుండి - past tense రూపము పోందునపుడు.... ఆ ముఖ్యక్రియల లోపరి అచ్చులు (inside vowels) మాత్రిన ఎడల,... అట్టి క్రియలను - "strong verbs (ప్రభల క్రియలు)" అని అంచారు.

Ex. :- 1] Come (present tense), Came (past tense). ఈ క్రియలో.... "o" అను లోపరి అచ్చు 'a' గా మాత్రినది. 2] know (present tense), knew (past tense) ఈ క్రియలో "o" అను లోపరి అచ్చు - 'e'గా మాత్రినది,

7] Principal Verb :- సహాయక క్రియల అవసరము తేకుండా.... తనకు తానుగా - స్ఫూయముగా అధ్యమును ఇవ్వగలిగిన క్రియలను - "principal verbs (ముఖ్య క్రియలు)" అని అంచారు.

Ex. :- Cow eats grass (అవు గడ్డిని తింటుంది). 2] Kumble plays cricket (మండ్లె క్రికెట్ను ఆడుతాడు). 3] Our grand-father tells stories (మా తాతగారు - కథలను చెప్పుతారు).

8] Auxiliary Verb:- ముఖ్యక్రియలు (principal verbs)- రకరక ముల tense రూపములు పొందుటకు సహాయపడు క్రియలను.... “Auxiliary Verbs (సహాయక క్రియలు)” అని అంచారు.

అవి ఏవసగా ... “1] Be, 2] Have, 3] Do, 4] Can, 5] May, 6] Will, 7] Shall, 8] Must” అను ఈ క్రియల యొక్క రూపములతో.... “Need, Dare, Ought, Used” అను నాలుగు ‘Anomalous Verbs’ కూడా కలిసి; మొత్తము-24 Anomalous Finites (ఉపక్రియలు లేక సహాయక క్రియలు) ఏర్పడినాయి. ఈ పద్ధతిను క్రింద చూడగలరు.

సహాయక క్రియ :	రూపములు	సంఖ్య
1] Be=	is, am, are, was, were	5
2] Can=	can, could	2
3] Do=	do, does, did	3
4] May=	may, might	2
5] Have=	have, has, had	3
6] Will=	will, would	2
7] Shall=	shall, should	2
8] Must=	must	1
9] Need=	need	1
10] Dare=	dare	1
11] Ought=	ought	1
12] Used=	used	1

24

Kinds of Pronouns (సర్వొనామముల రకములు):- వాక్యములయందు- సర్వొనామములు ప్రయోగింపబడు విధానమును బట్టి ... ఈ ‘pronouns (సర్వొనామములు)’ - తొమ్మిదిరకములుగా విభజింపబడి నాయి. అవి ఏవసగా....1] Personal Pronouns, 2] Possessive Pronouns, 3] Relative Pronouns, 4] Demonstrative Pronouns, 5] Interro-

gative pronouns, 6] Distributive pronouns, 7] Indefinite pronouns, 8] Reflexive pronouns, 9] Reciprocal pronouns.

1] Personal pronouns (పురుషభోధక సర్వనామములు) :-

తమను గుజించి గానీ, ఎదుటి పారిని గుణించిగానీ, ఎక్కుడోపున్న పారిని గులించి గాని (ఈనుమ్యలకు ఒదులుగా) చెప్పటడుతున్న సర్వనామములను - "Personal pronouns" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను చూడండి!

1] "I, we, my, me, mine, our, ours, us...." అనునవి - తమను గుజించి తాము చెప్పుకొనునపుడు ఉపయోగించు పురుషభోధక సర్వనామములు.

2] "You, Your, Yours...." అనునవి - ఎదుటి పారిని గుజించి చెప్పునపుడు ఉపయోగించు పురుషభోధక సర్వనామములు!

3] "he, him, his, she, her, hers, it, they, them, their, theirs, its...." అనునవి - ఎక్కుడెక్కుడో వున్న పారిని గుజించి చెప్పునపుడు ఉపయోగించు personel pronouns!

Possessive pronouns (సంబంధార్థక సర్వనామములు) :- కొన్ని సర్వనామములు - adjectives వలెనే.... పీటి తరువాత - nouns ను స్వీకరించవు. ఆట్లు స్వీకరించని సర్వనామములను - "possessive pronouns" అని అంటారు. అవి ఏవనగా.... mine, ours, hers, yours, theirs etc. ఉదాహరణకు - ఈ క్రింది పాక్యములను చూడండి!

1] This pen is *mine* (ఈ కలము నాది)! ఈ పాక్యములో - 'mine' తరువాత.... noun లేదు. ఈ పాక్యమును - అదే అర్థము వచ్చినపుటికి.... "This pen is my pen!" అని గానీ, "This is mine pen!" అని గానీ వ్రాయకూడదు.

2] This house is *theirs* (ఈ ఇల్లు పారిది)! ఈ పాక్యమును - ఇదే అర్థము వచ్చినపుటికి.... this house is their house" అనిగానీ, "This is theirs house" అని గానీ వ్రాయకూడదు.

Note (గమనిక) :- ఈ సర్వనామములను వ్రాయునపుడు "ours, hers, theirs, yours ..." అని వ్రాయాలిగానే.... "our's, her's, your's...." అని apostrophe (') పెట్టి, వ్రాయకూడదు.

3] Relative Pronouns (సంబంధ సర్వసామములు):- రెండు వాక్యములను కలుపుట (relate)కు ఉపయోగించు సర్వసామములను - "Relative pronouns" అని అంటారు. అవి ఏవనగా .. who, whom, whose, which, that, what, as, but etc. ఇంకనూ ఏటికి సంబంధించిన.... whatever, whoever, whichever, whosoever మన్నగు వాసిని కూతు "Relative pronouns" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యములను చూడండి!

1] That is the woman *who* stole my bangles (నా గాజలను దొంగి లించిన త్రీ ఆమే)! ఈ వాక్యములోని- "who" అను సర్వసామము - "That is the woman" మరియు "She stole my bangles' అను రెండు వాక్యములను కలుపుచున్నది.

2] This is the bride *whom* I wish to take (నేను స్వీకరించ అభిలషించిన వదువు కామే)! ఈ వాక్యములోని- "whom" అను సర్వసామము - "This is the bride" మరియు "I wish to take" అను రెండు వాక్యములను కలుపుచున్నది.

4] Demonstrative Pronouns (నిర్దేశ్యక సర్వసామములు):- ఫలానా పస్తువులు లేదా జంతువులను గుణించి ప్రత్యేకముగా తెలుపు సర్వసామములను - "Demonstrative Pronouns" అని అంటారు. అవి ఏవనగా.... This, That, These, Those, Such etc. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను చూడండి!

1] *This* is my box and *that* is yours (ఇది నా పెట్టె మణి అది సీది)! ఈ వాక్యములో.... "This", "That" అనునవి - "ఫలానా పెట్టె" అని తెలుపు సర్వసామములు!

Note (గమనిక) :- సమీపములో ఉన్నవాటిని తెలుపుటకు - "This (ఈ ది)" "These (ఈవి)" అను సర్వసామములను; దూరముగా ఉన్నవాటిని తెలుపుటకు - "That (అది)", "Those (అవి)" అను సర్వసామములను ఉపయోగిస్తారు.

2] *This* is the house where I was born (నేను జన్మించినది ఈ ఇల్లె)! ఈ వాక్యములో.... "This" అనునది - "ఫలానా ఇల్లు" అని తెలుపు సర్వసామము!

5] Interrogative Pronouns (ప్రశ్నార్థక సర్వనామములు) :-

"Who (ఎవరు), whom (ఎవరిని), whose (ఎవరియొక్క), which (ఏది), what (ఏమిటి)" అను ప్రశ్నలు వేయటకు ఉపయోగించు సర్వనామములను. "Interrogative pronouns" అని అంటారు.

Ex.: - 1] Who is your father (మీనాన్నగారు ఎవరు)? ఈ వాక్యములో....

"who" అను సర్వనామము. తండ్రిపేరు అడుగుటకు ఉపయోగపడినది.

2] What is your name (సీపేరేమిటి)? ఈ వాక్యములో "what" అను సర్వనామము. పేరు అడుగుటకు ఉపయోగపడినది.

Note:- "Who" అను సర్వనామము సాధారణముగా. మనమ్యలకునూ; "what" అనుకుచి. కస్తువులకునూ; "which" అనునది. మనమ్యలకునూ, వస్తువులకునూ కూడ వర్తించును. ఉదాహరణకు. ఈ క్రింది వాక్యములు.... ఏ అర్థములో ఉపయోగపడుతున్నదే గమనించండి!

1] "Who is she?" అను వాక్యములోని. "who" అనునది "What is her name (ఆమె పేరేమి)??" అను అర్థములో ఉపయోగింపబడినది.

2] "Which is she?" అను వాక్యములోని. "which" అనునది "What is her point (ఆమె విషయము ఏమి)?" అను అర్థములో ఉపయోగింపబడినది.

3] "What is she?" అను వాక్యములోని "what" అనునది "What is her profession (ఆమె వృత్తి ఏమిటి?)" అను అర్థములో ఉపయోగింపబడినది.

6] Distributive pronouns (విభజనార్థక సర్వనామములు) :-

ప్రస్తుతటకు గాని, మనమ్యలకుగాని.... 'పంపకము' చేయు సందర్భముగా ఉపయోగించు సర్వనామములను. "Distributive pronouns" అని అంటారు. అవి ఏకస్తగా.... Each, Either, Neither, Any, None మొదలగునవి.

Ex. :- 1] Each of the girls is given a mango (ప్రతి ఒక్క బాలికకు ఒక మామిచే పుటు ఇష్టించినది). 2] Either of the boys must do it (ఖాలుకోయికాఁ ఒకరు దానని తప్పక చేయాలి). 3] Neither of the two pens is good (రెండు కలములలో. ఏ ఒక్కటి మంచిది కాదు).

Note :- పై సర్వనామములకు తరువాత వచ్చు క్రియలు గానీ, సర్వనామములు గానీ.... ఏకపచనములో మాత్రమే వుండాలి.

7] Indefinite pronouns (అనిర్ణిష్ట సర్వనామములు) :- “ఫలానా వస్తువు” లేదా “ఫలానా వ్యక్తి” అని నిర్దిష్టముగా తెలియజేయని. “అందఱు, కొండఱు, అంతా, కొంత” మొదలగు అర్థములు వచ్చేలా ఉపయోగించబడు సర్వనామములను. “Indefinite pronouns” అని అంటారు.

Ex. :- 1] All is well (అంతా దాగున్నది). 2] Some thing is better than nothing (అసలు లేని దాని కన్నా.... కొంత నయము). 3] Nobody knows that secret(ఆ రహస్యము ఎవరికి తెలియదు). 4] All were awarded prizes (అందఱూ బహుమతులను పొందారు). 5] Many of us went to the swimming pool (మాలో చాల వఱకు ఈత కొలనుకు వెళ్లాము).

8] Reflexive pronouns (పునరాగమ లేదా దృఢతర సర్వనామములు) :- ఏ పనియొక్క ఫలితమునైనా.... ఆ పనిని- ఆ చేసిన వారే పొందిన సందర్భములోగానీ లేదా ఏ విషయమునైనా.... నొక్క చెప్పవలసిన సమయములోగాని లేదా ఒక విషయమును తిరిగి చెప్పవలసినపుడుగానీ ఉపయోగించు సర్వనామములను. “Reflexive pronouns” అని అంటారు. పీటిసే.... “Emphatic or Emphasizing pronouns” అని కూడ అంటారు.

Ex. :- 1] She hurt herself (అమెకు అమే గాయపడినది). 2] I hid myself in the room (నా అంతట నేనే గదిలో దాగుకొన్నాను). 3] She herself read the letter (అమెకు అమే ఇతరము చదివినది). 4] They themselves crossed the bridge (వారంతట వారే వంతెన దాటినారు). 5] We ourselves planned the project (మా అంతట మేము పథకమును రూపొందించాము).

Note :- ఏకవచనమునందున్న personal pronouns కు. “self” అను పదమును చేర్చుటపలన (Ex.: my-myself; she- herself; he-himself) గానీ; ఇట్లే.... బహువచనము సందున్న వాటికి- “selves” అను పదమును చేర్చుట పలన (Ex.: they-themselves; our-ourselves) గానీ.... ‘Reflexive pronouns’ ఏర్పడతాయి.

3] Reciprocal pronouns (పరస్పర సంబంధ సర్వనామములు) :- ఇరువారు వంకుల లేదా అంతకు వింగిన గంగాల గంగల వింగల

మను గుణించి తెలియజేయ సర్వానుములను - "Reciprocal pronouns" అని అంటారు.

Ex. :- 1] These two sisters loved each other (ఈ సోదరి మణిద్దరూ ఒకరినొకరు లేదా పరస్పరము [ప్రేమించుకొన్నారు]). *2] Students should help one another* (విద్యార్థులు ఒకరి కొకరు సహకరించుకోవాలి).

Note :- ఇద్దరు వ్యక్తుల విషయములో ఈతే.... "each other" అను పడుమను; అంతకండె ఎక్కువ మంది విషయములో ఈతే.... "one another" అను పడుమను ఉపయోగించాలి.

Kinds of Adjectives (విశేషజ్ఞముల రకములు)

వాక్యములయందు.... అవి ఉపయోగించబడు పద్ధతినియాటి.... 'Adjectives' ను- అఱు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏననగా.... *1] Qualitative Adjectives, 2] Quantitative Adjectives, 3] Numeral Adjectives 4] Distributive Adjectives, 5] Demonstrative Adjectives, 6] Interrogative Adjectives.*

1] Qualitative Adjectives (గుణాత్మక విశేషణములు) :- వస్తువులు, వ్యక్తులు మన్నగు గుణములను తెలియజేయు విశేషణములను - "Qualitative Adjectives" లేదా "Adjectives of Quality" అని అంటారు.

Ex. :- Sudhakar is an honest man (సుధాకర్ నిషాయశీ పరుడు)! *2] It is a tall tree* (అది ఒక పొడవైన చెట్టు)! *3] Sakunthala is a bold woman* (శకుంతల వైర్యముగల త్రి)!! *4] We had an old house* (మేము ఒక పాత ఇంటిని కలిగి యున్నాము).

2] Quantitative Adjectives (పరిమాణాత్మక విశేషణములు) :- వస్తువుల యొక్క పరిమాణమను గుణించి తెలియజేయు విశేషణములను - "Quantitative Adjectives" లేదా "Adjectives of Quantity" అని అంటారు, సాధారణముగా ఇని.... "How much (ఎంత)?" అను ప్రశ్నకు- జవాబు చెప్పి సందర్శములో ఉపయోగించబడతాయి.

Ex. : 1] I have little money (నేను కొద్ది మొత్తమును లేదా పైరమును కలిగియున్నాను). *2] Sujatha got sufficient marks in Mathematics*

(గణితములో సుఖాత లింగస్త్రీ మార్క్యులను చొందిసాండి). 3] Mohan eats much rice. (మోహన్ ఎక్కువ అన్నము తించాడు). 4] Aruna has some money in her purse (అదుడ తన రూకల సంచిలో.... కొంత దఱ్యను కలిగియున్నది).

3] Numeral Adjectives (సంఖ్య విశేషణములు):- వ్యాప్తిలు లేదా వస్తువుల సంఖ్యను గానీ లేదా వచుసను గుణించి గానీ తెలియజేయ విశేషణములను “Numeral Adjectives” లేదా “Adjectives of Number” అని అంచారు. పీటిని లిరిగి.... రెండుగా విభజించారు. అవి ఏవసగా.... a) Definite Numeral Adjectives (నిర్దిష్ట సంఖ్య విశేషణములు), b) Indefinite Numeral Adjectives (అనిర్దిష్ట సంఖ్య విశేషణములు). ఏవరములకు ఈ క్రింది ఉదాహరణలను గమనించండి!

1] There are three members in that family (ఆ కుటుంబమునఁడు- “ముగ్గురు సప్పులు ఉన్నారు). ఈ వాక్యములోని “three” అను adjective- “ముగ్గురు”ని - ‘నిర్దిష్టము’గా తెలియజేయటవలన.... ఇది “Definite Numeral Adjective”!

2] Kalpana is studying second year B.Com. Course (కల్పన-బిసిఎస్. క్రీస్టుస్- రెండవ “సంపత్తురము” చదువుచున్నది). ఈ వాక్యములోని “second year” అను adjective- “రెండవ సంపత్తురము”ని ‘నిర్దిష్టము’గా తెలియజేయటవలన ... ఇది “Definite Numeral Adjective”!

3] Several students failed in mathematics (ఎందలో సిద్ధార్థులు గణితములో తప్పారు). ఈ వాక్యములోని - “several” అను adjective- ‘అన్ని ఘ్రము’ గావున ... ఇది ‘Indefinite Numeral Adjective’!

4] Many dead bodies were found in battle field (రంగ రంగమున అనేక మృత దేహములు కనుగొనబడిసాండి). ఈ వాక్యములోని - “many” అను adjective- ‘అనిర్దిష్టము’ గావున.... ఇది - ‘Indefinite Numeral Adjective’!

4] Distributive Adjectives (విభజనార్థక విశేషణములు):- వస్తువులను- ఒక్కటాక్కటిగా గానీ లేదా వ్యక్తులను- ఒక్కటాక్కరుగా గానీ తెలియజేయ విశేషణములను ... “Distributive Adjectives” అని అంచారు.

Ex:- 1] Neither team scored a goal (ఏ ఒక్క జట్టూ గెలువు గమ్ము చేయలేదు). *2] Either book will help you for the examination* (ఏ ఒక్క పుస్తకమైననూ.... పరిశులో నీకు సాయహాయితుంది *Each girl eats a mango* (ప్రతి బాలిక ఒక మామిడి పడుతుంది).

5] Demonstrative Adjectives (నీరేళ్ళక విశేషణముల ఫలానా వ్యక్తిని గానీ లేదా ఫలానా వస్తువును గుణంచి గానీ. తెలియజేయి : ములను - "Demonstrative Adjectives" అని అంచారు.

Ex:- 1] Those buildings are on the hill (ఆ మేడలు కొండపుస్తవి). *2] These books are old* (ఈ గ్రంథములు పొలసి). *3] This girl is beautiful* (ఈ బాలిక అండ్చైనది). *4] I need this bag* నంచి నా రఖాలిమే!

6] Interrogative Adjectives (ప్రశ్నార్థక విశేషణములు "What, which, whose" అను పదములు - 'Nouns'తో పంచు పుంప్రశ్నలుగా ఉపయోగించబడినప్పుడు.... వీటిని "Interrogative Adjective" అని అంచారు.

Ex:- Whose box is this(ఇది ఎవరి పెడ్దు)? *2] Which girl go rank* (ఏ బాలిక ఉన్నతిని పొందెను)? *3] What books do you like reading* (చదువుకొనుటకు ఏ పుస్తకములను నీపు ఇష్టపడేవపు)? ఈ వాక్ లోని "whose, which, what" అను adjectives - "box, girl, book" అను nouns కు ముందు ఉంచబడి, ప్రశ్నార్థకములుగా ఉపయోగించబడి గెంచారు కదూ!

Kinds of Adverbs(క్రియా విశేషణముల రకము)

క్రియావిశేషణములు - వాక్యములో ఉపయోగించబడు నిధినమును బుప్పెన్నెందు రకములుగా విభజించబడినవి. అవి ఏవసా.... *1] Adverb Time, 2] Adverbs of Manner, 3] Adverbs of Quantity, Adverbs of Number, 5] Adverbs of Place, 6] Adverb Reason, 7] Adverbs of Affirmation, 8] Adverbs of Negation, 9] Comparison of Adverbs, 10] Two forms of Adverbs, Interrogative Adverbs, 12] Relative Adverbs.*

1] Adverbs of Time (కొల క్రియా విచేషణములు):- అయి పనులు జరుగు తాతమును - తెలియసేయు 'క్రియావిశేషణము'లను- "Adverbs of Time" అని అంటారు. సాధారణముగా ఇవి.... "ఎమ్మడు?" అను ప్రక్కుకు- జవాబులుగా ఉపయోగించబడతాయి. "Now, Then, Already, Early, Late, Soon, Immediately, Since, Ago, Before, Afterwards, Yesterday, To-day, To-morrow" అను Adverbs- ఎట్లు ఉపయోగింపబడినది....క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Ramya will come now (రమ్యా ఇమ్మడు రాగలదు). 2] Already the child is one year old (ఉప్పటికే ఆ బిడ్డకు ఏడాది వయస్సు)! 3] Pinakini Express is comming by one hour late (పినాకిని ఎక్కు పైన్ ఒక గంట. అలస్యముగా వచ్చుచున్నది). 4] My sister came yesterday (నా సోదరి నిన్న వచ్చినది). 5] I will meet you to-morrow (నేను నిన్న రేపు కలనికోగలను).

2] Adverbs of Manner (రితి క్రియా విచేషణములు):- అయి పనులు- "వి రితిగా జరిగినది" తెలియసేయు 'క్రియా విచేషణములను.... "Adverbs of Manner" అని అంటారు.

Ex.: 1] Chitra sings sweetly (చిత్ర మధురముగా పాపుతుంది). 2] Our grand mother walks slowly (మా నాయనమ్మ నెమ్ముచిగా సడు స్థుంది). 3] Lalitha speaks loudly (లలిత గట్టిగా మాట్లాడుతుంది). 4] Jhansi Lakshmi Bai fought bravely(యూనీలాఫ్సైబాలు దైర్యముగా పోరాడినది). ఈ వాక్యములలోని- "sweetly, slowly, loudly, bravely" అను మాటలు ఎట్లు 'Adverbs of Manner' ఉనవో.... గ్రహించారు కదూ!

Note :- సాధారణముగా 'Adjective'కు చీవర " -ly" అను అంతశ్శ ప్రత్యుధము చేరుట వలన.... ఈ Adverbs అన్నయు ఏర్పాతగాంట. Ex.: Bad-Badly; Sad-Sadly etc.

3] Adverbs of Quantity (పరిమాణ క్రియా విశేషములు):-

ఆయా పనులు ఎంత (పరిమాణము) వడకు జరిగినవో.... తెలియజేయ క్రియా విశేషములను - "Adverbs of Quantity" అని అంచారు. "Half, Partly, wholly, Almost, Little, Quite, Much" అను Adverbs. ఎట్లు ఒవు యొగించబడినది.... క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Swarna has finished *half* of the work (స్వర్ణ సగముపని హూర్తి చేసినది). 2] He is *partly* wrong (అతని తప్ప పాడికము)! 3] She took *little* time for cooking (వంటకు ఆపె కొద్ది సమయమే తీసికాన్నది). 4] She is *quite* happy with her husband (అపె తన భర్తతో హూర్తి సంతోషముగా ఉన్నది).

5] His preachings are *very* bad (అతని బోధనలు చాలా చెడుగా నున్నాయి).

4] Adverbs of Number (సంఖ్య క్రియా విశేషములు):-

ఆయా పనులు ఎన్నిసారులు జరిగినవో.... తెలియజేయటకు సంబంధించిన క్రియా విశేషములను - సాధారణముగా.... "Adverbs of Number" అని అంచారు. "Once, Twice, Again, Never, Often, Firstly, Secondly, Three-fold, Four-fold" అను Adverbs. ఏలా ఉన్నయొగించబడినది.... ఈక్కి ది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Anand visited 'Madurai' *once* (అసంద్ర మదురై ఒక్కసారే దర్శించాడు). 2] Sangeetha *often* goes to temple (సంగీత తఱుగుగుఛికి వెళుతుంది). 3] We are expecting *three-fold* rise of our business (మేను మా వ్యాపారములో మాటింతల పెదురుచలను ఆశిష్టన్నాము). 4] Gomathi came to our house *again* in the night (గోమతి మా ఇంటికి రాత్రి మరల వచ్చినది).

5] Adverbs of Place(స్థల క్రియా విశేషములు):-

ఆయా పనులు ఎక్కుడ జరిగినవో.... తెలియజేయటకు సంబంధించిన క్రియా విశేషములను - సాధారణముగా.... "Adverbs of Place" అని అంచారు. "Here, There, Above, Below, Far, Near, Outside, Inside, Within, Without".

అను Adverbs లో.... కొన్నింటిని ఎలా ఉపయోగించినది.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] She went **there** (అమె అక్కడకు వెళ్లినది). 2] He came **here** (అతడు ఇక్కడికి వచ్చాడు). 3] There is a book shop **near the temple** (గుడిదగ్గల పుస్తకముల దురుణము ఉన్నది). 4] There is a canteen **inside the Bus-station** (పాశన ప్రయాణ ప్రాంగణము లోపల ఒక పానియాల వున్నది).

6] **Adverbs of Reason** (హేతు క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనులు జరుగుటకు సంబంధించిన కారణములను తెలియజేయు క్రియా విశేషణ ములను- సాధారణముగా.... "Adverbs of Reason" అని అంటారు. "As, Because, Hence, Therefore" అను Adverbs- ఎలా ఉపయోగించబడినది... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Kumar did not attend school, **because** he had fever (కుమార్ బిడికి వెళ్లలేదు, ఎండుచేతననగా... అతడు జ్వరపడినాడు). 2] **As** she is fifteen she could no ballott (అమెకు పదిహేనేళ్లు అసుటవలన.... ఎన్నిక పుత్రమును వేయలేక పోయినది). 3] The director is ill, **hence** the meeting postponed (నీర్మాహకునకు- నలతగా ఉన్నందున.... ఆ సమావేశము వాయిదా పడినది). 4] Gopi is attending a marriage and is **therefore** unable to come (గోపి ఆ వివాహమునకు హాజరగుచున్నందు వలన ... అతడు రాలేక పోతున్నాడు).

7] **Adverbs of Affirmation** (ప్రియ విశేషణములు):- ఏదైనా ఒక పనికి గానీ లేదా పనులకు గానీ సంబంధించి "బోను" అని తెలియజేయు క్రియా విశేషణములను- సాధారణముగా.... "Adverbs of Affirmation" అని అంటారు. "Yes, By all means, Surely, Certainly" అను Adverbs- ఎలా ఉపయోగించబడినది ... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] **yes**, she is a good dancer (బోను, అమె ఒక మంచి నర్తకి)! 2] **By all means** Amani is a suitable bride (అమని అన్ని విధమూడా

తగిన వథవు)! 3] **Surely** they will pass. (కచ్చితముగా వారు కృతార్థ బోసారు). 4] **Certainly** She will come (తప్పకుండా అమె రాగతడ).

8] Adverbs of Negation (ప్యాతిరేకార్థ క్రియా విశేషణములు పనులకు సంబంధించిన విషయములలో "కాదు" అను వ్యుతిరేక అభిప్రాయముల తెలియకేయు క్రియా విశేషణములను - "Adverbs of Negation" అని అంటారు "No, Not, notatall, any" అను Adverbs. ఎలా ఉపయోగించబడినది.. ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] He has **no** work (అతనికి పని లేదు). 2] They did **not** do the home work (వారు వారి అంచిపోయి చేయలేదు). 3] He is **not at all** good lawyer (అతడు ఏ విధముగానూ మంచి న్యాయపాది కాదు).

Note :- పై ఎనిమిది రకముల 'Adverbs' నూ - "Simple Adverbs (సాధ రణ క్రియా విశేషణములు)" అని కూడ అంటారు.

9] Comparison of Adverbs (తరుతమ లేదా తారుతమ్య క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనుల స్థితి (Degree) కి సంబంధించి పోల్చి చెప్పబడు క్రియా విశేషణములను. "Comparison of Adverbs" అని అంటారు, "Fast, Long, Soon, Hard, Early, Late" అను Adverbsలో - కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినది... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి! ఆయా 'degree (తారుతమ్యము)' లను గమనించండి!!

1] a) Ramesh writes *fast* (రమేష్ వేగముగా వ్రాస్తాడు) — **positive degree** (ఖాప్పాకస్తి). b) Ramesh writes *Faster* than Suresh (రమేష్-సురేష్ కంటే.... అత్యంత వేగముగా వ్రాస్తాడు) — **Comparative Degree** (తరథావము) c) Ramesh writes *fastest* of all (రమేష్-అంచణికంటే ... అత్యంత వేగముగా వ్రాస్తాడు) **Superlative Degree** (తమథావము)

2] a) Radha came *early* (రాధా పెందలాడే వచ్చినది) — **positive Degree**. b) Radha came *earlier* than Rajan (రాధా-రజని రంటే... అటి పెందలాడే వచ్చేను) - **Comparative Degree** c) Radha came

earliest of all (రాత్ - అందించంటే.... అత్యంత పెంచబడే పచ్చిసది)

Superlative Degree

10] Two forms of Adverbs (ద్విపూర్వ క్రియా విశేషణములు):-

సెండు రూపములను - కలిగియుండి, ఒకొక్క రూపమునకు - వేరేయి అర్థములు. ఉండునట్లుగా....వాక్యములలో ప్రయోగించటడు క్రియా విశేషణములను - "Two forms of Adverbs" అని అంటారు. "Late-Lately; Near-Nearly; Hard-Hardly; Loud-Loudly; Pretty-Prettily" అను Adverbs లో - కొన్ని ఎలా ఉపయోగించటడినది.... క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] a) Chandrika comes *late* to office (చంద్రిక కార్యాలయమునపు అలస్యముగా వస్తుంది). b) Hari go his job *lately* (హరి భూమధ్యానే ఉచ్చోగమును పొందాడు).

2] a) Lavanya came *near* to Ramani (లావణ్ణి-రమణికి దగ్గరింగా వచ్చినది). b) Sobhana and Padmini are *nearly* related (శోభన మరియు పద్మిని సమీప బంధువులు)!

3] a) Kamala studies *hard* (కమల తప్పుపడి చదుపుతుంది). b) Kan-chana studies *hardly* due to domestic work (ఇంటివని పుండుట చేత కాంచన అరుదుగా చదువుతుంది).

11] Interrogative Adverbs (ప్రశ్నలు క్రియా విశేషణములు):

ప్రశ్నలు వేయటకు ఉపయోగించటడు క్రియా విశేషణములను - "Interrogative Adverbs" అని అంటాయి. "Why, When, Where, How" అను Adverbs- ఎట్లు ఉపయోగించటడినది.... క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] *Why* is she late (అమె ఖండకు అలస్యముగా వచ్చును)? 2] *When* did he come (అడు ఎప్పుడు వచ్చేను)? 3] *Where* are you (నీవు ఎక్కుడ పున్నాపు)? 4] *How* deep is this well (ఈ డావి ఎంత లోతు ఉన్నది)?

12] Relative adverbs (సంబంధ క్రియా విశేషణములు):-

ఏ క్రియా విశేషణములు - పీటికి మండుగల నామ వాచకములో గల సంబంధ

మను గుట్టచేయాం.... ప్రశ్నను ప్రవేశించాడు. ఉత్తమాగించబడ తోయో.... అపాచిని- "Relative Adverbs" అని అంచారు.

Ex:- 1] Nahatha loved his white horse which won the race (విద్యైతే పంచెములో గెలిచినది.... అ తన తెల్ల నుఱ్ఱమును సప్తతు [ప్రైమెంపెను]
2] Soundarya came to her school where she studied in her child hood (ఏ ఒడిలో ఇతే....తాను బాల్యములో జరిగినపేసి.... అ తన ఏ సౌందర్య వచ్చెను). *3] Narayana got his 'I.P.S' selection which exactly he expected* (నారాయణ సరిగ్గా తను ఏమీ రాష్ట్రాలనున్నాడో అతను ఆ 'భారత రఘక భట వ్యవస్త' ఎన్నుకును అంచుకున్నాడు). ఈ పాక్షములోని 'Adverbs' ఎలా ప్రయోగించబడినది అర్థమైనది కదూ!

Kinds of Prepositions (విషక్త్వర్థకముల రకములు)

పాక్షములలో ఉపయోగించు విధానము ననుసరించి.... 'Prepositions' ను ఈ రకములుగా విభజించారు. అని ఏవసగా.... 1] Simple preposition
 2] Compound prepositions, 3] Phrase prepositions, 4] Participle prepositions, 5] Appropriate Prepositions.

1] Simple prepositions (సాధారణ విభక్త్వర్థకములు): సర్వసాధారణముగా ఉపయోగించు 'Prepositions'ను. "Simple Prepositions" అనే అంచారు. "In (లో, లోపల); Into (లోనికి, లోపలు); A (వడ్డ), Till (వఱకు); To (కు, కి); with (తో); of (యొక్క); B (ప్రక్కన); From (నుండి); On (మీచ); upon (మీచ); Near (దగ్గడి) Over (పైన)" అను Prepositions లో- కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినది... క్రింది పాక్షములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] My sister is studying in a school (నా సోదరి- ఒక ప్రాథమాలిచు చుట్టుకున్నది).

2] The Maruthi Car fell into the river (ఆ మారుతీ కార్ టమ్ నడింది చెపోయినది). 3] Sharmila is waiting at the bus-stop (షర్మిల వాహక రములు నిలువు స్థలము వద్ద వేచియున్నది). 4] We will work from morning till evening (మేము ఉదయము నుండి సాయంత్రము వఱణ వర్ష కేస్తాయి).

2] Compound Prepositions (నమ్మికిత విభ త్రైళ్ళకములు):-

ఈక నామవాకము (Noun) నకు గానీ, ఒక విశేషణము (Adjective) నకు గానీ లేదా ఒక క్రియా విశేషణము (Adverb) నకు గానీ ముందు.... "A", "Be", "In" అనునవి చేరుటవలన ఏర్పడు 'prepositions' ను- "Compound prepositions" అని అంటారు. "i) Along (వెంట, వెంటడి); Around (చుట్టును); About (సుమారు, గుణించి); Above (పైన), Across (ఇత్తు ముగా) etc. ii) Below (క్రింద); Beneath(చిగుత్తన, అడుగును); Before (ముందర), Behind (వెనుక), Beside (త్రచ్కున) etc. iii) Inside (లోపల)" అను prepositions లో- కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినది.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] There is a bridge *across* the river (ఆ పదికి అష్టమికా వంతెన కుండు). 2] Raju wrote ten lines *about* the cow (ఆపును గుణించి-చాటు పడి పంచులు [ప్రాసాదు]). 3] Sailaja walked thrice *around* the temple (కైలజ గుడి చుట్టును మూడు ప్రవేశములు చేసినది). 4] Sankar built a house *behind* Gandaki statue (గాంధి ప్రెగ్రహము చెన్ను కంకటిక ఇంచెని నిర్మించాడు). 5] Vijaya Dasami will come *before* Deepavali (ఫీపావళికి ముందరే- బిజుయదశమి రాగలడు).

3] Phrase Prepositions(పదసమూహాయ విభ త్రైళ్ళకములు):-

ఎందు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ పదములు ఉండే, ఈ పద సమూహాయములు- 'preposition' చేస్తున్న క్రియలే చేస్తున్న ఎడల....ఇట్లి వానిని- "Phrase-Prepositions" అని అంటారు.

"Infront of, In course of, In addition to, By virtue of, Because of, Away from, Along with" అను prepositions లో- కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినది.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

- 1] In addition to physics he is teaching Chemistry (బోలికశాస్త్ర ను అచసముగా.... అతడు తస్యాయన-రసవాదా క్రూమును కూడ బోలించుచున్నాడు)
- 2] In front of me Bhaskar is there in the quiete (వచ్చినవారు పెట్టుకొని ఉన్న వచ్చుకుములో - నాను ముండరగా భాస్కర్ పున్నాడు)
- 3] In course of time he will change his mind (ఎలగునుములో అఁ తన మనసును మాచ్చుకొంటాడు). 4] Along with his application sent his certificate copies also (అతడు తన దరఖాస్తులో పాటుగా మోగ్గుతా ప్రతిక సక్కను కూడ పంచాడు).

4] **Participle Prepositions** (క్రియాత్మక విభక్త్యర్థకములు) వాస్తవమునకు - prepositions కాకపోయినపుటికి.... కొన్ని present principles - 'prepositions' వలె పనిచేస్తాయి. ఇట్టి పదములను "participal prepositions" అని తాటాడు. "Regarding, considering, pending, about, prepositions- ఎలా ప్రయోగించబడినది.... ఈ క్రింది వాక్యము పరిశీలించి, గ్రహించండి!

- 1] Considering her experience she was selected at once (ఆయుక్క అనుభవము ధృష్టాంగంలే అధిక ఎన్నిక చేయబడినది). 2] Regarding his application there is nothing in the letter (అతని భాస్తు సంబంధముగా ఉత్తరములో ఏమీలేదు). 3] He was warned his officer about the files he kept in pending (శుర్తినేయము పుంచబడిన కాగితములు దొంతర ప్రష్టయములో - అధికారిచే అతడు పోచ్చరించడాడు).

5] **Appropriate Prepositions** (సముచీత విభక్త్యర్థకములు) నామవాచకములు, క్రియలు, సిక్షేష్టముల తరువాత ... తప్పనిసరిగా వచ్చే 'prepositions' ను - "Appropriate Prepositions" అని అంటాము. "Abide by (కట్టుపడి యుండు), Accountable to (జిహా చెప్పుకోవఁయండు), Bound for (ఉపటి దేణబడు), contented with (తుఫ్తి రకియుండుట), తను prepositions - ఎలా ఉపయోగించబడినది.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] All the players have to abide by the decision of their umpire (క్రీడాకారులు అందయా.... మధ్యావ దై నిర్దయమునకు కట్టుఉండి తుండలి). 2] The clerks are accountable to their officer (గువు స్తోలు వారి అధికారికి జవాబు చెప్పుకోవలని ఉంటుంది). 3] The Tamilnadu Express is bound for New Delhi (తమిళనాడు ఎక్స్‌ప్రెస్ నూళిట్లీకి లయిలు దేరుతుంది). 4] Gangaram is contented with his income (గంగారాం తన ఆదాయములో తృప్తిని కలిగియుండెను).

ముఖ్య గమనికః - పై ఇదు రకముల �Prepositions తో పాటుగూ.... ఈ క్రింది రెండు రకములనూ - వాడుకనందు గలప్ప.

1] Prepositions denoting point of Time (నీడిష్ట కాల సూచిక విభ త్రైఫ్ కములు) :- "ఫలానా సమయము" అని గానీ, "ఫలానా రోత్తు" అని గానీ, "ఫలానా నెల" అని గానీ.... నిర్దిష్ట కాలమును గుణంచి తెలియు ఛీయుచూటలప్ప ముందు వచ్చే - 'prepositions'ను. "Prepositions denoting point of Time" అని అంచురు. "By, From, Before; Since" అను pre-positions ప్రయోగించడానిన విచమును - ఈ క్రింది ఎక్స్‌ప్రెస్ గమనించండి!

1] You must come back *by* 4 o' clock (నాలుగు గుంటలకు నీడ్తుతప్పక వెనుకకు తిరిగి రావాలి). 2] Baby will go to school *from* 10th June (జూన్ పదవ తేదీ నుండి పాశ ఒడికి వెళుతుంది). 3] I shall reach my native place *before* this weekend (ఈ వారాంతమునకు ముందే నేను మా హారు చేరుకోవాలి). 4] She has been working there *since* 1991 (ఆమె అక్టూబర్ 1991 నుండి వని చేయుచున్నది).

2] Prepositions denoting period of Time (కొంప్యూవథ సూచిక విభ ర్యూఫ్ కములు) :- ఒకపని జరిగెడు వ్యవధి (duration or period)ని గుణంచి తెలియుఛేయ పదములకు ముందు వచ్చే - 'prepositions'ను - "Prepositions denoting Period of Time" అని అంచురు. "For, In, Within" అను prepositions. ఎలా ఉపయోగించబడినది... ఈ క్రింది వార్షికములను వరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] She shall be back *in* an hour (ఒక గుంటలో ఆమె వెనుకకు వస్తుంది);
2] He applied leave *for* a week (ఆతము ఒక వారమునకు సేవ దాన

ఖాసు పెట్టిను). 3] I have been working in this office for three years (మూడేష్వగా నేను ఈ తార్యాలుయములో పనిచేయుచున్నాను). 4] You must construct this shed within a month (ఈ నెల లోపం మీరు ఈ పందిరిని నిర్మించి తీరాలి).

Note :- Period of Time కు సంబంధించిన prepositions ను - 'point of Time' ను తెలియజేయ మాటలకు ముందు వాళరాదు. ఇట్లే.... Point of Timeకు సంబంధించిన prepositions ను - 'Period of Time' ను తెలియజేయ పదములకు ముందు ఉపయోగించకూడదు.

Kinds of Conjunctions

(సముచ్చయముల రకములాఁ):

థాక్యూములలో - సముచ్చయములను ఉపయోగించు అర్థమను బట్టిగానీ, తిథినిబట్టిగానీ.... వీటిని-నాలుగు రకములుగా విభజించారు. అపీ ఏవనగా....

- 1] Co-ordinating conjunctions, 2] Sub-ordinating Conjunctions
- 3] Correlative Conjunctions, 4] Phrase Conjunctions.

1] **Co-ordinating Conjunctions** (తుల్య సముచ్చయములు): ఈ దీ అర్థమను తెలియజేయ రెండు వాక్యాలిగము (clause) లను - "Co-ordinate Clauses" అని అంటారు. ఇట్లే సమాన ప్రాయిగల రెండు 'Co-ordinate Clause' లను కలుపు 'సముచ్చయము' లను - "Co-ordinating Conjunctions" అని అంటారు. "And, But, Both, Also, Not, Yet, Therefore, Then, Too, Only" అను 'Conjunctions'. ఈ క్రింది వాక్యములలో ఎలా ఉపయోగించబడినది.... పరిశీలించి గ్రహించండి!

- 1] My sister is studying medicine and I am studying engineering (నా సోదరి వైద్య విచ్ఛిను చుట్టుపుతుంచే.... నేను ఉంత వైద్యును చుట్టుచున్నాను). 2] My father is in Chennai and my mother is in a Mumbai (మా నాన్న - చెన్నైలో ఉండే... మా అమ్మ - సుంపాయిలో పున్నది), 3] He is a good doctor but is not a good man (అతడు మంగి వెద్దుడే గానీ... ఒక మంచి సువిషి రాడు). 4] Chitra is a Singer, Sobha

is a dancer both are friends (విత్ర గాయని, కోత నర్తకి ఇద్దరూ స్నేహితురాండ్రు)!

2] Sub-ordinating Conjunctions (అప్పథాన సముచ్చయములు):- ఇక 'Principle Clause' ను - ఇక 'Sub-ordinate Clause' క్రొకలువుటకు ఉపయోగించు 'Conjunctions' ను - "Sub-ordinating Conjunctions" అని అంటారు.

Ex:- Revathi failed in her examination because she did not study well (దేవతి పరీక్షలో తప్పినది ఎందుకంటే.... అమె భాగా చదువలేదు). ఈ వాక్యమునందలి - "Revathi failed in her examination" అనునట్టు హూర్తి అర్థము నిచ్చుట చేత ... అది 'principel clause' ఇన్నది. 'she did not study well'. నకు - "అమె భాగా చదువలేదు" అని అర్థము! చదువనంచూ వలన.... ఏమైనది తెలియకపోతుట వలన.... ఇది హూర్తి అర్థము నిచ్చుట లేదు. కనుక ... ఇది 'Sub-ordinate Clause' ఇన్నది. ఇట్టి ... 'Principel Clause' మరియు 'Sub-ordinate Clause'లను కలువుటవలన.... "Because" అనునది - 'Sub-ordinating conjunction' ఇన్నది.

Note: 'Principal clause' మీద ఆధారపడి మాత్రమే అర్థము నిచ్చు వాక్యం గములను - "Sub-ordinate Clauses" అన్ని అంటారు. ఈ 'Sub-ordinating conjunctions' ఎట్లు ఉపయోగించబడినది .. ఈ క్రింది వాక్యములను పడశి రింది, ల్గపించండి!

1] As I am suffering from fever, I could not attend the school (నేను జ్యోరముతో బాధపడుతున్న రంపువలన.... ఇదికి వెళ్లేక బోయాను). 2] Though he is poor, Gupta earned more properties (గుప్త పేద వాడు ఇనా ... అతడు బోలెడు అస్తులను సంపూర్ణంగా పుట్టాడు). 3] Sekhar's dead-body was kept there until his son came (అతని కుమారుడు వచ్చే వలకూ.... శేఖర్ మృత దేహము అక్కుడే పుంచయినది). 4] You will not be appointed in this job unless you get your degree (నీవు నీ పట్టా తెచ్చుకోకపోతే ... నీవు ఈ ఉద్యోగములో నియమించబడవు).

3] Correlative Conjunctions (పరస్పర సంబంధ సముచ్చయములు):- కాన్ని సందర్శించులలో.... ఒట్టేసారిగా శెండు సముచ్చయములు

ఉపమోగించబడతాయి. ఇట్టు ఉపమోగించబడు సమస్యలుములు అత “Correlative Conjunctions” అని అంచారు. “Either...or, either...nor, Not only...but also, Though....yet” అను ఉపమోగించబడతినది సమసీంచ 1] Either attend the work or go home (పభైనా చెయ్యి లేదా కైనా వెళ్లు)! 2] Neither the power of his father nor, the most of his brothers have saved him (అతని తండ్రి- అధిరోధముగానీ, ఆసోదరుల దబ్బుగానీ అతనిని రథించలేక పోయినని). 3] He is not only doctor but also a patient (అతడోక పైదుడు మాత్రమే డాడు ... శోగి కూడా)! 4] Though she is blind, Yet she does her duty well (ఆమె గ్రుట్ట్డెడ్నా.... తన బాధ్యతలను చక్కగా నిర్వ్యాపించుంది).

4] Phrase Conjunctions (వార్డ్స్ఫాగ్ సముచ్చేయములు) కొన్ని సందర్భములలో.... కొన్ని ‘phrase’ లు- ‘conjunctions’ పాట యొగించబడతాయి. ఇట్టి పాటిప్ప - “phrase conjunctions”. అని అంచా “In order that, As soon as, As well as, Even if, As if” అసముచ్చేయములు: కంక్రెట్ వాక్యములలో ఎలా ఉపమోగించడాడి.... పురించి, గమనించండి!

1] They studied well *in order that* they may get ranks in the entrance test (ఫాయి శాగా చదివిన విధానమును ఇద్ది చూపే.... వారు వాసవేశ పరీక్షలో ఇన్నతిని పొందవచ్చును). 2] The train will leave the station *as soon as* the guard is given green signal (గార్డ్చేచ ఏం త్వరగా గ్రైన్ సిగ్నల్ ఇవ్వబడుతుంది.... అంత త్వరగా ట్రైట్స్ స్టేషన్ వచ్చలతుంది). 3] Pakistan *as well as* India is the member country of SAARC (ఇండియా.విఎస్. పాకిస్తాన్ సార్క్ యెర్క్ సహయోచితము)! 4] *Even if* she resigns her job I will not excuse her behaviour (అము తన ఉద్యోగమును రాజీనామా చేసినా సరే.... ఆము ప్రవర్తనను నేను మన్నించేచి లేదు). 5] She behaves always *as if* she was princess Daina (తానే ఫ్రిన్సెస్ చూశా ఐస్టింగ్.... ఆము ఎప్పణ్ణా ఇస్టింగ్....)

Kinds of Sentences (వాక్యముల రకములు)

సంహార్త అధ్యమునిచ్చు “మారు’కు గాని లేదా ‘కొన్నిమాటల సమయము’ నకు గాని - “వాక్యము (sentence)” అని పేరు! మనము - మనకు ఎదుడగా ఉన్న వారసి ఉద్దేశించి “(go వెళ్ళు) ” అని అంటాము. ఇక్కడ - “You” అని అనక పోయిననూ.... “You go (సీపు వెళ్ళుము)” అను అర్థము వస్తున్నది. రాబట్టి.... ఇది వాక్యముగా పరిగణింపబడు చుస్తుది దీనిని - “ఏకపుడ వాక్యము (Single word Sentence)” అని అనవచ్చును. ఇట్టి.... “Come here”, “go there” మొదలగునవి కూడ అర్థపంతమైన వాక్యములుగా పేర్కొనబడుటవలన ... పీటిని “ద్విపుడ వాక్యములు (Double word Sentences)” అని అనవచ్చును. అంగ్ల వాక్యములు - [పథానముగా నాలుగు రకములు! అని ఏవనగా.... 1] Assertive Sentences, 2] Interrogative Sentences, 3] Imperative Sentences, 4] Exclamatory Sentences.

1] Assertive Sentences (సమాధాన వాక్యములు):- ఒక విషయమును “చోసు” అనిగాని, “కాదు” అనిగాని తెలుపు వాక్యములను - “Assertive Sentences” అనిఅంటారు. ఈ వాక్యములను సాధారణముగా ‘ప్రశ్న’ లకు - ‘జవాబు’ చెప్పినట్టుగా భావించబడుటవలన ... పీటిని - “సమాధాన వాక్యములు”, అని కూడ అంటారు..

1] Cat drinks milk (పిల్లి పొలు త్రాగుటు). ఈ వాక్యము ఒక విషయమును “చోసు” అని చెప్పుచున్నది. దీనిని “Does cat drink milk (పిల్లి పొలు త్రాగునా)?” అను ప్రశ్నకు సమాధానముగా భావించవచ్చును.

2]. She does not read English or Tamil (అమె అంగ్లము గాని, తమి శము గాని చదువులేదు). ఈ వాక్యము ఒక విషయమును - “కాదు” అని చెప్పుచున్నది. దీనిని “Does she read English or Tamil (అమె అంగ్లముగాని, తమి శముగాని చదువునా)?” అను ప్రశ్నకు సమాధానముగా భావించవచ్చును. ఈ ‘Assertive Sentences’ - తిరిగి తెండు విధములుగా విశజీంపబడినవి. a) Affirmative Sentences, b) Negative Sentences.

a) *Affirmative Sentences* (నిర్దారణ వాక్యములు) :- ఒక విషయమును “చోసు” అని నిర్దారించ వాక్యములను - “Affirmative Sentences” అని అంటారు.

Ex:- 1] Shalini is a girl (శలిని ఒక దారిడు)! 2] Chennai is a city (చெனై ఒక నగరము)!

*b) Negative sentences (వ్యతిరేక వాక్యములు) :- ఒక విషయమును “రాదు” అని గాని, “లేదు” అని గాని వ్యతిరేకిస్తూ చెప్పు వాక్యములను “Negative Sentences” అని అంటారు. *Ex:- 1] She does not take tea (ఆమె తేసితు తీసికోదు). 2] He is not a good man (ఆతడు మంచి మనిషి రాదు).**

2] Interrogative Sentences (ప్రశ్న వాక్యములు) :- ప్రశ్న చూపమటి నున్న వాక్యములను. “Interrogative Sentences” అని అంటారు. *Ex:- 1] Who are you (నీటి ఎవరు)? 2] What are you doing (సెవు ఏమి చేస్తున్నావు)? 3] Where is your sister (మీ సోదరి ఎచ్చడి నున్నాచి)? 4] May I go home (నేను ఇంటికి వెళువుచ్చునా)?*

3] Imperative Sentences (విధృతిక/ప్రార్థనాపూర్వక/అజ్ఞాతిక వాక్యములు) :- ఒక ఆజ్ఞనో.... ఒక ఆభ్యర్థననో.... ఒక ప్రార్థననో.... ఒక సలహానో.... ఒక కోరికనో తెలుపు వాక్యములను. “Imperative Sentences” అని అంటారు. *Ex:- 1] Stand up on the bench (బట్టిమీద నిలఱడుము) (అజ్ఞ)! 2] Please give me your book (దయచేసి నాకు మీ పుస్తకము నివ్వండి) (కోరిక)! 3] Kindly help us (దయతో మాకు సాయపడండి) (అభ్యర్థన)!! 4] Turn to the left (ఎడవుపై తిరుగుము) (సలహా)!! 5] God, save my mother land(తగపాన్! నాజన్మథూమిని రక్షించు) (ప్రార్థన)!!*

4] Exclamatory Sentences (అశ్వర్యార్థక వాక్యములు) :- అశ్వర్యమును గాని లేదా సాత్తుగా కరిగిన- సంతోషము, సంతాపము మున్నగు భావములను తెలియజేయు వాక్యములను గానీ.... “Exclamatory Sentences” అని అంటారు. *Ex:- 1] What a fool I am (నేనెంత తెలివి తట్టువాణిని)!! 2] How beautiful these girls are (ఈ బాలికలు- ఎంత బాగు శ్శుంచు)!! 3] May god bless you (దేవత నిన్ను రషించుగాక)!! 4] Alas! such lovely dog is dead! (అయ్యా! అంతటి ప్రియతమ కుక్క చచిపోయినదే)!!*

NOTE:- నిర్వాచి క్రమము సనుసరించి - దాక్షయులు పూడు భక్తయులుగా విభజింపుడినాయి. అని ఏవసగా - 1] Simple Sentence, 2] Complex Sentence, 3] Compound Sentence(విచిని గుణించి "Phrases & Clauses" అను అంకములో స్టోదాహరణముగా వివరించబడినది).

Subject and predicate (కర్త మరియు అభ్యుతము)

సొధారణముగా ప్రతి వాక్యమును - "1] Subject (కర్త), 2] Predicate (అభ్యుతము)" - అను రెండు భాగములుగా విభజింకవచ్చును.

1] Subject :- ఏ వాక్యము సందేశము - 'Noun (నామవాచకము)' అని, 'Pronoun (సర్వసామము)' అని తప్పక ఉంటుంది. (అట్లు లేకుండుట అఱుదు) -

ఆ noun లేదా pronoun ను గుణించియే - ఆ వాక్యము చెప్పయడి ఉంటుంది. కనుకనే ... ఆ noun లేదా pronoun ను - "Subject (కర్త)" అని అంచారు.

2] Predicate :- వాక్యములో నుంచెడు - 'Subject'ను గుణించి వివరించుగతా 'వాక్యభాగము'ను - "Predicate" అని అంచారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను గమనించండి!

<i>Subject</i>	<i>Predicate</i>
----------------	------------------

The ring (ఉంగరము)- is made of gold (ఉంగారముతో చేయబడినది).

She (అమె)- smiled (నవ్వెను).

Cat (పిల్లి)- drinks milk (పాలు త్రాగును)

Chowdary (చౌదరి)- is a rich farmer (మోతుబరి రైతు)!

Ravali (రవళి)- wrote a letter (ఒక ఉత్తరము ప్రాణెను).

పై వాక్యములలో గల 'Subject' లనూ, వాటిని గుణించి వివరించు 'predicate' లనూ గ్రహించారు కొద్దు!

ప్రతి 'predicate' లోనూ.... ఒక ముఖ్యమైన భాగము ఉన్నది. అది ఏమనగూ.... "కర్త చేసిన వని" దీనినే - "Verb (క్రియ)" అని అంచారు. పై

వాక్యములలో - "is made, smiled, drinks, is, wrote" అనునవి క్రియలు! ప్రతి 'Predicate' సందును. "Verb" అనునది తప్పనిసరిగా ఉంటుంది. క్రియ గాక.... 'Subject' చేయ పనిని - అనుభవించే పదము కూడ ఒకటి ఉంటుంది. ఈ 'అనుభవించే పదము'నే - "Object(కర్మ)" అని అంటారు. పై వాక్యములలో "gold, milk, farmer, letter" అనునవి కర్మలు!

Def.: - 1] ఒక పనిని చేయునది లేక చేయువాడు — కర్త (Subject)!

2] కర్త చేయుపని — క్రియ (verb)!!

3] ఆపనిని అనుభవించునది లేక అనుభవించువాడు — కర్మ (Object)!!!

ఇట్లు వాక్యములోని 'Subject' ను - ఒక భాగముగాను; 'Verb' మరియు 'Object' అను కలిపి "predicate" అను పరొక భాగముగాను మొత్తము రెండు భాగములుగా విశించియున్నారు. ఈ క్రింది పట్టికలోని - 'వాక్య విభజన'ను పరిశీలించి గ్రహించండి!

Subject	Predicate	
	Verb	object
The cow	eats	grass.
The pen	is	black.
Ranjith	killed	a tiger.
I	saw	an elephant
Gopal	speaks	Tamil.

సాధారణముగా.... "కర్త, క్రియ, కర్మ" అను మూడు భాగములు లేకుండా వాక్యములుండవు. ఐతే.... ఒకో గ్రూపారి 'కర్త' లేకుండా కేవలము 'క్రియ, కర్మ'లలో మాత్రమే వాక్యము లేర్పడును.

Ex.: - 1] Come here (ఇక్కడకు రమ్ము)! 2] Go there (అక్కడకు పొమ్ము)! 3] Sit down (కూర్చునుము)! 4] Stand up (నిలబడుము)! నిజమునకు ఈ వాక్యములకు ముండు - "You" అను "Subject" ఉండాలి..... ఐతే కర్త లోపించినమ్మ.... పదములు ఆర్థికంతముగానే ఉన్నందువలన.... అపి 'వాక్యములు'గానే పరిగణింపబడు తున్నాయి.

ఇట్లే.... ఒకో గ్రూపారి 'కర్మ' లేకుండా.... 'కర్త, క్రియ'లలో మాత్రమే వాక్యము లేర్పడ గలవు. ఐనను.... అర్థికంతముగా ఉండుటవలన.... అపి 'వాక్యములు'గా పేరొ గ్రూపం బడినాయి. *Ex.: - 1] She came (ఆమె వచ్చేను). 2]*

They laughed (వారు సహ్యాను). 3] Sarika cooks (సారిక వండును)
4] Suman goes (సుమన్ వెళును).

NOTE :- 1] సాధారణముగా.... తెలుగు వాక్య సిర్పు పద్ధతిలో - "కర్త, కర్మ, క్రియ" అనునవి ఒక వరుస క్రమములో వస్తాయి. ఉదా॥ :- ప్రీయ (కర్త) మామిడిపండ్చు (కర్మ) తింటుంది (క్రియ).

2] అంగ్ వాక్య నిర్మాణము- తెలుగు వాక్య నిర్మాణమువలె ఉండదు. సాధారణ ముగా అంగ్వాక్య నిర్మాణము- "కర్త, క్రియ, కర్మ" అను వరుస క్రమములో ఉంటుంది. Ex:- priya (Subject=కర్త) eats (Verb=క్రియ) mangoes (Object=కర్మ).

PHRASES and CLAUSES

(వాక్య భాగములు మరియు వాక్యంగములు)

ఆంగ్ వాక్య నిర్మాణములో- "Phrase, Clause" అనునవి ముఖ్యపాత్ర వహిస్తాయి. ఇవి రెండుసు- వాక్యమునందలి భాగములే ఇనను.... 'Phrase' కన్నా... 'Clause' శక్తివంతమైనది! అర్థవంతమైనది!!

I] Phrases (వాక్యభాగములు):- హూర్తి అర్థము సీయ కున్ననూ.... కొంత అర్థమునిస్తూ....కర్తగాని, క్రియగాని లేని 'మాటల సమాయము'లను లేదా 'వాక్య భాగముల'ను- "Phrases" అని అంహారు. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] Rekha waits to receive a letter (ఒక లేఖను స్వీకరించేండుకు రేఖ వేచియున్నది). 2] Shobha Naidu is a great dancer having so many awards (పెళ్ళ బహుమతులను పొందియున్న శోభానాయుడు ఒక గౌప్య నాటకి)! 3] Gopal is a good teacher for several Students (ఎండు విద్యార్థులకు గోపాల్ ఒక మంచి ఉపాధ్యాయుడు)! 4] Raghava teaches in a right method (సరైన పద్ధతిలో రాఘవ బోధించును).

KINDS OF PHRASES (వాక్య భాగముల రకములు):- వాక్యము సంచారి- "Noun, Adjective, Adverb" అను వాస్తవి ఉపయోగించు పద్ధతిని బట్టి ... "Phrases"ను- మాటు రకములుగా విశించారు. అవి ఏవనగా.... a) Noun phrases, b) Adjective phrases, c) Adverb phrases.

a) Noun phrases (నామవాచక వాక్యధాగములు):- ఈన్ని వాక్యములలోందు- 'కొన్ని మాటల సముద్యము' లేదా 'వాక్యధాగము' 'Noun' వలె పనిచేస్తుంది. అట్టి 'మాటల సముద్యము'ను- "Noun phrases" అని అంహారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను చూడండి!

1] Kaveri expects to deliver a child (విషట్టను ప్రశ్నవిచిచుతకు రాచేరి నిరీ తెస్తున్నది). ఈ వాక్యములో.... "Child" అను Noun- "expects" అను క్రియకు- 'object'గా పనిచేస్తున్నది. "Child" అను Noun- "to deliver a child" అను 'మాటల సముద్యము'గా విస్తరించబడి, 'Noun phrase' ఇనది.

2] Sulochana is carrying a basket of flowers (ఒక ఘూలబుట్టను నుంచన తీసికొని వెచున్నది): ఈ వాక్యములో.... "is carrying" అను క్రియకు 'objects'గా నున్న - "basket, flowers" అను 'nouns' విస్తరించబడి; "a basket of flowers" అను 'Noun phrase' ఇనది.

b) Adjective phrases (విశేషణ వాక్యధాగములు):- ఈన్ని వాక్యముల యందలి- ఈన్ని 'మాటల సముద్యములు' - 'Adjective' వలె పని చేస్తాయి. అట్టి వాటిని- "Adjective phrases" అని అంహారు. ఉదాహరణలు- ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] The pen on the table is yours (హేడా బ్లాక్‌బీడ్ టాప్‌ప్రైచ్ కలాపు మీని)! ఈ వాక్యములోని "on the table" అను పదముల సముద్యము- Adjectives కాకపోయిననూ.... "The pen" అను 'noun' యొక్క అర్థమును నివరించు విశేషముగా నుండుటవలన.... 'Adjective phrase' ఇనది.

2] Gowtham is a political leader who has a good character(సచ్చి లుకైన గౌతమ్- ఒక రాజకీయ సాధువుడు)! ఈ వాక్యములోని "Leader" లేదా "Gowtham". అను 'Noun' గుణించి విశేషముగా చెప్పబడిన- "who has a good character" అనుసది- 'Adjective phrase' ఇనది.

c) Adverb phrases (క్రియ విశేషణ వాక్యధాగములు):- ఏ వాక్యములోనేననూ ... ఒక 'మాటల సముద్యము (phrase)'- 'Adverb' వలె పనిచేసినప్పుడు . అట్టివాటిని- "Adverb phrases" ఎది అంహారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యములను గమనించండి!

1] Anitha will come *in the morning* (అనిత ఉదయమువేక వస్తుంది). ఈ వాక్యములోని.... "in the morning" అను phrase. 'Adverb' వలె పని చేయుచున్నది.

2] Race horses will run *in swift manner* (పంచెవు గుణములు వడి గల రీతిలో పరగు లిడును). ఈ వాక్యములోని.... "in swift manner" అను phrase. 'Adverb' వలె పనిచేయు చున్నది.

2] Clauses (వాక్యంగములు) :- సంఖ్యావేన అర్థము నిట్టు.... కర్త, క్రియలను కలిగియున్న 'పాటల సముదాయము'లను లేదా 'వాక్యంగము'లను- "clauses" అని అంచారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యము అను గమనించండి!

1] Sudha expects that she will get an award (శ్రీసుధా ఐపాసుమి ఓండుటు సుధ నిరీక్షిస్తున్నది). ఈ వాక్యములో.... "that she will get an award" అనునది. 'phrase' వలె పాటల సముదాయమే ఐపు... ఇందులో "she" అను కర్త ఓండుటవలన మరియు "will get" అను క్రియ పుండుట వలన.... 'పూర్తి అర్థమునిచ్చ వాక్యంగము' ఇనది. కాబట్టి ఇది- 'Clause' ఇనది

2] This is the bridge that my father constructed (మూర్ఖున్నారు విర్మించిన వంతెన ఇది)! ఈ వాక్యములో.... "my father" అను కర్త, "constructed" అను క్రియ పూర్తి అర్థమునిస్తూ ఓండుటవలన... "that my father constructed" అనునది 'Clause' ఐనది.

KINDS OF CLAUSES (వాక్యంగముల రకములు):- వాక్య రులో clauses అమరిన వద్దుతిని బట్టి.... 'clause' అను- ప్రధానముగా రెండు రకములగా వివరించారు. అని ఏవనగా.... A) principal Clauses or Main Clauses, B) Sub-ordinate Clauses.

A) PRINCIPAL CLAUSES or MAIN CLAUSES (ప్రధాన లేదా ముఖ్య వాక్యంగములు):- ఏదేని ఒక వాక్యములో ఒకటి కన్న ఎక్కువ. 'clauses' ఉన్నపుడు.... వాటిలో- 'తనంతట తాసుగా పూర్తి అర్థము, నిచ్చు' Clause' అను. "principal Clauses" or "Main Clauses" అని అంచారు.

Ex.: - Govind has a foreign car which is very expensive (గోవిండ్ చాల ఉర్దైన విదేశి శక్తమును కలిగియున్నాడు).

Def.: - సాధారణముగా ఒక వాక్యములో ఎన్ని 'Clause'లు ఉండునో.... అన్ని 'Clause'లు ఉండును. ప్రైవై వాక్యములో - "has", "is" అను రెండు క్రియలు ఉన్నవి. "Govind has a foreign car" మరియు "which is very expensive" అను రెండు 'Clause'లు ఉన్నవి. ఈలే.... ఈ రెండించీలో... "Govind has a foreign car" (గోవిండ్ ఒక విదేశి శక్తమును కలిగియున్నాడు)" అను 'Clause' మూత్రమే తనంతట తానుగా హృద్య అర్థము నిచ్చుచుండుచువచన "Main Clause" ఉనది. "which is very expensive" (వీడు చాల ఉర్దైనదో)".... అను Clause సంహృద్య అర్థము నిచ్చుటకేదు.

B) SUB.ORDINATE CLAUSES (ఆధారిత వాక్యాంగములు): - తనంతట తానుగా హృద్య అర్థము నీయలేక మరిక 'clause' మీద ఆధారపడి యుండు వాక్యాంగములను. "Sub-ordinate clauses" అని అంచారు.

Ex.: - Govind has a foreign car which is very expensive (గోవిండ్ చాల ఉర్దైన విదేశి శక్తమును కలిగియున్నాడు). ఈ వాక్యములోని.... "which is very expensive" అను clause (క్లాష్ట) - తనంతట తాను హృద్య అర్థము నీయలేక.... "Govind has a foreign car" అను 'Main Clause' మీద ఆధారపడినచే - కాబట్టి ... ఇది 'Sub-ordinate clause' ఉనది.

KINDS OF SUB.ORDINATE CLAUSES (ఆధారిత వాక్యాంగముల రకములు): - ఆయి వాక్యములలో - "Noun", "Adjective", "Adverb" అనునచే చేయు పనులను అనుసరించి - "Sub-ordinate Clauses" "1] Noun Clauses, 2] Adjective Clauses, 3] Adverb Clauses" అను మూడు రకములుగా వివరించబడినవి.

1] Noun Clauses (సామాజిక వాక్యాంగములు): - ఒక వాక్యములో - 'Noun' చేయు పనిని పిస్తరించభేటునట్టి 'Clause' లను. "Noun Clauses" అని అంచారు.

Ex:- 1] I know that she is a good teacher (ఆమె ఒక మంచి ఉప్పా చ్యాయిని అని నాకు తెలుసు)! 2] I differ from what he says (అతడు చెప్పుదానిని- నేను ఏఫేచిస్తున్నాను). 3] The fact is that she is able to do the work (ఆమె ఆ పని చేయటకు సమర్థరాలనునది సత్యము)! 4] It is certain that she will come to-morrow (ఆమె రేపు వచ్చుట తప్పని నాడి)!

NOTE :- సాధారణముగా.... “Noun Clauses” అనుసారి ‘That’తో గానీ, ‘what’తో గాని ప్రారంభమౌతాయి.

2] **Adjective Clauses**(విశేషణ వాక్యంగములు):.. ఒక వాక్యములోని ‘Noun’ను గాని లేదా ‘pronoun’ను గాని. ‘qualify’ చేస్తూ వక్కెన్న ‘clause’ లను- అనగా ‘Adjective’ చేయవనినే విస్తరించి చేయునడి ‘clause’ లను “Adjective Clauses” అని అంటారు.

1] She is the girl whom I loved for the last three months (కాక మూడు నెలలుగా నేను [ప్రేమించినది ఈ అమృతాయినే]! 2] This is the pen which I lost yesterday (నిన్న నేను హోగొట్టు కొన్నది ఈ కలమనే)! 3] Sankar is a boy who is both clever and mischievous (తెలివి మరియు తుంటరి తనము రెండుమా గల బాలుడు శంకర్)!

ఈ వాక్యములలోని “girl, pen, boy” అను ‘Nouns’ను- ఆ తరువాత వచ్చిన ‘adjective clauses’ qualify చేస్తున్నాయి.

NOTE :- సాధారణముగా “adjective clauses” అనుసారి- “who, which, whom” అను పదములలో ప్రారంభమౌతాయి. ఏ ‘Noun’ను- qualify చేయునో.... ఆ Noun తరువాతనే.... ‘adjective clauses’ ఉంటాయి.

3] **ADVERB CLAUSES**(క్రియావిశేషణ వాక్యంగములు) : -

ఒక వాక్యములోని ‘Adverb’ చేయు వనినే- విస్తరింపజేయు ‘Clause’లను- “adverb clauses” అని అంటారు. పీటిని ఈ ల్రీండి పది విభిన్నములగా విభజించారు. i) Adverb clause of Time, ii) adverb clause of place, iii) adverb clause of purpose, iv) adverb clause of Reason, v) adverb clause of condition, vi) adverb clause of comparison.

rison, vii) adverb clause of result, viii) adverb clause of supposition, ix) adverb clause of concession; x) adverb clause of manner.

i) **Adverb clause of Time** (కాల సూచక క్రియావిశేషణ వాక్యంగము):- కాలమను సూచించు 'Adverb clause'ను- "adverb clause of time" అని అంటారు.

Ex.:- When the teacher enters, the students stand (ఉపాధ్యాయుడు ప్రవేశించినప్పుడే విద్యార్థులు నిలబడతారు). ఈ వాక్యములోని adverb clause లోని "When" అను పదము- 'కాలము'ను సూచించు చున్నది.

ii) **Adverb clause of place** (స్థల సూచక క్రియా విశేషణ వాక్యంగము):- స్థలమను సూచించు 'Adverb clause'ను- "adverb clause of place" అని అంటారు.

Ex.:- The woman searched where she lost her purse (తన రూకల సంచిని- పోగొట్టుకున్న చోటనే ఆమె వెతకినది). ఈ వాక్యములోని 'adverb clause' లోని "where" అను పదము- 'place'ను సూచించుచున్నది.

iii) **Adverb clause of Purpose** (ప్రయోజనాత్మక క్రియా విశేషణ వాక్యంగము):- ప్రయోజనమను లేదా ఉద్దేశమను లేదా లక్ష్యమను సూచించు 'adverb clause' ను- "adverb clause of purpose" అని అంటారు.

Ex.:- Swetha serves hot so that the guests may enjoy the dishes (అలిఫలు వంటకాలను ఆస్ట్రోదించుట కొఱకు శైవ్య వేడివేడిగా చట్టి స్తుంది). ఈ వాక్యములోని 'Adverb clause' లోని "so that" అను పదము- 'ప్రయోజనము'ను సూచిస్తుంది.

iv) **Adverb clause of Reason** (హేతుసూచక క్రియా విశేషణ వాక్యంగము):- హేతువును లేదా కారణమను సూచించు 'adverb clause'ను- "Adverb clause of Reason" అని అంటారు.

Ex. :- The building collapsed because they did not construct it properly (కట్టడము కూరిపోయినది ఎంచుకంటే.... వారు దానిని స్క్రమముగా కట్టలేదు). ఈ వాక్యములోని ‘Adverb clause’ లోని “because” అను పదము ‘కారణము’ను సూచిస్తూ ఉన్నది.

v) **Adverb clause of Condition** (నిబంధనాత్మక క్రియా విశేషణ వాక్యంగము):- నిబంధనను సూచించు ‘Adverb Clause’ను - “Adverb Clause of Condition” అని అంటారు. *Ex.:- He will go if his brother comes* (అతని సోదరుడు వచ్చినపో అతడు వెళతాడు). ఈ వాక్యములోని ‘Adverb Clause’లోని “if” - అను పదము ‘నిబంధన’ను సూచిస్తున్నది.

vi) **Adverb clause of Comparison**(తరతమ సూచక క్రియా విశేషణ వాక్యంగము):- సరిపోల్చుటను సూచించు ‘Adverb Clause’ను - “Adverb clause of Comparison” అని అంటారు.

Ex.:- Pallavi is cleverer than Padmaja (పద్మజ కంటే - పల్లవి తెలివైనది). ఈ వాక్యములోని ‘Adverb Clause’ లోని “than” అను పదము ‘తారతమ్యము’ను సూచిస్తున్నది.

NOTE :- ‘క్రియ’ లేకుండా ‘Clause’ పుండడు. “than Padmaja” అను clauseలో. ‘క్రియ (Verb)’ లేదు. “మరైతే.... ఎట్లు ‘clause’ ఐనది?” అను సందేహము కలుగుచున్నది. మనము - ‘than Padmaja’ తరువాత - ‘is’ పున్నట్లుగా భావించారి. అంగ్లభాషలో ఇట్లే ప్రయోగములు సర్వసామాన్యము!

vii) **Adverb clause of Result** (ఫలితసూచక క్రియా విశేషణ వాక్యంగము):- ‘ఫలితము’ను లేదా ‘పరిణామము’ను సూచించు ‘Adverb Clause’ను - “Adverb clause of Result” అని అంటారు.

Ex.:- Savithri was so tired that she could not cook (సామిత్రి రాగా అలసిపోవుటవలన వంట చేయలేకున్నది). ఈ వాక్యములోని ‘Adverb Clause’ లోని “that” అను పదము ‘ఫలితము’ను సూచిస్తున్నది.

viii) **Adverb clause of Supposition** (ఊహాత్మక క్రియా విశేషణ వాక్యంగము):- ఊహామీద ఆధారపడుటను సూచించు ‘Adverb Clause’ను - “Adverb Clause of Supposition” అని అంటారు.

Ex:- Even if it rains, I shall go (వర్షము కురిసిపుటికి....నేను వెళతాసినదే)! ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause' లోని "Even if" అనునఁచి మొట ఇథావడుటను నూచిస్తున్నది.

ix) Adverb clause of Concession (వితరణ సూచక క్రియా విశేషం వాక్యాంగము):- వితరణను నూచించు 'Adverb Clause'ను. "Adverb clause of Concesssion" అని అంటారు.

Ex:- Though Latha is poor she is honest (అత పేదరాలు ఐనప్పటికీ అట్ట నికాయతో గలది). ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause'లోని—"though" అను వచ్చము 'వితరణ'ను నూచిస్తున్నది.

x) Adverb clause of Manner (విధాన సూచక క్రియా విశేషం వాక్యాంగము):- 'విధానము'ను లేదా 'రీతి'ని నూచించు 'Adverb Clause'ను. "Adverb clause of Manner" అని అంటారు.

Ex:- Please do as I did yesterday (నేను నిన్న చేసిన విధనుగా ఉచ్చచేయండి)! ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause' లోని. "as" అను వచ్చము.... 'విధానము'ను నూచిస్తున్నది.

CLAUSES AND SENTENCES (వాక్యాంగములు మరియు వాక్యములు):- 'వాక్య నిర్మాణము (Construction of Sentence)' సను సరించి అంగ్గ వాక్యములు. "1] Simple Sentence, 2] Complex Sentence, 3] Compound Sentence" అను మూడు రకములుగా విభజింపడి వాయి. ఈ "విభజన" అన్నది.... ఆయి వాక్యములలోని - phrase, clause అవాడుకను ఒక్కి ఉరిగినది.

1] Simple sentence (సామాన్య వాక్యము):- 'Subject'తో పాట.... ఒకే ఒక 'finite verb' కలిగియన్న వాక్యమును. "Simple Sentence" అని అంటారు.

Note :- "Finite Verb" అనగా... సంఖ్యాత్త అర్థమును కలిగి ఉన్న క్రియ సామాన్యముగా 'Simple Sentence'లో. 'clause' తుంచు. 'phrase' ఉండవచ్చును. 'Kinds of Sentences' విభాగములో ఇంతకు పూర్వము వివరించ

ఒడిస నాలుగు రకముల వాక్యములను - 'Simple Sentences'గా పేర్కొను వచ్చున.

2] Complex sentence (సంక్లిష్ట వాక్యము):- ఒక 'Main Clause'ను మరియు ఒకబిగాని లేదా ఒకటి కంటే ఎక్కువగాని 'Sub-ordinate Clause'లను కలిగియున్న వాక్యమును - "Complex Sentence" అని అంచాడు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యములను గమనించండి!

1] Let me know where you were studied (మీరు ఎక్కుడ వచ్చి యున్నారో నన్ను తెలిసికోనివ్వండి)! ఈ వాక్యములో "Let me know" అను ఒక 'Main Clause' మరియు "Where you were studied" అను ఒక 'Sub-ordinate Clause'లు ఉన్నవి.

2] Give me your pen which is in your pocket (మీ జేయలో ఉన్నట్టి మీ కలమును నా కివ్వండి)! ఈ వాక్యములో - "Give me your pen" అను ఒక 'Main Clause' మరియు "Which is in your pocket" అను - ఒక 'Sub-ordinate Clause' లు ఉన్నవి.

3] Compound Sentence (మహావాక్యము) :- "Sub-ordinate Clause" అనునది - ఉన్ననూ, లేకున్ననూ.... రెండుగాని, అంతకంటే ఎక్కువగాని - 'Main Clauses' ఉన్న వాక్యమును - "Compound Sentence" అని అంటాయ. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను చూడండి!

1] Rajesh was ill and therefore he was absent from office (రాజేష్ అస్యోస్టుడు అగుటవలన ఆఫీస్‌కు హాజరు కాలేదు). ఈ వాక్యములో - "Rajesh was ill" మరియు "Therefore he was absent from office" అను రెండు 'Main Clauses'. ఉన్నవి.

2] The examinations were over and hence the students vacated hostel (పరీక్షలు ఐపోయినప్పి గాటటి.... విద్యార్థులు వసతి గృహమును ఛాళిచేసారు). ఈ వాక్యములో.... "The examinations were over" మరియు "Hence the students vacated hostel" అను రెండు 'Main Clauses' ఉన్నవి.

NOTE :- రెండు 'Main Clauses' ఉన్న 'compound sentence'ను -

కలిగియున్న 'compound sentence' ను - "Multiple Sentence" అంటారు. పోతే.... 'simple sentence' ను - 'complex sentence' 'complex sentence' ను - 'compound sentence' గాను; 'simple sentence' ను - 'compound sentence' గాను ఇం.... "Sentence ను రకముల Sentences గా మార్చుటు ఏమి చేయాలి?" అన్న నివరములను విభాగములో తెలిసికొండాము.

NUMBER (పచనము)

నామవాచక (Noun) పదములను - సంఖ్యావరముగా.... 1] Sin Number, 2] Plural Number" అను రెండు రకములుగా నిధిణిచారు

1] Singular Number (ఏకపచనము) :- ఒకదిగా ఉన్నట్లు జేయు - Ass (గాడిద), Pen (కలము), Box (పెట్టి), Woman మున్నగు నామవాచక పదములను - "Singular Number" అని అంటారు.

2] Plural Number (బహుపచనము) :- రెండుగా గాని లేదా కంటే ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నట్లు తెలియజేయు - Asses (గాడిదలు), (కలములు), Boxes (పెట్టిలు), Women (త్రిలు) మున్నగు నామ పదములను - "Plural Number" అని అంటారు.

FROM SINGULAR FORM TO PLURAL FORM (ఏక చూపము నుండి - బహు చూపమునకు) :- ఏకపచన రూపములో -

'Nouns' ను - బహుపచన రూపములోనికి మార్చుటకు.... అనేక మార్చి ఉన్నవి. పీటిలో ముఖ్యమైన వాటిని ఈ క్రింద చూడండి!

1] సాధారణముగా.... 'Singular Number'లో ఉన్న చాల Nouns కు - చివర "s" అను ఆశ్వరము చేర్చుటవలన.... అవి 'plural number' కి మాటలూతాయి.

Ex:- 1] cat (పిల్లి) — cats (పిల్లలు). 2] dog (కుక్క) — d (కుక్కలు). 3] boy (బాలుడు) — boys (బాలుడు). 4] girl (బాలిక) girls (బాలికలు). 5] pen (కలము) — pens (కలములు).

2] *Singular Number* లో తున్న కొన్ని నామవాచక పదములు - "s, ss, ch, x" అను ఆశ్వరములలో తూర్పి బోతాయి. ఇట్టి పదముల చివర - "es" ఆశ్వరములను చేయ్యాడపటిం సీడికి. 'natura! numbers'

Ex.: - 1] gas (వాయువు) — gases (వాయువులు). 2] bus (బండి) — buses (బండ్లు). 3] ass (గాడిద) — asses (గాడిదలు). 4] kiss (ముద్దు) — kisses (ముద్దులు). 5] bush (పొర) — bushes (పొళ్లు). 6] brush (కుంచె) — brushes (కుంచెలు). 7] branch (చెట్టుకొమ్ము) — branches (చెట్టు కొమ్ములు). 8] watch (గడియారము) — watches (గడియారములు). 9] box (పెట్టి) — boxes (పెట్టిలు). 10] pass (మార్గము) — passes (మార్గములు).

3] Singular Number లో ఉన్న కొన్ని నామవాచక పదములు - ‘y’తో అంతమోతూ ఉంటాయి. ఈ ‘y’కి ముందు హల్లు ఉంటుంది. ఇట్టి పదములను ‘plural number’లోనికి మార్చాలంచే.... ‘y’ని కొలగించి, దీని స్థానప్రాచో.... ‘ies’ అను అష్టరములను చేర్చితే.... సరిపోతుంది.

Ex.: - 1] city (నగరము) — cities (నగరములు). 2] body (కశీకణాలు) — bodies (కశీరములు). 3] country (దేశము) — countries (దేశములు). 4] story (కత) — stories (కతలు). 5] family (కుటుంబము) — families (కుటుంబములు). 6] lady (త్రీ) — ladies (త్రీలు).

Note :- ‘y’తో అంతమగు కొన్ని నామవాచక పదములలో.... ఈ ‘y’కి ముందు - అచ్చు ఉంటుంది. ఇట్టి పదములకు చివర - కేవలము “e” అను అష్టర మును చేర్చితే చాలు.... అవి ‘plural number’ రూపమును పొందుతాయి.

Ex.: - key (తాళు చెవి) — keys (తాళు చెతులు). 2] monkey (కోతి) — monkeys (కోతులు) 3] ray (కిరణము) — rays (కిరణములు). 4] kidney (మూత్రపిండము) — kidneys (మూత్రపిండములు). 5] journeys (ప్రయాణము) — journeys (ప్రయాణములు). 6] play (అట) — play (అటలు).

4] సాధారణముగా.... “o” అను అష్టరముతో అంతమయ్యే ఏకవచన నామవాచక పదములకు చివర.... “es” అను అష్టరములను చేర్చుటవలన ... అవి ‘plural number’లోనికి మాఱుతాయి.

Ex.: - 1] mango (మామిడిపండు) — mangoes (మామిడిపండ్లు). 2] her / ~~her~~ heroes (గాగానాశకులు). 3] echo (పుటిధానీ) —

echoes (ప్రతిధ్వనులు). 4] valcano (ఆగ్నిపర్వతము) — valcanc (ఆగ్నిపర్వతములు) 5] buffalo (గేదె) — buffeloes (గేదెలు).

NOTE :- '0'తో అంతమగు ఈ క్రింది 'nouns'కు మాత్రములైనియమః వర్తించడు. పీటికి "s" అను ఒక అష్టరమును చేర్చట చేతనే.... ఇవి 'plural number' తోనికి మాఱగలవు.

Ex:- 1] photo (చిత్రరుపు) — photos (చిత్రరువులు). 2] radio (ఆటవాసి) — radios (ఆటవాసులు). 3] piano (సంగీతపు పెట్టె) — pianos (సంగీతపు పెట్టెలు). 4] bamboo (బొంగు) — bamboos (బొంగులు). 5] canto (కాండము) — cantos (కాండములు).

6] 'f'తో గాని, 'fe'తో గాని అంతమగు 'Singular Number' నామవాచ పదములను 'plural form' లోనికి మార్చాలంటే.... ఆ పదము చివరగల 's' లేదా 'fe'లను తీసివేసి; ఆ ప్రాణములో "ves" అను అష్టరములను చేర్చాలి.

Ex:- 1] leaf (ఆకు) — leaves (ఆకులు). 2] loaf (కొడ్దిముక్క) — loaves (కొడ్దిముక్కలు). 3] life (జీవితము) — lives (జీవితములు). 4] knife (కత్తి) — knives (కత్తులు). 5] thief (దొంగ) — thieves (దొంగలు).

NOTE :- 'f'తో లేదా 'fe'తో అంతమగు ఈ క్రింది 'nouns'కులైనియమః వర్తించడు. పీటికి "s" అను అష్టరమును మాత్రము చేర్చి చేయాలి.... plural forms ఏర్పడతాయి.

Ex:- 1] hoof (డెక్క) — hoofs (డెక్కలు). 2] roof (ఇంటికప్పు) — roofs (ఇంటికప్పులు). 3] proof (నిదర్శనము) — proofs (నిదర్శపుములు). 4] dwarf (మఱుగ్జు) — dwarfs (మఱుగ్జులు). 5] safe (ఇనుప పెట్టె) — safes (ఇనుపపెట్టెలు). 6] strife (పోరాటము) — strifes (పోరాటములు).

శి] కొన్ని నామవాచక పదముల లోపల ఉన్న 'అచ్చు' అష్టరములను మార్చాలి అని.... 'singular form' నుండి 'plural form' నకు మాఱుతాయి.

Ex:- 1] foot (పొడుటు) — feet (పొదుములు). 2] tooth (ంతము) — teeth (దంతములు). 3] goose (బాతు) — geese (బాతులు).

(మనప్పుడు) — men (మనప్పులు). 5] woman (స్త్రీ) — women (స్త్రీలు).

NOTE :- కొన్ని పదములకు - 'అచ్చు'లలో పాటుగా.... 'ఫల్లు'లు కూడ మాచుట విశేషము! Ex.: - 1] mouse (ఎలుక) — mice (ఎలుకలు). 2] louse (పేను) — lice (పేలు)!

7] కొన్ని నామవాచక పదములు ఎల్లవేళలా.... 'plural numbers' గానే ఉంటాయి. వీటికి - 'singular number' రూపములేదు.

Ex.: - 1] nuptials (గర్వాదాసము); 2] measles (అమృవాచు, పొంసు); 3] mumps (గవదబిళ్లులు); 4] scissors (కత్తర); 5] pincers (గ్రావణము); 6] annals (చరిత్ర), 7] obsequies (ఉత్సర్గక్రియలు), 8] spectacles (కళ్ళతోడు), 10] thanks (కృతజ్ఞతలు) etc.

8] కొన్ని నామవాచక పదములకు చివర - 's' ఉండి, ఇప్పి 'plural numbers' గా కనిపిస్తాయి గానీ.... ఇప్పి ఎల్లవేళలా - 'singular number' రూపములోనే ఉంటాయి.

Ex.: - 1] politics (రాజకీయ శాస్త్రము), 2] physics (బోతిక శాస్త్రము), 3] Mathematics (గణితశాస్త్రము), 4] Mechanics (యంత్రశాస్త్రము), 5] News (హర్ట) etc.

9] కొన్ని Nouns - 'singular number' లోనూ, 'plural number' లోనూ, ఒకే విధముగా ఉంటాయి.

Ex.: - 1] sheep (గొత్తె/గొత్తెలు), 2] deer (లేడి/లేడ్లు), 3] swine (పంది/పందులు), 4] cod (గండుమీను చేప/గండుమీను చేపలు), salmon (టొటి చేప/టొటి చేపలు) etc.

NOTE :- సంఖ్యాపదముల తరువాత వచ్చు ఈ క్రింది 'nouns' కూడ.... ఏక వచన మరియు బహువచన రూపములలో ఒకే విధముగా ఉంటాయి. 1] dozen (పండెండు/లు), 2] gross (పండెండు X పండెండు/లు) 3] hundred (వంద/లు), 4] thousand (వేఱు/వేలు) 5] score (ఇరువది/లు), 6] pair (ఇత/లు).

Ex:- 1] This air cooler costs three thousand rupees (ఈ వాయి దీశల చుండ్రము మూడువేయి/వేల తూపాయల ఖరీదు చేస్తుంది). *2] She sold five dozen eggs* (ఆమె ఒదు పండిండు/లు గ్రుడ్లు అమ్మినది).

10] ఈ క్రింద ఉదహరించిన కొన్ని 'nouns'.... రెండు లేదా మూడు పదముల కలయికలో ఏర్పడినవి. పీని "Compound Nouns" అని అంచారు. పీటిఁ 'ఇచ్చావచన రూపము' రాపాలంచే.... ఆయి పదముల నందలి ముఖ్యమైన పదము పశు - "s" అను ఆక్షరమును చేర్చాలి. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది 'సంయుక్త నామ వాక్యపదము'లను చూడండి!

1] Son-in-law (అల్లుడు) — sons-in-law (అల్లుండు). 2] Daughter-in-law (కోడలు) — Daughters-in-law (కోడండు). 3] Step-sor (సవతి కొడుకు) — step-sons (సవతి కొడుకులు). 4] Step-brother (సవతి సోదరుడు) — step-brothers (సవతి సోదరులు). 5] Maid-servant (సేవకురాలు) — Maid Servants (సేవకురాండు). 6] Commander in-chief (సేనాపతి) — Commanders-in-Chief (సేనాపతులు).

11] కొన్ని నామవాక్య పదములకు చివరలో 's' లేనందు వలన.... అని - 'singular numbers'గా కనిపిస్తాయి గానీ .. కాదు. అని - 'plural number' లోనే ఉంచాయి.

Ex:- people (ప్రజలు), poultry (కోళు), cattle (పశువులు) etc.

12] ఆక్షరములనుగానీ, అంకెలు లేదా సంఖ్యలను గానీ - 'singular number' నుండి 'plural number' కు మార్చాలంచే.... ఆ అంకెలకు పైను apostrophe (') గుర్తును ఉంచి, దిని ప్రక్కన న ను.. చేక్కాలి. ఈ క్రింది ఉదాహరణ లను గమనించండి!

1] There are three i's and four e's in that sentence (ఆ వార్ష్య ములో మూడు 'ఎ'లు మరియు నాలుగు 'ఇ'లు కలవు). *2] The teacher wrote two 6's and three 12's on the black board* (ఉపాధ్యాయుడు వర్లంకల్పించి - రెండు 'ఆఱు'లను మరియు మూడు 'పండిండు'లను ప్రాణెను).
13] కొన్ని 'nouns'.... 'singular number'లో - ఒక విధమైన అర్థమునూ, 'plural number'లో - మరొక విధమైన అర్థమునూ ఇస్తాయి. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను గమనించండి!

1] tin (తగరము)- tins (తగరపు డబ్బులు). 2] iron (ఇనుము)- irons (సంకెళ్ళు). 3] copper (రాగి)- coppers (రాగి నాణములు). 4] fish (చేప)- fishes (వేర్చోఱు జాతి చేపలు). 5] quarter (నాలుగవ వంతు)- quarters (నిపాసప్రచేశములు). 6] spectacle (దృశ్యము)- spectacles (దృశ్యములు, కంటి అధ్యములు). 7] custom (ఆచారము)- customs (ఆచార ములు, దిగువుతి పన్నులు). 8] colour (రంగు)- colours (రంగులు, ఇంండాలు). 9] people (జాతి, ప్రజలు)- peoples (జాతులు). 10] light (వెలుగు, దీపము)- lights (దీపములు). 11] force (శక్తి)- forces (సైనిక సమూహములు). 12] respect (గొరవము)- respects (అధివందనములు). 13] good (మేలు)- goods (సరుకులు).

14] కొన్ని ఏకవచన నామవాదక పదములకు చివర “en” లేదా “ren” అను అష్టరములను చేర్చుటవలన గానీ, వాటిలోని అచ్చులను మార్చుటవలన గానీ అని ఒపువచన రూపమును పొందుతాయి.

Ex:- 1] ox (ఎద్దు) — oxen (ఎప్పులు). 2] child (ఒడ్డు) — children (ఒడ్డులు). 3] brother (సోదరుడు) — brothers (ఒకే తల్లికి జన్మించిన వారు) brethren (ఒకే సంఖమునకు చెందినవారు).

15] ఇతర భాషలనుండి - ఆంగ్లభాష స్వీకరించిన.... ఈ క్రింది ‘Nouns’ యొక్క ఏకవచన, ఒపువచన రూపములను గమనించండి!

(A) ‘Greek’ భాషాపదములు:- 1] Axis (అడవు)- Axes (అడవులు). 2] Analysis (విశలనము)- Analyses (విశలనములు). 3] Basis (ఆధారము)- Bases (ఆధారములు). 4] Criterion (ప్రమాణము)- Criteria (ప్రమాణములు). 5] Crisis (సంకటస్థితి)- Crises (సంకటస్థితులు). 6] Hypothesis (ప్రమేయము)- Hypotheses (ప్రమేయములు).

(B) ‘Hebrew’ భాషాపదములు:- 1] Cherub, (దేవహాత)- Cherubim (దేవహాతలు). 2] Seraph (గొప్ప దేవహాత)- Seraphim (గొప్ప దేవహాతలు).

(C) ‘Italian’ భాషాపదములు:- Bandit (ఉండిపోటు దొంగ)- Banditti, Bandits (ఉండిపోటు కొంగలు).

Gender (లంగము)

లంగఫేదము సనుసరించి.... అంగ్లీషునుఁడు - "1] Masculine Gen 2] Feminine Gender, 3] Common Gender, 4] Neuter Gen" అను నాలుగు రకములుగా పిచ్చించారు.

1] Masculine Gender (ప్రతిరుపించు):- తుఱుణుతోనిసి ఉంచుకే 'Nouns'ను, 'Pronouns'ను - "Masculine Genders". అని అంట *Ex.: - Boy (పుటు), Man (మనుషుడు), He (ఆరడు), His (అయిక్క) Him (అతనిని) etc.*

2] Feminine Gender (ప్రతిరుపించు):- త్రైజుతోని ఉంచుకేరి 'Nouns'ను, 'Pronouns' ను - "Feminine Genders" అని అంట *Ex.: - Girl (బాలిక), Woman (స్త్రీ), She (అమె), Her (అమె లొక్క) Hers (అమెది) etc.*

3] Common Gender (ఉభయ లంగము):- తుఱుణుతోనిగానీ, జాతిని గానీ; ఈ రెండింటని గానీ తెలియజేయు - 'Nouns'ను, 'Pronouns'; "Common Genders" అని అంటారు. *Ex.: Doctor (వైద్యుడు), Lawyer (న్యాయవాచి), Friend (మిత్రుడు/మిత్రురాలు), Thief (దండగ), Puppy (విడ్యార్థి), Baby (శాప), Foe (శత్రువు), I (నేను), You (నీపు), They (వాడు), Them (వారిని) etc.*

4] Neuter Gender (నపుంపక లంగము):- ప్రొత్తములేని వస్తుస్తుల గానీ, అల్పప్రాజులను గానీ, అడ-మగ అంతుయట్టకుండా ఉన్న వాటినిగా "Neuter Gender" అని అంటారు. *Ex.: - Book (గ్రంథము), Pen (కలము), Chair (ఖర్చీ), tree (చెట్టు), Building (మేడ), Bridge (వంతెన), It (అది/ఇది/దానిని/దీనిని), Ant(చీమ), Particle(అండ్లు/చేటువు పిసరు) etc.*

From Masculine Gender to Feminine Gender (ప్రతిరుపించు నుండి ప్రతిరుపించుకు):- కాదాక్కా.... ఎల్లి, 'ప్రతిరుపించు'లును - కొన్ని పూర్వులలో 'ప్రతిరుపించు'కాగా పూటులాయి. ఇట్ట కొన్ని ప్రధానులను ఈ క్రింది ఉదాహరణల వ్యాపారమితిల్లించండి!

A) 'Masculine Gender' పదములకు చివరన - "ess" అను ఆఫ్సరములను చేరిన ఎడల ... అవి- 'Feminine Gender'గా మాటలాయి.

Ex:- 1] Author (రచయిత)- Authoress (రచయితి). 2] Poet(కవి)- Poetess (కవయితి). 3] Heir (వారసుడు)- Heiress (వారసురాలు). 4] Priest (అర్థకుడు)- Priestess (అర్థకురాలు). 5] Lion (సింహము)- Lioness (అడు సింహము). 6] Host (మిందు పెట్టుచాడు)- Hostess (మిందు చేయు తీ) 7] Patron (పోషకుడు). Patroness (పోషకురాలు). 8] Gaint (రాళుసుడు)- Gaintess (రాళ్ని).

B) కొన్ని పుంలింగ పదములకు చివరనుస్తు - అచ్చునో, హల్లునో తొలగించి; "ess" అను ఆఫ్సరములను చేరిన ఎడల.... 'తీలింగ పదములు'గా మాటలాయి.

Ex:- 1] Actor (నటుడు)- Actress (నటి). 2] Founder (స్థాపకుడు)- Foundress (స్థాపకురాలు). 3] Murderer (హంతకుడు)- Murderess (హంతకి). 4] Prince (యువరాజు)- Princess (యువరాణి). 5] Tiger (తులి)- Tigress (అడుతులి). 6] Master (యజమాని)- Mistress (యజ మానురాలు). 7] Emperor (ప్రకృతి)- Empress (ప్రకృతిని). 8] God (దేవుడు)- Goddess (దేవత).

C) కొన్ని 'సంయుక్త పుంలింగ పదము'ల యందలి- ఒకటవ లేదా రెండవ పదము అను మార్గిన ఎడల....అవి- 'తీలింగ పదము'లుగా మాటలాయి. Ex:- 1] He-goat (మేకపోతు)- she goat (అడుమేక). 2] Pea-cock (మగ నెమిలి)- pea-hen (అడునెమిలి). 3] Cock-sparrow (మగపిచ్చక)- hen-sparrow (అడుసిచ్చక). 4] He-buffallo (డున్నపోతు)- She-buffalo (గేదె). 5] Land-lord (భూస్వామి)- Land-lady (భూస్వామిని). 6] Washer-man (చాకలివాడు)- washer woman (చాకలిది). 7] Jack-ass (మగ గ్రాఫిడ). Jenny-ass (అడుగాదిడ). 8] He-bear (మగ ఎలుగుబంటి)- She bear (అడు ఎలుగుబంటి). 9] Bull-calf (కోడెహూడు)- Cow-Calf (అపుధూడు).

D) కొన్ని 'పుంలింగ పదము'లు- తన్నండితమైన 'తీలింగ పదము'లుగా మాటుచుపుడు.... హూర్తిగా [కొత్త పదము లోతాయి. Ex:- 1] Boy (ఖాలుడు)-

Girl (మార్కి). 2] Bachelor (ఉబ్బుచారి)- Spinster (ఉబ్బుచారించి). 3] Husband (తప్ప)- Wife (భార్య). 4] Father (తండ్రి)- Motl (రద్ది). 5] Cock (కోడిపుంజి)- Hen (కోడిపెట్ట). 6] Son (తుత్తుడు) Daughter (తుత్తిక)- 7] Dog (మగకుక్క)- Bitch (ఆడుకుత్క). 8] King (రాజు)- Queen (రాణి). 9] Wizard (మాంత్రికుడు)- Wit (మాంత్రికురాలు). 10] Ram (ప్రాణీలు)- Ewe (ఆడుగొళ్ళ). 11] Lamb (మాలుడు)- Lass (బాలిక). 12] Monk (సన్యాసి)- Nun (సన్యాసిని). 13] Drake (మగడాతు)- Duck (ఆడుబాతు).

E) 'శ్రీలింగ పెదము'ల నుండి- 'శ్రీలింగ పెదము'లుగా మాలునవుడు కోసములయిందు జరుగు.... అరుదైన మార్పులను.. గమనించండి! Ex.

1] Hero (కథానాయకుడు)- Heroine (కథానాయకరాలు). 2] Executive (నిర్వాహకుడు)- Executrix (నిర్వాహకరాలు). 3] Proprietor (సొంగాడు)- proprietrix (సొంతగతి). 4] Widower (భార్యవిహీనుడు) Widow (బర్కువిహీన). 5] Fox (సక్క)- Nixen (ఆడునక్క). 6] Bride-groom (వరుడు)- Bride (వదువు).

Case (విభక్తి)

ఈ వాక్యములోని- 'noun' లేదా 'pronoun' కూ.... ఇతర పదములు గా గా సంబంధమును గానీ లేదా అట్టి సంబంధమును తెలుపు రూపమునుగా "Case" అని అంటాడు. సాధారణముగా 'nouns'కు మాత్రమే.... 'case' విభక్తి కొంటుంది. ఇల్లే ... కొన్ని సందర్భములలో- 'pronouns'కూ కంటి విభజించాడని. 'Case' ఇతరం- "1] Nominative or Subjective Case 2] Objective Case, 3] Vocative Case, 4] Possessive Case" అను రాశాడు రకములుగా చేయబడినది. తెలుగు భాషలుయిందు- వీతక్కులు ఎనిమిది రకములుగా వివరించబడి ఉన్నాయి.

1] Nominative or Subjective Case (త్రయిమూ విభక్తి):-
ఈ వాక్యములయిందు- 'Subject (కట్ట)' గా ఉన్న noun (నామవాచకము).... వీళ్ళపేళ్ళ లో "Nominative or Subjective Case"లోనే ఉంటుంది. ఉదాహరణ- ఈ వీళ్ళపేళ్ళ వాక్యములలో ఇంకినోజులు!

1] The dog is a faithful animal (కుక్క - విశ్వాసము గల జంతువు)! ఈ వాక్యములో 'Subject'గా నున్న 'Noun' - 'dog' అనుసారి. ఇది 'Subjective Case'లో ఉన్నది.

2] Kumar kicked the ball (కుమార్ బంచిని తన్నాడు). ఈ వాక్యములో కుమార్ "Kumar" అను 'Noun' - Subjectగా ఉన్నందుగా.... 'subjective Case' లో ఉన్నది.

2] Objective case (ద్వాతీయ విభక్తి):- ఒక వాక్యములో 'Object' (కర్మ) 'గా ఉన్న 'noun (నామవా�కము)'.... ఎల్లపేళలా 'Objective Case' లోనే ఉంటుంది. ఈ క్రింది వాక్యములను చూడండి!

1] Chitra sang a song (చిత్ర ఒక పాటు పాడెను). ఈ వాక్యములో 'Object'గా నున్న Noun "song" అనుసారి. ఇది 'Objective case'లో ఉన్నది.

2] The pen is in the pocket (కలపు సేలులో ఉన్నది). ఈ వాక్యములో 'object'గా నున్న Noun - "pocket" అనుసారి. ఇది - 'objective case'లో ఉన్నది.

Note :- ఒక్కసారి ఒకే వాక్యములో.... రెండు 'objects' ఉండుట జరుగువౚ్చును.

Ex:- Renuka gave Chandrika a valuable gift (చండికకు - రెనుక అమృతాల్య బహుమతిని అందజేసెను). ఈ వాక్యములోనే "gave" అను క్రియలు - "Chandrika" మరియు "gift" అను రెండు 'objects' ఉన్నాయి. ఏలే .. ఏటిలో - "gift" అనుసారి వస్తువు! "Chandrika" అనుసారి - వ్యక్తి!! తాటటి.... వస్తువులకు చెందిన 'objects'ను - "direct objects" అసే, వ్యక్తులకు చెందిన 'objects'ను - "indirect objects" అసే అంచారు. 'Indirect Object'గా ఉన్న 'nouns'ను - "Dative Cases (చతుర్థి విభక్తులు)" అని ప్రత్యేకముగా పేర్కొన్నారు.

3] Vocative case (సంబోధనార్థక విభక్తి):- సంబోధించుటకు తేదా పిలుచుటకు ఉపయోగించలడు 'nouns' ను. "vocative case" అనే అంచారు.

Ex:- 1] O God, forgive me (ఓ దేవుడా, నన్ను మన్నించు)!
O Swetha, come in శ్రీతా, లోపలిం రా)!

2] Girls, sit down(టారా, కొండ్చుంచి)!

Note :- 'Vocative Case' లో ఉన్న వాక్యభాగమును మిగతా వాక్యభాగ మండి వేషమేయటకు 'రాఘు(,)ను' ఉంచాలి.

4] Possessive case (షష్ఠివిభక్తి):- ఏ వాక్యములో నైననూ, "object" అనుసంధి, 'subject' యొక్క వాక్యగానో లేదా subject యొక్క అధికారిము (possession) గానో ఉన్నపుడు.... ఇట్టి 'subject'గా ఇం 'nouns'కు - "possessive cases" లేదా "genitive cases" - అని అంటారు.
Ex:- Ramya bought Meena's car (రఘ్య మీనా శకటమును కొనెను)
1] Keerthana has taken officer's charge (కీర్తన అధికారి ఎంచుకు చూశుతప్ప ద్వీకరించెను).
2] Baby took Brinda's book (బెబి బ్యూంచుకుమును తీసికొనెను).

Note :- (i) సాఫారికముగా 'verb'కు మండు ఉన్న 'noun' - 'subjective case' లోసూ; 'verb'కు తఱపాత ఉన్న 'noun' - 'objective case' లోసూ ఉంటాయి.

Ex:- The girl kicked the ball (ఖాలిక బంతిని తన్నెను). ఈ వాక్యము నుండి - "kicked" అను 'verb'కు మండు ఉన్న "girl" అను 'noun' 'subjective case' లోసూ, తఱపాత ఉన్న "ball" అను 'noun' - 'objective case' లోసూ ఉన్నపే.

Note :- (ii) సాఫారికముగా ఒక వాక్యమునండి 'preposition' - తరువాత ఉచ్చమొదిగి ఉచ్చమొదిగి 'noun' గానీ, 'pronoun' గానీ.... 'objective case' లోసూ ఉంటాయి.
Ex:- 1] The pen is on the table (కలము మేకాబల్ల నీవ ఉన్నది).
2] Sujatha is angry with me (సుజాత నామీద కోపముతో ఉన్నది). ఈ వాక్యములో - "on", "with" అను prepositions కు తఱపాత వచ్చిని. "table" ఒక noun, "me" అను pronoun - 'objective case' లో ఉన్నపే.

Note :- (iii) సాధారణముగా 'nouns'- ఏ caseతో ఉన్నది లెచియాలంటే.... వీటికి వాక్యమందటి ఇతర పదములతోగల సంబంధమునుబడ్డి మాత్రమే చెప్పవచ్చిని ఉన్నది. ఈలే.... 'pronouns'లో - "you", "it" అను రెండింటిని తప్ప....మెగతా అన్నింటినీ యథాతథముగా 'రూపధేదము' ననుసరించియే చెప్పవచ్చును.

Ex:- "I, We, He, She, Who, They" అనునట - 'Subjective Case'లో మాత్రమే ఉంటాయి. అనగా.... ఇవి 'subjects'గా మాత్రమే వాక్యములయందు ఉపయోగించబడతాయి. "Me, Her, Him, Them, Whom, Us" అనునట - 'objective case'లో మాత్రమే ఉంటాయి. అనగా.... ఇప్పి - 'objects'గా మాత్రమే వాక్యములయందు ఉపయోగించబడతాయి.

Note :- (iv) ఏ నామవాచక పదమునకైనమూ ... చివర - apostrophe (') ఉన్న ఎడల.... ఆ నామవాచకము 'possessive case'లో ఉన్నట్లు గ్రహించాలి.

Usage of Apostrophe (అప్సోప్టోర్ఫీ ప్రయోగము)

1] ప్రాణము ఉన్నవాటి నామములకు; కాలము (Time), తూనిక (Weight), స్థలము (space) లఱు సంబంధించిన నామవాచకములకు చివర - apostrophe (') మరియు s అను ఉపయోగించాలి. సాధారణముగా.... apostrophe "of (యొక్క)" అను లర్ధమును సూచిస్తుంది. Ex.: - Gayatri's pen, dog's legs donkey's milk, a week's journey, a month's time, a day's march, a pound's weight, a stone's throw, a hair's breadth, etc.

Note:- ప్రాణములేని వస్తువులకు మరియు అల్పప్రాణములకు సంబంధించిన 'సామానికములకు చివర apostrophe ని ఉపయోగించకూడదు. అందుకు ఇద్దాగా 'of'ని మాత్రమే ఉపయోగించాలి.

Ex:- a) The roof of the house (ఒప్పు)- The house's roof (తప్ప). b) The leg of a Chair (ఒప్పు)- A Chair's leg (తప్ప). c) The wings of the fly (ఒప్పు)- The fly's wings (తప్ప) d) The legs of the ant (ఒప్పు)-The ant's legs (తప్ప).

2] ప్రాణులకు చెందిన నామవాచక పదములకు చివర - apostrophe ని గాని లేదా 'of'ను గాని ఉపయోగించవచ్చును. Ex.: - a) The horse's tail (or)

The tail of the horse. b) Sita was Rama's wife (or) was the wife of Rama.

3] మైటు పదములతో కూడి ఉన్న నామవాచకములలో.... చివరి పదము మాత్రమే (apostrophe)ని ఉంచాలి. Ex.: - a) Mother-in law's home
b) Brother-in-law's building, c) Commander-in chief's order etc.

4] ప్రాంతము లేని కొన్ని నామవాచకములకు చివర అవి 'phrase'గా ఉపాంశముకిన సందర్భములలో - apostrophe ని ఉంచాలి.

Ex.: - a) for mercy's sake, b) a ship's crew, c) death's etc.

5] ఒప్పేవచన రూపములో ఉన్న నామవాచక పదములకు చివర - s లేని ఎదల. ఈ పదముల చివర - apostrophe ని ఉంచి, s ను కూడ చేర్చాలి.

Ex.: - a) women's club, b) children's society, c) men's etc.

6] ఒప్పేవచన నామవాచక పదములకు చివర - s గాని, es గాని పున్నపుడు. apostrophe ని మాత్రము ఉంచిన చాలును. Ex.: - a) boys' play ground
b) girls' school, c) foxes' tails, d) asses' burden etc.

7] ఒక పద సముదాయములోని నామవాచకములన్నీ.... ఒకే వ్యక్తికి చెంచుచుపుడు - చివరి నామవాచకమునకు చివర మాత్రమే apostrophe ని మరియు s ను పుంచాలి. Ex.: - a) The Governer of Tamilnadu's residence
b) The Nizam of Hyderabad's palace, c) Our sister Surekha marriage etc.

8] ఒక వ్యక్తిములోని రెండు నామవాచకములు - ఒకదానికొకటి సంబంధముని బరియియిస్తుపుడు.... దెండవ నామవాచకము చివర మాత్రమే apostroph మరియు s లను ఉంచాలి. Ex.: - a) Rajasekhar and Jeevitha's marriage, b) B.J.P. and B.S.P's rule, c) William and Mary's Company etc.

9] ఒక పదముతో కలుపుడిన ఏదైనా పదములోని - ఒక అఫ్రముగాని లేక అఫ్రములగాని చెంచుయించడినప్పుడు.... ఆ అఫ్రముల స్థానములో apo-

strope ని ఉండాలి. Ex.: - a) I've (I have), b) Don't (Do not),
c) It's (It is), d) Can't (Can not), e) Didn't (Did not) etc.

Usage of Capital Letters

(పెద్ద అక్షరముల ప్రయోగము)

సాధారణముగా అంగ్ల పదములన్నియు 'small letters' (ఇచ్చు అక్షరములు) తోనే వ్రాయబడతాయి. Ex.: - eye, ear, finger, they, cat etc.
Note :- కొన్ని అంగ్లపదములలోని అక్షరములన్నియు 'small Letters' కి వ్రాయబడినప్పటికి.... తొలి అక్షరమును పూర్తవ్యు 'Capital letter' (పెద్ద అక్షరము)గా వ్రాయాలి. Ex.: - Rama, Ramya, God, The Ganges etc.

వీయే పదములలోని తొలి అక్షరము - 'Capital Letter'గా వ్రాయవడసి

ఉంటుందో.... ఈ క్రింది నియమముల సనుసరించి గ్రహించండి!

1] ప్రతి వాక్యములోని మొదటి పదము యొక్క తొలి అక్షరమును - 'capital letter'గా వ్రాయాలి. Ex.: 1] What is your name? 2] My sister is a teacher. 3] The pen is on the table.

2] English poetry(అంగ్లపద్యము)లోని ప్రతి పాదము (line=పంక్తి)యొక్క తొలి పదములోని అక్షరమును 'Capital Letter'గా వ్రాయాలి. Ex.: - Jack and Jill, Went up the hill, To fetch a pail of water.

3] "Proper Nouns" అనగా.... నదుల పేర్లు, మనుష్యుల పేర్లు, దేశముల పేర్లు మన్నగు పదములనందరి తొలి అక్షరమును - 'Capital Letter'గా వ్రాయాలి. Ex.: - The Ganges, Geetha, India, Chennai, Tenali, The Himalayas, Andhra Pradesh etc.

4] "I" అను పదమును గానీ; 'God' మరియు ఆ పదమునకు సంబంధించిన - 'సర్వాశమ (pronoun)' పదముల తొలి అక్షరమును గానీ.... 'capital letter' గానే వ్రాయాలి. Ex.: - a) When I went to Hyderabad, I saw the zoo. b) I pray God to shower His mercy on our family.

5] ఒక వాక్యములోని 'Direct speech'కు సంబంధించిన భాగమునందరి - తొలి పదము యొక్క తొలి అక్షరమును - 'Capital Letter'గా వ్రాయాలి. Ex.

a) Roopa said, "My mother brought some new bangles." b) Chowdary told, "Our business improved a lot."

6] కొన్ని వాక్యములలో.... పదముల సూక్తులను- Quotations (" ")లో ప్రత్యేకముగా సూచిస్తారుగదా.... ఆ Quotations ప్రారంభ పదములోని తొఱ అవ్వమటు- 'Capital Letter'గా వ్రాయాలి. Ex:- Gandhiji said, "Truth is God".

7] ఒక దాక్యములో ప్రామాణ్యతను సంపరించుకున్న పదముల తొఱ అవ్వమటను 'Capital Letters'గా వ్రాయాలి. Ex:- The Governer of A.P. was received by the Collector and the District Judge at the Gannavaram Air-Port.

8] కొన్ని ప్రాధాన్యతలేని పదములకు- ఆత్మంత ప్రాధాన్యతను ఇచ్చి, పీటిని- వాక్యములయందు ప్రయోగించిస్తాడు.... ఆ పదముల తొఱ అవ్వమటను- 'capital letter'గా వ్రాయాలి. Ex:- a) O Death, what a great relief you give to us. b) O Sleep, what a great comfort you give to all creatures. c) O Sword, give me an everlasting victory against my enemies.

Silent letters (అనుచ్ఛారిత అక్షరములు)

తెలుగు భాషలో.... పదమునందరి అన్ని అవ్వమటను ఉచ్చరించాలి. ఇట్లు ఉచ్చరించని ఎడల.... ఆ పదమునందరి- అర్థము, భావము; అందరి సొగసూ సరిగా తెలియదు. కాలే.... అంగ్గబాహు- అట్లు కాదు. కః భాషలో.... కొన్ని కొన్ని పదములనందు- ఎకబోగానీ, అంతకు మించిగానీ అవ్వమటులు అనుచ్ఛారితముగా ఉంటాయి. ఇట్లే అవ్వమటను- ఉచ్చరించిన ఎడల.... ఆ పదము నందరి- అర్థము, భావము; అందరి సొగసూ తెలియకపోవుటయేగాక.... ఆ పదమే 'తప్ప' కొఱుంది. Ex:- Bomb (బంబ్), Hour (పూర్వ), Palm (పాల్మ్), Island (ఐన్ ల్యాండ్), Wednesday (వెడ్నేస్‌డెయ్), కః పదముల ఉచ్చారణను- తుందలీకరణ పదులనందు ఇచ్చిన విధముగా ఉచ్చరించుకొదదు. అట్లు ఉచ్చరించుట తప్ప! కారణము.... ఆ పదముల నందరి కొన్ని అవ్వమటులు ఉచ్చరింపజడత్త. ఇట్లు ఉచ్చరించబడని అంగ్గవచులలోని అవ్వమటను. "Silent Letters (అనుచ్ఛారిత

ఆఫ్జరములు)" అని అంచారు. ఇప్పుడు.... ఆ పదముల స్వర్ణ ఉచ్చారణను అందరి 'silent letters'ను ఈ క్రింద గమనించండి!

KEY :- Bomb (బామ్), Hour (అవర్). Palm(పామ్). Island(ఇండ్) Wednesday (వెన్డ్యూడ్). ఇట్లు ... కొన్ని ఆంగ్ల పదములయాడు ఉన్నారించబడని ఆయి ఆఫ్జరములను. ఈ క్రింద పరిశీలించండి!

'B' ఉచ్చారించబడని కొన్ని పదములు : - 1] Bomb (బామ్)= బాంబ్, 2] Comb(కోమ్)=దుష్టేస. 3] Debt(డెట్)=అచ్చు, 4] Doubt(డౌట్)=అనుమానము. 5] Dumb (డమ్)= మూగ. 6] Lamb (లేమ్)= గొంతుపీల్. 8] Thumb (థమ్)=బాటనప్రేలు. 8] Tomb (టమ్)=సమాధి.

'C' ఉచ్చారించబడని కొన్ని పదములు : - 1] Scent(సెంట్)= ఆత్మ, 2] Scene (సీన్)=దృశ్యము, 3] Sceptic (సెప్టిక్)= సంశయించు, 4] Science (సైన్స్)= విజ్ఞానము, 5] Scion (సియాన్)= అంకురము, 6] Scissors (సిజర్స్)=కత్తెర.

'G' ఉచ్చారించబడని కొన్ని పదములు : - 1] Benign (బినైన్)= దయగల, 2] Consign (కన్సైన్)=ఒప్పగించు, 3] Design (డిజైన్)=రూపకల్పన, 4] Gnat (నేట్)=యుద్ధ విమానము, 5] Reign (రైన్)= పాలన, 6] Resign (రిజైన్)=త్యజించు; 7] Sign (సైన్)=గుర్తు, చిహ్నము; 8] Sovereign (సావేరైన్)=అధిపతి.

'H' ఉచ్చారించబడని కొన్ని పదములు : - 1] Heir (ఎర్)=వారసుడు, 2] Honest (అప్పెన్స్)= నిజాయతీ, 3] Honour (అసర్)= గొప్పము, 4] Hour (అవర్)=గంట, 5] Hotel (ఎటెల్)= హాటకూశ్; కల్లు; 6] Humor (యూమర్)=తది, తేమ.

'K' ఉచ్చారించబడని కొన్ని పదములు : - Knack (నేక్)= జమత్కరము, 2] Knave (నేవ్)=మోసగాడు, 3] Knee (నీ)= మోతాలు, 4] Knicker (నిక్కర్)=చెట్టి, 5] Knife (నైఫ్)= కత్తి, 6] Knit(నిట్)= అల్లుట; 7] Knob (నాబ్)=గుబ్బ, గుబురు; 8] Knock (సాక్)=తట్టుట, 9] Knot (నాట్)=ముడి, 10] Know (కో)= తెలిసికొను; 11] Knowledge (నోటెడ్)=తెలిపి, విజ్ఞానము; 12] Knight (నైట్)=వీచడు.

'L' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Alms (అమ్స్)=బికము, రాశము; 2] Balm (బాల్మె)= సువసన తెలము, 3] Calm (కాల్మె)= నిశ్శ్వర్ము, 4] Calf=అప్పుచూడ, 5] Folk (ఫోక్)=జనరమూహము, 6] Half (హాల్ఫ్)=సగము, 7] Talk (టాక్)=మాట్లాడుట, 8] Walk (వాక్)=సడుచుట, 9] Would (వుడ్) =చేయబడును.

'N' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Autumn (అటమ్)= ఆకురాలు శాలము, 2] Column (కాలమ్)= ఒక భాగము; 3] Condemn (కడ్మెన్)=నించించు, దూషించు; 4] Damn (డామ్నెన్)=చపించుట, 5] Hymn (హైమ్)=స్తోత్రము.

'P' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Psalm (పామ్)= శక్తి గీతము, 2] Psychology (ప్సైకాలజీ)=మనవుత్వ శాస్త్రము, 3] Pseudo (ప్స్యూడో)=అలద్దమైన, 4] Psoas (పోస్)=వక్కి స్టోయలు.

'R' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Arms (అమ్స్)=చేతులు, 2] Harm (హార్మె)=కిడు, హని.

'T' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- Hasten (హేసెన్)=తొందర పడుట, 2] Listen (లిసెన్)=ఏనుట, 3] Often (అఫెన్)= తఱుగగా, 4] Soften (సాఫెన్)=మెత్తబడుట.

'U' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Guard (గార్డ్)= కాపలా దారు, 2] Guava(గావా)=కామపండు, 3] Guess(గెస్)=కంహా, 4] Guest అరిథి, 5] Guide (గైడ్)=ధారిచూడు, 6] Guild (గిల్డ్)=సఖ, సమాజము; 7] Guilt (గిల్ట్)=నేరము.

'W' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు:- 1] Answer (అస్వర్త)= జవాబు, 2] Sword (సోర్ట్)=కత్తి, 3] Wrapper (రేపర్)= మూళ, 4] Wrong (రాంగీ)=తప్ప, 5] Wreath (రీత్)=మూల, 6] Wrist (రిస్ట్)= మణికట్టు, 7] Write (రైట్)=ప్రాయి.

'GH' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Bright (బ్రిట్)= ప్రకాశము, 2] Caught (చాట్)= పట్టుబడెను, 3] Delight (డిలైట్)= సంతోషము, 4] Fight (ఫైట్)=పోత్తాడు, 5] Light (లైట్)= దీపము,

- 6] **Might** (మైట్) = ఉము, 7] **Night** (నైట్) = రాత్రి, 8] **Tight**
 9] **Thigh** (థై) = రోడ, 10] **Thought**(థాట్) = ఆలోచన, 11] **Though**
 (థో) = ఎనపుటికి, 12] **Through**(ఫూథ్) = ద్వారా, 13] **Weight**(వెట్) =
 ఉదువు. ఆయి అనుచ్చారిత అక్షరములు గల కొన్ని పదములు:-
 1] **Drachm** (డ్రామ్) = ఒక కౌలత/తూనిక, 2] **Island**(ఇలెండ్) = ద్వీపము,
 3] **Parliament** (పార్లమెంట్) = ప్రతినిధి సత, 4] **Wednesday**(వెన్నడే) =
 బుధవారము, 5] **Could** (కుడ్) = చేయగలుగుట, 6] **Should** (షుడ్) =
 వలెను/యారి, 7] **Would** (పుడ్) = చేయబడుట, 8] **Youth** (యూట్) =
 యువత. ఇట్టి పదముల నన్నిచీసీ.... తెలిసికొని, వాచిని- అభ్యాసము చేయాలి
 చాల మంచిది.

Active Voice and Passive Voice

(కర్తృర్థక మరియు కర్మర్థకము)

- 1] ఒక వాక్యములోని - 'కర్త' చేయవనిని తెలియజేయు 'క్రియా రూపము'ను.... "Active voice (కర్తృర్థకము)" అని అంచారు.

Ex:- Shilpa **kissed** the child (శిల్పి బిడ్డను ముద్దు పెట్టుకొనెను). ఈ వాక్యములో — "Shilpa" అను పదము- Subject (కర్త)! కర్త చేసిన పని- 'kissed' గనుక.... "kissed" అను verb (క్రియ)- "Active voice". అని గ్రహించాలి.

- 2] ఒక వాక్యములోని - 'కర్మ' చేయవనిని తెలియజేయు 'క్రియా రూపము'ను.... "Passive voice (కర్మర్థకము)" అంచారు.

Ex:- The child **was kissed** by Shilpa(బిడ్డ శిల్పిచేత ముద్దాడబడినది).

పై వాక్యములో - "Child" అను పదము Object (కర్మ)! ఈ కర్మ చేసిన పని 'was kissed (ముద్దాడబడినది)' గనుక.... ఈ 'Verb form (క్రియారూపము)'ను - "Passive Voice" అని అంచారు.

వాక్యములు- ఏ 'voice'లో ఉన్ననూ.... చెప్పుటలో తేడా తప్ప.... అర్థము చూండము. అనగా.... "శిల్పి బిడ్డను ముద్దు పెట్టుకొనెను" అని చెప్పిశా.... తేడా "బిడ్డ శిల్పిచేత ముద్దాడబడినది" అని చెప్పినా.... అర్థము చూఱుట తేడా.

కలే.... ఆచా సందర్భముల ననుసరించి, ప్రాధాస్వతసు బట్టి.... అనగో... “క ర్మకు ప్రాముఖ్యత నిచ్చుటయా....” కేడా “కర్మకు ప్రాధాస్వత నిచ్చుటయా....” అప్పు ఇచ్చియమను నిర్ణయించుకోవాలి.

Def. :- “ఇన్న ముద్దుపెట్టుకొనుట” అన్న నిషయమును - ప్రాధాస్వత నిచ్చిన ప్రాముఖ్యత నిషయమును - ‘Active Voice’ లో చెప్పాలి. “బిడ్డ ముద్దాదయదుట” అన్న నిషయమునుకు - ప్రాముఖ్యత నీయచలచిన ఎదల.... ఆ వాక్యమును - ‘passive voice’ లో చెప్పాలి. ఏదైనా వాక్యమును - ఒక ‘voice’ నుండి - మరొక ‘voice’ లోనికి మార్చినటడు.... ఆ వాక్యాల్కము మాణకున్ననూ.... వాక్యానిర్మాణమాత్రమే. కాన్ని చూచులు, చేర్చులు, మినహయింపులు చోటుచేసి కొంటాయి.

FROM ACTIVE VOICE TO PASSIVE VOICE :-

‘Active Voice’ లో ఉన్న ఒక వాక్యమును - ‘passive voice’ వాక్యముగా మార్చాలాంటి.. సాఫారిజముగా - మారు మార్పులగా, రెండు చేర్చులూ చేండు చూటుండి.

మూల్యాలు:- 1] ‘Object (కర్మ)’ను - ‘Subject (కర్త)’గా మార్చాలి. 2] క్రియాచారమును - దాని ‘Tense’ను అనుసరించి ... మాణిన Subject దు కావుటకా కావాలి. 3] verb ను - దాని ‘past participle’ దుపచునటు మార్చాలి.

చేయుటలు :- 1] సాఫారిజముగా.... “by” అను పదమును - ‘Object’ నకు పెంచు చేయాలి. 2] ‘Subject’ను.... ‘by’కి - ‘Object’గా చేర్చాలి. రా క్రింది ఉపాచారిజమాను గమనించండి!

Active Voice:- Raju killed the bird.

Passive Voice:- The bird was killed by Raju

Def. :- ‘Active voice’లోని “bird” అను ‘object’ - ‘passive voice’లో ‘Subject’గా మార్చాలి. అలా మాణిన ‘Subject’కు తగినట్లగా - verb form “was killed” అను ‘past participle’గా మార్చాలది. దీనికి “by” అను పదము ఉపాచారిజమాను చేసారి. కీడి చక్కాల.... ‘Active Voice’ లోని.... “Raju” అను ‘Subject’ - ‘passive voice’లో.... ‘object’గా చేరినది.

Active Voice :- Sarika beats the dog.

Passive Voice:- The dog is beaten by Sarika

Def.:- 'Active voice' లోని.... "dog" - అను 'Object'- 'passive voice' లో.... 'subject'గా మాత్రిసది. అలా మాటిన 'Subject'కు తగినట్లుగా.... verb form ఉన్ - "is beaten" అను 'past participle'గా మాత్రిసది. 'by' అను పదము అదనముగా చేరినది. దీని తరువాత.... 'Active Voice' లోని "Sarika" అను 'Subject'- 'passive voice' లో 'object'గా చేరినది.

FROM PASSIVE VOICE TO ACTIVE VOICE :-

'Passive Voice' లో ఉన్న ఒక వాక్యమను - 'Active Voice' లోనికి మార్చి ఉంచే.... సాధారణముగా - మూడు మార్పులు, రెండు మిసహాయంపులు ఉండగలవు.

మార్పులు :- 1] 'Object'- 'Subject'గా మాయితుంది. 2] 'Subject'- 'Object'గా మాయితుంది. 3] మాటిన 'object'కు అనుగుణముగా.... 'verb form' కూడ మాయితుంది.

మిసహాయంపులు:- 1] 'passive voice' లో సర్వస్థారణముగా ఉపయోగించి ఇదు - "By" అను 'preposition' లోలించబడుతుంది. 2] "be" యొక్క రూపము తొలగించబడుతుంది. ఈ క్రింద ఉచాహారణలను గమనించండి!

Passive voice :- She is loved by me.

Active Voice :- I love her.

Def. :- 'Passive Voice' లోని.... "me" అను 'object'- 'Active Voice' లో.... "I" అను 'Subject'గా మాత్రిసది. అలాగే.... 'passive voice' లోని.... "She" అను 'Subject'- 'active voice' లో.... "her" అను 'object'గా మాత్రిసది. "by" అను preposition లోలించబడినది. అలాగే.... "is" అను - 'be' యొక్క రూపమూ తొలగించబడినది. "loved" అను verb form- మాటిన object కు అనుగుణముగా.... "love"గా మాటినది.

Passive Voice :- Mangoes are sold by him.

Active Voice :- He sells mangoes.

Def.:- 'Passive Voice' లోని.... "him" అను 'object'- 'Active

Voice'లో.... "He" అను Subjectగా ఉంటాడి. అలాగే.... "Mango" అను 'Subject'- 'Object'గా ఉంటాడి. "sold" అను verb form- ఈ objectకు అనుగుణముగా... 'sells'గా ఉంటాడి. 'By' కాలగిపచయిది. అలాగే.... "are" అను- 'be' దొర్కు ఉంటాడను. మిసప్పయంచబడినది.

ఈ క్రింది మరికొన్ని ఉదాహరణ వార్థములను పోలించి, మరికా అవగాహనను పొందండి!

Active Voice :- I love you.

Passive Voice :- You are loved by me.

A.V.:- The Headmaster will promote the students.

P.V.:- The students will be promoted by the Headmaster.

A.V.:- She does the work.

P.V.:- The work is done by her.

A.V.:- She has milked the cows.

P.V.:- The cows have been milked by her.

A.V.:- I sent her for the job.

P.V.:- She was sent for the job by me.

A.V.:- The peon is ringing the school bell.

P.V.:- The school bell is being rung by the peon.

Direct Speech and Indirect Speech (ప్రత్యక్ష భాషణ మరియు పరోక్ష భాషణ)

ఎవరో ఒకరు చెప్పిన మాటలను- ఏని, ఆ మాటలను- "పూర్వాకరిణి చెప్పుకాది నర్సాపాధారణము!! ఇలా చెప్పటిను- అంగ్ల భావయందు- "1] Direct Speech (ప్రత్యక్ష భాషణ), 2] Indirect Speech (పరోక్ష భాషణ)" అఁ రెండు విధములుగా వివచించి ఉంటాంది.

1] Direct Speech (ప్రత్యక్ష భాషణము):- ఎవరో ఒకరు చెప్పి మాటలను- సరిగ్గా అదే విఫముగా చెప్పటిను.... "Direct Speech" అఁ అంటారు. Ex.:.. She said, "I will come" ("నేను వచ్చేదను" అని ఆపి చెప్పేను).

Note :- 'Direct Speech'లో - ఒకరు చెప్పిన మాటలను.... తిరిగి సద్గు అడే విధముగా చెప్పుట జరుగుతుంది కాబట్టి.... సదరు వాక్యమునందు - ఆ మాటలకు ముందు . Comma (,) ను వ్రాసి, ఈ మాటలు ప్రత్యేకముగా కనిపించడట కోటము - ఏటిని... Quotation Mark (" ") = అనుషాస చిహ్నము)ల మధ్యన వ్రాయాలి. అలాగే ... ఈ అనుషాస చిహ్నము(Quotation Mark = " ")ల మధ్యన ఉన్న మాటలలోని తొలి పదము యొక్క తొలి మాటను - capital letter (పెద్ద అక్షరము)గా వ్రాయాలి. Ex.: - Asha said, "My mother is a teacher" ("నా తల్లి ఒక ఉపాధ్యాయిని" అని ఆపా చెప్పేను).

FROM DIRECT SPEECH TO INDIRECT SPEECH

SPEECH:- 'Direct Speech'లో తన్న పాక్యమును కొన్ని మార్పులకో....

'Indirect speech' లోనికి మార్పువచ్చును. ఈ క్రింది ఉదాహరణను మాయించి!

Direct Speech:- Jalaja said, "Now I am going to temple" ("ఇప్పుడు నేను గుడికి వెళుతున్నట్టుగా ఇలఱ చెప్పినది").

Indirect Speech :- Jalaja said that she was then going to temple (తాను అప్పుడు గుడికి వెళుతున్నట్టుగా ఇలఱ చెప్పినది).

Def. :- పై ఉదాహరణ నునరించి ... 'Direct Speech'లో ఇప్పు ఇలఱి

1 పాక్యమును - 'Indirect Speech'లో ఉన్న రెండవ పాక్యముగా మాయించి ఇలఱి గిస.... ఈ క్రింది మార్పులను గమనించండి!

" 1] అనుషాస చిహ్నములు (" ") తీసివేయించినది. 2] అనుషాస చిహ్నములు ముందు ఉన్న ఉమా (,)- తొలగించబడినది. 3] అనుషాస చిహ్నముల ఇప్పు గల మాటలన్నింటికంటే ముందు - "that" అను conjunction వచ్చినపడి.

4] "Now" అను Adverb - 'then'గా మాయించినది. 5] "I" అను pronoun 'she' గా మాయించినది. అనగా.... ఆ verb యొక్క 'Tense' మాయించి.

Note:- Quotation Marks కు ముందు ఉండే 'verb'ను - "Reporting Verb" అని అంటారు.

Changes in verb forms: From Direct Speech to Indirect Speech:-

ఇప్పుడు.... 'Direct Speech'లో ఉన్న వాక్యములు - 'Indirect Speech' లోనికి మాఱువుప్పుడు.... 'verbs' నందు సంభవించు మార్పులను గమనించండి!

1] "Reporting Verb" అనుసారి - 'present tense'లో ఉన్న ఏదల.... 'Direct Speech'లో ఉన్న 'verbs' యొక్క 'Tense' మాఱదు.

Direct Speech:- She says "The dog is running".

Indirect Speech:- She says that the dog is running.

ఇట్లు వాక్యములోని "says" అను Reporting Verb - 'present tense'లో ఉండుటవలన... 'Direct Speech'లో ఉన్న verbs (is running) యొక్క Tense మాఱలేదు. Note:- 'says'కు ఒదులుగా.... "will say" అను 'Reporting Verb' ఉన్నమా.... 'Tense' మాఱదు.

2] 'Direct Speech' వాక్యములో.... Quotation Marks లోపల ఉన్న simple present tense రూపము - 'indirect speech' వాక్యముగా మాఱువుప్పుడు.... 'simple past tense'గా రూపాంతరము చెందుతుంది. Ex.: -

Direct Speech:- Jayaprada said, "I am an artist". *Indirect Speech*:- Jayaprada said that she was an artist.

3] 'Present perfect tense' రూపము - 'past perfect tense'గా రూపాంతరము చెందగలదు. Ex.: - *Direct Speech*:- Taboo said, "I have got an award". *Indirect Speech*:- Taboo said that she had got an award.

4] 'Present continuous tense' రూపము - 'past continuous tense' రూపము చెందగలదు. Ex.: - *Direct Speech*:- He said, "My father is reading news paper". *Indirect Speech*:- He said that his father was reading news paper.

5] 'Direct speech' లో ఉన్న 'past tense' రూపము — 'Indirect Speech'లో కూడా 'past tense' రూపములోనే ఉంటుంది. కేవల్... తోన్నిన్న సందర్భములలో 'simple past tense' రూపము - 'past perfect tense'గా రూపాంతరము చెందగలదు. Ex.: - (a) *Direct Speech*:- Stefi Graf said, "I played tennis for twelve years". *Indirect speech*:- Stefi Graf said that she played tennis for twelve years.

(b) D.S.: - He said, "Our sister *went* away in the night" I.S.: - He said that their sister *had gone* in the night.

6] 'Reporting verb' 'past tense' లో ఉన్నపుడు.... 'Direct Speech' లోని - "will, shall, may, can" అను 'సహియ క్రియ'చే రూపము.... 'Indirect Speech' లో వరుసగా - "would, should, might, could" ఏ రూపాంతరము చెందగలవు. Ex.: - (a) D.S.: - She said, "Sudha *will come*." I.S.: - She said that Sudha *would come*. (b) D.S.: - Nagma said, "I *shall go* to Hyderabad". I.S.: - Nagma said that she *should go* to Hyderabad. (c) D.S.: - He said, "Ravali *may come* to-morrow." I.S.: - He said that Ravali *might come* the next day. (d) D.S.: - Suman said, "I *can do* this work". I.S.: - Suman said that he *could do* that work.

7] "Reporting verb" అనునది 'Direct Speech' సంచు - 'said'గా ఉంచే.... 'Indirect speech' లోనూ.... "said" గానే ఉండగలదు. ఇకటే.... "said to" అని ఉన్నపుడు మాత్రము... అది 'Indirect Speech' సంచు - 'told'గా రూపాంతరము చెందుతుంది. Ex.: - D.S.: - Suresh *said to* Naresh, "Ramesh *is wrong*". I.S.: - Suresh *told* Naresh that Ramesh *was wrong*.

Changes in 'Pronoun forms' : From Direct Speech to Indirect Speech:- ఇప్పుడు.... 'Direct Speech' లో ఉన్న 'pronouns'. 'Indirect Speech' లో ఏమీ ఇంట్లు చెందునో.... ఈ క్రింద గ్రహించండి!

1] 'Direct Speech' లో ఉన్న.... '1st person' కి ఉమికి 'pronouns' అన్నియూ 'Indirect Speech' సంచు. 'Reporting Verb' అంటాలి 'subject' - ఏ 'person' లో ఉంచే.... ఏ 'person' లోనికి వ్యాఖ్యలు. Ex.: - (a) D.S.: - She said, "I *will go*." I.S.: - She said that she *would go*. (b) D.S.: - I said, "I *will go*." I.S.: - I said that I

would go. (c) D.S.: - You said, "I will go." I.S.: - you said that you would go.

2] 'Direct Speech' లో ఉన్న '2nd person'కు తెలివరి 'pronouns' అన్ని... 'Reporting Verb' యొక్క 'object'- ఏ 'person' లో తుంపే.... ఆ 'person'గా మాటలాయి.

Ex.: - (a) D.S.: - She said to me, "You are clever." I.S.: - She told me that I was clever. (b) D.S.: - She said to you, "you are clever." I.S.: - She told you that you were clever. (c) D.S.: - She said to them, "you are clever." I.S.: - She told them that they were clever.

Changes in 'Adverb forms': From Direct Speech to Indirect Speech: - ఇప్పుడు.... 'Direct Speech' లో ఉన్న 'Adverbs'- 'Indirect Speech' లో ఎట్టి మార్పులు చెందునది గ్రహించండి!

1] This- that, 2] These- those, 3] Thus- so తేక in the same way, తేక that way, 4] Here- there, 5] Now- then, 6] To-day- that day, 7] To-morrow- the next day, 8] yester day- the previous day, 9] Last night- the previous night, 10] Ago- before, 11] Hence- thence, 12] Hither- thither.

Interrogative Sentences (ప్రశ్నావాక్యములు) : From 'Direct Speech' to 'Indirect Speech': - ప్రశ్నావాక్యములను 'Direct Speech' నుండి 'Indirect Speech' లోనికి మార్చినపుడు.... ఈ కీంది మార్పులు సంపాదిస్తాయి.

1] 'Reporting verb' సాధారణమంగా 'ask'గా గాని తేడా 'enquire'గా గాని మాటలుంది. 2] [ప్రశ్నావాక్యము, అనువాద చిహ్నములు తొలగించబడతాయి. 3] "that" అనుపద ప్రయోగము ఉండదు.

Ex.: - (a) D.S.: - He said to me, "Who has gone to Warangal!" I.S.: - He asked me who had gone to warangal! "దాను" తేడా

"కాదు". అని జవాబు చెప్పవలని ఉన్న ప్రశ్నావాక్యములు - 'Indirect Speech' లో ఉన్నప్పుడు .. వీటికి మంచు - 'if' గాని లేదా 'whether' గాని వస్తుంది.

(b) D.S.: - The guest said to the girl, "where is your mother"

I.S.: - The guest enquired the girl where her mother was.

Ex.: - (a) D.S.: - She said to me, "Did you see the Governer?"

I.S.: - She enquired me if I had seen the Governer.

(b) D.S.: - He said to me, "Do you like Coffee?

I.S.: - He asked me whether I like Coffee.

Commands and Requests (ఆజ్ఞలు మహియు అభ్యర్థములు) :

From 'Direct Speech' to 'Indirect Speech': - 'Direct Speech' లో ఉన్న 'ఆజ్ఞలు-అభ్యర్థములు'కు సంబంధించిన వాక్యము (Imperative Sentence) లను - 'Indirect Speech' లోనికి మార్చునపుడు.... ఈ క్రింది మార్పులు సంఖచ్ఛాయ.

1] 'Reporting verb' నకు ఉండుగా.... సందర్భమును అనుసరించి - 'commanded', 'ordered', 'requested', 'advised', 'prayed' వంటి రూపములు వస్తాయి. 2] 'Imperative mood' లో ఉన్న 'verb' - 'Infinitive Mood' లోనికి మారుయాడు.

Ex.: - (a) D.S.: - The teacher said to the boy, "Get out from the class-room." I.S.: - The teacher ordered the boy to get out from the class room.

(b) D.S.: - My mother said to me, "Never keep bad company." I.S.: - My mother advised me never to keep bad company.

(c) D.S.: - The boy said to the teacher, "please grant me leave." I.S.: - The boy requested the teacher to grant him leave.

(d) D.S.: - The woman said to the queen, "kindly save my life." I.S.: - The woman prayed the queen to save her life"

(e) D.S.: - The beggar said to the passenger, "please give me one rupee." I.S.: - The beggar begged the passenger to give him one rupee.

Verb-Complement (క్రియ-సమానము)

క్రియలు ముఖ్యముగా - "Transitive Verbs, Intransitive Verbs" అను రెండు రకములుగా విభజించబడి ఉంటాయి. ఈ రెండు క్రియల అర్థమును పూర్తి (complete) చేయటకు ఉపయోగపడు మాటలను గాని లేదా మాటల సముదాయకును గాని "Complement (సమానము)" అని అంటారు. ముందుగా.... క్రియలను గుణించి తెలిసికొండాము.

1] Transitive Verbs (సకర్తృక క్రియలు):- కర్మ (object) ను కలిగియుండి, పూర్తి అర్థమును ఇచ్చు క్రియలను - "Transitive Verbs" అని అంటారు.

Ex:- The boy kicked a dog (బాలుడు కుక్కను తన్నెను). ఈ వాక్యములో "dog" అను 'object' అన్నది. వాక్యము - పూర్తి అర్థమును ఇచ్చు చుస్తుది. కనుక.... ఇంది "kicked" అను 'verb'ను - 'Transitive Verb'గా పేర్కొందాలి.

2] Intransitive Verbs (అకర్తృక క్రియలు):- కర్మ (object)ను కలిగి యుండకపోయినప్పటికీ.... పూర్తి అర్థమును ఇచ్చు క్రియలను - "Intransitive Verbs" అని అంటారు.

Ex:- 1] Horses run (గుట్టములు వరుగెత్తును). 2] Rivers flow (సదులు ప్రవహించును). ఈ వాక్యములో 'objects' లేవు. కనుక.... పూర్తి అర్థమును కలిగియున్నది. కనుక.... అంది "run", "flow" అను 'verbs'ను - "Intransitive Verbs"గా పేర్కొందాలి.

పై రెండు క్రియల అర్థమును పూర్తిచేయటకు ఉపయోగపడు 'complements' - "1] Subjective Complement, 2] Objective Complement" అను రెండు విభములుగా పిభజించబడి ఉన్నాయి.

1] Subjective Complement :- ‘Object’ లేకుండా.... ‘subject’ పూతమే ఉన్న ‘Intransitive Verbs’కు - సంహృద్భార్తమును కలిగించుకు ఉంటాడు పదమును లేదా పద సముదాయమును.... “Subjective Complement” అని అంటారు. ఉదాహరణకు - ఈ క్రింది పద్ధికను చూడండి!

S. No.	Subject	Verb	Complement
1]	Tenali	is	a town.
2]	Sukanya	became	rich.
3]	Richard	lives	in comfort.
4]	She	seems	upset.
5]	He	looks	well.
6]	Our doubt	is	that she will fail.

2] Objective Complement :- ‘Transitive Verbs’- ‘object’ను కలిగియందుట వలన ... ఏటికి - సంహృద్భార్తమును కలిగించు పదమును లేదా పద సముదాయమును.... “objective complement” అని అంటారు. ఉదాహరణకు - ఈ క్రింది పద్ధికను చూడండి!

S.No.	Subject	Verb	Object	Complement
1]	I	found	her	running.
2]	They	elected	him	as chairman.
3]	We	made	her	what she is.
4]	He	got	his watch	repaired.
5]	The teacher	put	the class	in order.
6]	The Judge	ordered	him	to be punished.

Verb-Mood (క్రియ-రీతి)

అంగ్రోవలో.... వేలాది క్రియారూపములు ఉన్నాయి. పేడిలో - ఏవో కొన్ని క్రియలు తప్ప ... మిగతా అన్ని క్రియలూ - సాధారణముగా వేరేయ ప్రత్యేక పనుల (Special functions)ను చేస్తాయి. ఇట్లు .. verb(క్రియ) ద్వారా సూచించబడుతూ.... ఒక పని (Action) జరుగు రీతిని సప్పుము జేయి క్రియ రూపము (verb form)ను - “Mood (రీతి)” అని అంటారు. ఈ ‘Moods’ను

ఎండ్ర వ్యక్తికి పండితులు.... "1] Indicative mood, 2] Imperative mood, 3] Infinitive mood, 4] Subjunctive mood" అను ఇట్టములుగా చిత్రించారు.

1] Indicative mood (సాధ్యభక్త ప్రయోగము):- ఫ్రెనై రాంశుమను ప్రకటించుటకు గాని, ప్రశ్నను అడుగుటకు గాని, సంభవమైన ఉను తెలియజేయుటకు గాని, అశ్వర్య ప్రకటన చేయుటకుగాని.... వాక్యము ఇప్పటిసించబడిన క్రియ - "Indicative Mood'లో ఉంటుంది.

Ex.: - 1] Subhadra reads news paper every day (సుఖ్యది దోషా వారాప్రతిక చదువును). — ఇది వాస్తవిచాంశము. 2] Is this pen (ఈచి నీ కంహ)? — ఇది ప్రశ్నావాక్యము! 3] If it rains, I can go to school (వర్షము కుదిసినచో.... నేను బడికి వెళ్లేను). — ఇది సుఖ్య క్రియ! 4] How beautiful this is (ఇది ఎంత సుందరమైనది)! ఇది అంశ్వర్యప్రకటన!

2] Imperative Mood (విధ్యభక్తము/ప్రోభసార్థకము):- (order), 'కోకి (request)', సలహా (Advise), 'ఆశిస్తులు (Blessing), మార్పులు-ప్రార్థించే నీడైనా తెలియజేయుటకు వాక్యమునందు ఉపయోగించాలి.— 'Imperative mood'లో ఉంటుంది.

Ex.: - 1] Stand up on the bench (బల్లమీద నిలబడు)! — ఇది 2] Let me go (సన్న వెళ్లనివ్వండి)! — ఇది కోరిక! 3] Speak alw truth (పల్లమ్మా సత్యమునే మాట్లాడుము). — ఇది సలహా! 4] God b1 you (చేతుడు సిన్ను కంచించుగాక)! — ఇది ఆశిర్వాదము! 5] Oh G, Have mercy upon us (హే దగవాన్! మా మీద దయచూపుము)!! — ప్రార్థన!

3] Infinitive Mood (క్రియ యొక్క ధాత్యభక్త రూపము) ఇక వాక్యమునంటు కేవలము చేయ పనిని పేర్కొనుటకు మాత్రమే ఉపయింపబడిన క్రియ - 'Infinitive Mood'లో ఉంటుంది.

Ex.: - 1] I wish to see her (నేను అమెను చూచు కోరికతో ఉన్నాను) 2] I asked him to go home (ఇండికి వెళ్లనుని అతనిని అడిగాను)

Give me milk *to drink* (త్రాగుటకు పాలనిమ్మి.)! 4] *To err* is human (తప్ప చేయట మానవ సహజము!) 5] Kanchana went *to meet* her mother (కాంచన తన తల్లిని కలిసికొనుటకు వెళ్లెను).

NOTE :- ‘Infinitive mood’లో ఉన్న క్రియా రూపమునకు ముందు - సాధారణముగా ‘to’ వస్తుంది. ఒకో సారి సందర్భముసారముగా ‘Infinitive mood’లో ఉన్న verb. ‘noun’గా గాని, ‘adjective’గా గాని లేదా ‘Adverb’గా గాని పనిచేయవచ్చును. ఉదాహరణకు:- పై వాక్యములలో.... “to drink” అనునది - ‘adjective’ గాను; “to meet” అనునది - ‘advreb’ గాను పని చేస్తున్నాయి.

4] Subjunctive mood (చేదర్శక ప్రయోగము):- ఆవాస్తవమైన లేదా అసంభవమైన - తఃహాలు, కోరికలు, ఉద్దేశ్యములు మన్నుసారి వాచిని తెలుయ పేస్తూ.... వాక్యమునందు ఉపయోగించబడిన క్రియ “subjunctive mood” లో ఉంటుంది.

Ex.:- 1] I *should not do so if I were you* (సిహి నేనైతే.... నేను అహి చేసి తీరే వాడిని కాదు). — అసంభవమైన తఃహా! 2] God *save the country* (దేశమును - తగవంతుడే రక్షించాలి)! — ఇది అసంభవమైన కోతక! 3] Who *lives if crops fail* (పంటలు పండకపోతే ఎవరు జీవిస్తాడు)? — ఇది అసంభవమైన ఉద్దేశము!

Tense (క్రియాకాలము)

‘క్రియ’ తాను చేయపనిని లేదా తన రూపమును ఆచరణకు తెచ్చికొను సమయమును - “Tense (క్రియయోక్క కాలము)” అని అంటారు. తః క్రియ కాలము (Tense) ముఖ్యముగా.... “1] Present Tense, 2] Past Tense, 3] Future Tense” అను మూడు విభాగములగా విభజించబడి ఉంటుంది.

1] Present Tense (వర్తమాన కాలము):- ఒక ‘క్రియ’ - ఇదుగు తున్న కాలము (వర్తమాన కాలము)ను సూచించు చున్న ఎడల.... ఆ “క్రియ (verb)’ - ‘present tense’ లో ఉంటుంది. **Ex.:-** 1] I *am a boy* (నేను బాలుడనై యున్నాను). 2] She *is going to school* (ఆమె లడికి వెళ్లుతూ ఉన్నది).

2] Past Tense (భూతకాలము):- ఒక 'క్రియ'- జరిగిపోయి (భూతకాలము)ను సూచించుచున్న ఏడల.... ఆ 'క్రియ(verb)' - 'past tense' ఉండది. Ex:- 1] Rajani went to Nellore (రజని నెల్లూరు వు] Mangala wrote a letter (మంగళ ఉత్తరము ప్రాణెను).

3] Future Tense (భవిష్యతాగ్రామము):- ఒక 'క్రియ'- జరుచాలను (భవిష్యతాగ్రామము)ను సూచించుచున్న ఏడల.... ఆ 'క్రియ - 'Future Tense' లే ఉండుంది. Ex:- 1] Kumar will come to row (కుమార్ రెండు రాగలడు). 2] I shall go within few minutes (మిమినిట్లలో నేను చెంగు తీటాలి).

KINDS OF TENSES - (క్రియాకాలములు) రకములు కొన్నిటిటిఁచే ఉండు విధములను క్రియాకాలములు - తిరిగి ఒకొక్క రకములు విశేషంగా ఉంటాయి.

1 Present Tense రకములు:-

(i) **present indefinite tense** (అనిర్దిష్ట వర్తమానభాషణము అనుమతి కల్పించుచున్న జుగుతున్న వసనగా.... వర్తమానః త (అన్నిటియా) అనుమతున్న వసని తెలియజేయ క్రియారూపమును. "I indefinite tense" కేవల "simple present tense" అని అంటారు. Ex:- 1] The child sleeps (విడ్జ సిద్దించును). 2] I go to (చేసు ఉండి కోచ్చుటును).

(ii) **present continuous tense** (అసంహృద్య వర్తమానకాలము అని శూత్రాశించా.... వర్తమానమున అనగా.... ప్రస్తుతకాలమున కూడా కంఠుటను తెలియజేయ క్రియారూపమును. "present continuous tense" అని కూడా అంటారు. Ex:- 1] I am going to school (ఎంబుడు ఉప్పును). 2] She is coming towards me (ఆ దైఖిక వర్ణాకరించుకు).

(iii) **present perfect tense** (సంహృద్య వర్తమాన కాలము అస్త్రాశించా.... శూత్రాశించన వసని గుణించి తెలియజేయ క్రియాలను. "present perfect tense" అని అంటారు. Ex:- 1] I have

to school (నేను బడికి వెళ్లి యింటని). 2] He has come towards me (అతడు నాపైపుకు వచ్చియున్నాడు).

(iv) **present perfect continuous tense** (విరంతక సంపూర్ణ వర్తమాన కాలము): - వర్తమాన కాలమునందే ప్రారంభించబడి, ఇంకానూ తాగి సాగుతూనే ఉన్న పనిని తెలియజేయు క్రియాచాపమును - "present perfect continuous tense" అని అంటారు. Ex.: - 1] I have been reading a book (నేనోక పుస్తకమును చదువుతూనే యింటని). 2] I have been going to school (నేను బడికి వెళుతూనే యింటని).

2] Past Tense రకములు :-

(i) **past indefinite tense** (అనిర్దిష్ట భూతకాలము): - గతములో జరిగియున్న అసగా... భూతకాలములో జరిగిన పనిని తెలియజేయు క్రియాచాపమును - "past indefinite tense" అని అంటారు. Ex.: - 1] The child slept (బిడ్డ నిద్రపోయిను). 2] I went to school (నేను బడికి దెర్కాన్ని).

(ii) **past continuous tense** (అసంపూర్ణ భూతకాలము): - గతములో జరిగిన పనిని - ఆ గతములో కొనొగుతున్నట్లుగా తెలియజేయు క్రియాచాపమును - "past continuous tense" అని అంటారు. Ex.: - 1] I was going to school (నేను బడికి వెళుతూనే యింటని). 2] She was reading a book (ఆమె పుస్తకమును చదువుతూనే యున్నది).

(iii) **past perfect tense** (సంపూర్ణ భూతకాలము): - గతించి కాలమునందు - నిర్ణిత సమయములో ఫూర్ట్రీగా జరిగిపోయినపనిని తెలియజేయు క్రియాచాపమును - "past perfect tense" అని అంటారు. Ex.: 1] I had gone to school (నేను బడికి వెళ్లి యింటని). 2] She had read a book (ఆమె పుస్తకమును చదివియున్నది).

(iv) **past perfect continuous tense** (విరంతక సంపూర్ణ భూతకాలము): - గతించిన కాలమునందు - నిర్ణిత సమయముని మాటల్ల తాగి సాగుతూనే యున్న పనిని తెలియజేయు క్రియాచాపమును - "past perfect continuous tense" అని అంటారు. Ex.: - 1] I had been going to

school (నేను ఒడికి వెళుతూనే ఉండి యుంటిని). 2] She had been reading a book (ఆమె పుస్తకమును చదువుతూనే ఉండి యున్నది).

3) Future Tense రకములు :-

(i) Future indefinite tense (అనిర్ణిష్ట భవిష్యత్తాగ్రామము):- రాబోడ్ కాలములో... అనీర్ణిష్టముగా జరుగబోతు పనిని తెలియజేయు చూపమను. "Future indefinite tense" అని అంటరు. Ex.: - 1] I shall go to school (నేను ఒడికి వెళుచును). 2] She shall read a book (ఆమె పుస్తకమును చదువుతుంది).

(ii) Future continuous tense (అసంపూర్క భవిష్యత్తాగ్రామము):- రాబోడ్ కాలమునందు... జరుగబోయే పనిని కొనసాగబోతున్నట్లుగా తెలియజేయు క్రియా చూపమను. "Future continuous tense" అని అంటారు. Ex.: - 1] I shall be going to school (నేను ఒడికి వెళుతూ ఉండును), 2] She shall be reading a book (ఆమె పుస్తకమును చదుపుతూ ఉండును).

(iii) Future perfect tense (సంపూర్క భవిష్యత్తాగ్రామము):- కంఠక్రిత కాలమునండు... నిర్ణిత సమయములో హర్షియగు పనిని తెలియజేయ క్రియా చూపమను. "Future perfect tense" అని అంటారు. Ex.: - 1] I shall have gone to school (నేను ఒడికి వెళ్లి యుండగలను). 2] She shall have read a book (ఆమె పుస్తకమును చదివి యుండగలదు).

(iv) Future perfect continuous tense (నిరంతర సంపూర్క భవిష్యత్తాగ్రామము):- భవిష్యత్తుకాలమునందు.... నిర్ణిత సమయము వల్కు కొనసాగు పనిని తెలియజేయు క్రియా చూపమను. "Future perfect continuous tense" అని అంటారు. Ex.: - 1] I shall have been going to school (నేను ఒడికి వెళుతూనే ఉండి యుండగలను). 2] She shall have been reading a book (ఆమె పుస్తకమును చదువుతూనే ఉండి యుండగలదు).

Participle (అసమాపక క్రియ)

ఏకే చూచుట.... అటు- క్రియ (verb)గానూ, ఇటు- విశేషము(Adjective)గానూ ఇనీ కేవలాడు.... అట్టి చూచుట.... "participle" దేవా "Verbal"

Adjective(క్రియాజ్ఞ విశేషము)" అని అంటారు. ఈ participles. 'క్రియ' వలన మాత్రమే ఏర్పడగలవు. Ex.: - She kissed the weeping child (ఉమె విడుస్తున్న చిట్టను ముద్దాడెను). ఈ వాక్యములోని "weeping" అను వచ్చే.... "weep" అను క్రియకు "ing" అను "అంత్యప్రత్యాయము"ను చేర్చుటవలన ఏర్పడినది. "weeping child" అనగా.... "విడుస్తున్న చిట్ట" అని తర్వాత! "Child" అను noun ను. "weeping" అను verb. 'abjective' కలనే qualify చేస్తున్నది. అనగా.... "weeping" అను verb. అటు verb గానూ, ఇటు adjective గానూ పనిచేయు చున్నది. కనుక ... పై వాక్యములోని "weep" అను verb నకు. 'ing' కలియటచే ఏర్పడిన "weeping" అను verb form. 'participle'గా పేర్కొటుటాడనది.

Kinds of participles (అపమాణక క్రియల రకములు): -
క్రియాకాలము (Tense) ననుసరించి.... ఈ 'participles'- చేతులు [1] present participle, 2] past participle, 3] perfect participle" అను మూడు రకములుగా వివరించబడినాయి.

1] Present participle(శత్రువుకము):- Simple present tense ఉన్న verb నకు. 'ing'ను చేర్చుటవలన ఏర్పడు క్రియా పూర్వము "present participle" అని అంటారు. Ex.: - go+ing= going; see+ing= seeing; look+ing=looking; sing+ing=singing etc.

2] Past participle(భూదార్థక క్రియాజ్ఞ విశేషము):- Simple present tense నందు ఉన్న verb నకు. "en, n, d, ed, t" ఉను ఒఱ్పు ప్రత్యాయములలో ఏదో ఒక దానిని చేర్చుట వలన ఏర్పడు క్రియా భూదార్థము. "past participle" అని అంటారు.

Ex.: - eat+ en=eaten; show+n=shown; love+d=loved; talk+ed=talked; learn+t=learnt etc.

3] Perfect participle (సంపూర్ణ క్రియాజ్ఞ విశేషము):- past participle రూపమనకు మందు. "having" అను శత్రువుకముని ఉండుట వలన ఏర్పడిన క్రియా డూహమను. "perfect participle" ఉను ఒఱ్పు.

Ex:- having eaten, having shown, having loved, having taken, having learnt etc.

Uses of 'Participles' (అసమాచార క్రియల టుపుచోసా) 1] 'present participle' నకు ముండు - సంబంధిత 'be' form ను ఉండి.... "a) She is reading (*Present continuous tense*). b) was reading (*Past continuous tense*). c) She shall be reading (*Future continuous tense*)" అను 'continuous tense' లు ఈ తర్వాతి.

2] 'past participle' నకు ముండు - 'have'ను గానీ, 'has'ను గానీ, 'I have' కాండుకును ... "a) I have seen a lion (*present perfect tense*). b) She has written a letter (*P.P.T.*). c) The king had gone into forest (*Past perfect tense*). d) I shall have read the book (*Future perfect tense*)" అను 'perfect tense'లు ఏర్పడుతున్నవి.

3] 'past participle' నకు ముండు - సంబంధిత 'be' form ను ఉండి.... "a) Ravana was killed by Rama (*passive voice*). b) This book is written by me (*P.V.*). c) The pupils were taught by their teachers (*P.V.*)" అను 'passive voice'లు ఏర్పడుతున్నవి.

4] 'participles' కె ఏపుడి ఉన్న.... "participle phrase" అనుసది-ముండు కొఱ్ఱుకు ఉచ్చాగవడుతుంది.

Ex:- Having lost all her hopes she killed herself (ఆ ఎ ఎల్లిస్ కొండి ఓగా.... అపే తప్పను తానే చంపుకొన్నది). ఇది.... "lost all her hopes", "she killed her self" అను రెండు వాక్యముల ను "having lost" కాండి 'participle phrase' కె కలుపుది, ఒకే వాక్య కొఱ్ఱునాడు.

GERUND (శుభేష్ణు భక్తము) :- 'present participle' కె ఏపించి. ఉపాధికము 'verb' కలెవు మరియు 'adjective' కలెవు. ఇంది.... ఈ కాన్ఫి సందర్భములలో 'verb' కె

'noun' వలెనూ మాత్రమే పనిచేయగలవు. అట్టి క్రియాచాపము(verb form)ను - "Gerund" లేదా "verbal noun (క్రియానామవావకము)" అని అంటారు.

Ex:- 1] Reading is a good habit (చదువుట ఒక మంచి అలహాటు)! ఈ వాక్యములో ... "is" అను క్రియకు. "reading" అనునది - 'subject'గా ఉన్నది. అనగా.... 'noun' వలెనే పనిచేయచున్నది.

Ex:- 2] I like reading novels (సవలలను చదువుట నాకు ఇష్టము)! ఈ వాక్యములో .. "like" అను క్రియకు. "reading" అనునది 'object' గా ఉన్నది. అనగా.... 'noun' వలెనే పనిచేయచున్నది. ఇందులోని పురో విశేషము ఏమిటందే.... "reading" అను పదము. తనకు తాను 'object'గా ఉంటూనే.... తిరిగి తాను "novels" అను 'object' సూ కలిగియున్నది.

Note:- 'present participle' మరియు 'Gerund'లు రెండూ ఒకే చూపు ములో ఉంటాయి. ఎంచుచేతననగా.... ఈ రెండునూ 'verb'కు- 'ing'ను కలుపుట చేతనే ఏర్పడతానుగాబట్టి! ప్రయోగమను బట్టి.... ఈ రెండింటి భేదమను గ్రహించవలసి ఉంటుంది. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది వాక్యములను గపసించండి!

1] Running is an exercise (పరుగెత్తుట ఒక మంచి అభ్యాసము)! *2]* Running along the road, I saw a horse (బాటవెంట పచుగెత్తుతూ, నేనొక గుళ్ళమను చూచాను). ఈ రెండు వాక్యములలోను "running" అను పదము కలదు. ఐతే.... మొదట వాక్యములోని "running" అనునది. "is" అను క్రియకు 'subject'గా ఉన్నది. కనుక.... అది 'verbal noun' లేదా 'Gerund' అగుచున్నది.

ఇక.... రెండవ వాక్యములోని "running" అనునది. "పరుగెత్తుతున్న" అను అర్థములో.... "I" అను 'pronoun'ను- 'adjective' వలె Qualify చేయచున్నది. కనుక.... ఇది 'verbal adjective' లేదా 'present participle' అగుచున్నది.

'Usage of the simple present Tense (సామాన్య వ్యాపారిక ప్రయోగము):- 'Present indefinite tense'నే. "simple present tense" అని అంటారు. మిగిలి క్రియాకాల (Tense) పదముల ప్రయోగము సాధారణముగా ఉన్ననూ.... 'simple present tense'ను ఉపయోగించునపుడు మాత్రము.... ఈ క్రింది సందర్భములను 'ప్రత్యేకము'గా గుర్తుంచుకోవాలి!

1] కావుచేదముతో నిపిత్తము లేకుండా .. మాడు (వర్తమాన, భూత, భవిష కావుచు అంచుసూ- ఒకే విధముగా మార్పి లేకుండా జరుగు పనులను తెలియి సంచర్యములయందు - 'simple present tense'ను మాత్రమే ఉపయోగిం Ex.: a) The sun rises in the east (సూర్యుడు తూర్పున ఉదయంచ b) The Earth rotates round the Sun(భూమి సూర్యుని చుట్టూ చొంచున).

2] అహవాప్తిను తెలియజేయు సంచర్యములలో.... Ex.: a) I take coffee the morning (నేను ఉదయము కాఁఁ తీసికంటాను). b) She goes to gymnasium in the early hours every day ('ఆమె ప్రతిరోజు ప్రాతమున వ్యాయామశాలకు వెళ్ళును).

3] సహజ గుణములను తెలియజేయు సంచర్యములలో.... Ex.: a) The mother gives milk (ఆవు పాలు ఇచ్చును). b) The lion roars (సింహము చును).

4] సహజ అవయవ సంపదను తెలియజేయు సంచర్యములలో.... Ex.: a) horse has a long tail (గుళ్ళము పొడవైన తోకను కలిగియుండును)

b) The elephant has a trunk(ఏనుగు తొండమును కలిగి యుండును)

5] సహజశక్తిని తెలుపు సంచర్యములలో.... Ex.: a) She speaks Telugu as well as English (తెలుగు వచ్చే ఆమె తమిళమూ మాట్లాడును). b) knows western music besides classical music (శాస్త్రీయ సంగీతపాటు అతనికి పార్శ్వర్య సంగీతమూ తెలియును).

6] ఆచారములను, సంప్రదాయములను తెలుపు సంచర్యములలో.... Ex.

a) The muslims pray Allah (మహ్మదీయులు అల్లాను ప్రార్థించు)

b) The Hindus burn the dead (హిందువులు మృతులను దహనము చేయడు). 7] నిర్దీశకాలముసందు జరిగేదు పనులనుగుతెంచి తెలియజేయు సంచర్యములలో.... Ex.: a) The Christians visit Church every Sunday (ఆదివారమూ తేర్విప్రాతిలు ఆరాధనా పంచిరమును దర్శించు). b) We get salaries on the 1st of every month (ప్రతిసెలా ఒకటివ తేదీని : కీర్తములను సేను పొందెవచు).

8] వర్తమాన స్థితిని తెలియజేయు సందర్భములలో.... a) She has two bangles to her right hand(ఆమె తన తుచ్ఛిజేతికి రెండు గాజలను కలిగియున్నది).

b) The rain is heavy (వర్షము ఖారీగా ఉన్నది).

9] భవిష్యత్తుసందు జరుగుటిపు పనిని గుణించి కచ్చితముగా తెలియజేయు సందర్భములలో.... Ex:- a) I go to Bangalore next month (వచ్చేవెంటి నేను పెంగుచూరు వెళ్లుటును). b) She comes here in a day or two (ఒకటి- రెండు రోజులలో ఆమె ఇక్కడకు వచ్చును).

10] జరిగిపోయిన వాచిని ప్రత్యుషముగా ఇప్పుడు జరుగుతున్నట్లుగా వట్టించు సందర్భములలో.... (గమనిక:- జరిగిపోయిన చారిత్రక ఘट్టములను, ఏలిపోసిక సంఘ టుసలను- వర్తమానములో జరుగుతున్నట్లుగా కథకులు తమ రచనలలో వట్టిపూఁఁటారు). Ex:- a) Krishnadevaraya now leads his army to reach the battle field (కృష్ణదేవరాయలు ఇప్పుడు తన సైన్యము యొద్ద రంగము చేరుటకు దారిహూతున్నాడు). b) Kuchela now explains Sri Krishna about his poverty(కుచేలుడు ఇప్పుడు తన దారిద్ర్యస్థితిని గుణించి శ్రీకృష్ణనకు వివరిస్తున్నాడు).

Usage of verb forms in various tenses(వివిధ కాలక్రియల యందు క్రియా రూపముల వినియోగము):.. మొత్తము 12 విధములలో ఉన్న కాలక్రియ(Tense)లలో.... ఒకొక్క క్రియ(verb)-వివిధ క్రియారూపము (verb form) లు గా మాణి, ఉపయోగ పదుతున్నాయి. కాలములోపాటు- పచనము (number), పురుష (person) లను అనుసరించి కూడ ఈ 'verb forms' మాఱుతున్నాయి. ఈ క్రింద పరుసగా.... 'present tense', 'past tense', 'Future Tense'ల యందు- "go" అను verb (క్రియ)- person (పురుష), number (పచనము)లను అనుసరించి ఏ యే క్రియా రూపములలో.... ఏ విధముగా నినియోగించబడినది గ్రహించండి!

8] వర్తమాన స్థితిని తెలియజేయ సంచర్యములలో.... a) She has two bangles to her right hand(ఆమె తన రుచిచేతికి రెండు గాణాలను తలిగియాశ్వది).
b) The rain is heavy (వర్షము భారీగా ఉస్సది).

9] భవిష్యత్తునంచు ఇచ్చగబోవు పనిని గుణించి కచ్చితముగా తెలియజేయ కొన్న ర్యములలో.... Ex.: - a) I go to Bangalore next month (వచ్చేనెలలో నేను ఓంగుచూరు వెళ్లుటను). b) She comes here in a day or two (ఒకటి- రెండు రోజులలో ఆమె ఇక్కడకు వచ్చును).

10] ఇరిగిబోయిన వాటిని ప్రత్యుషముగా ఇష్టదు ఇచ్చగుతున్నట్లుగా పద్దిలభు సంచ ర్యములలో.... (గమనిక:- ఇరిగిబోయిన చారిత్రక ఘట్టములను, ఐతిహాసిక సంఖు టనలను- వర్తమానములో ఇచ్చగుతున్నట్లుగా కథకులు తను పచసలలో చెప్పాడు ఉంటారు). Ex.: - a) Krishnadevaraya now leads his army to reach the battle field (కృష్ణదేవరాయలు ఇప్పుడు తన సైన్యం లంచు శంగము చేరుటకు దారిమూడుతున్నాడు). b) Kuchela now explains Sri Krishna about his poverty(కుచేలుడు ఇప్పుడు తన దారిద్ర్యస్థితిని గుణించి శ్రీకృష్ణనకు వివరిస్తున్నాడు).

Usage of verb forms in various tenses(వివిధ రోల్డ్రైముం యందు క్రియా రూపముల వినియోగము):- మొత్తము 12 విధములుగా ఉన్న కాలక్రియ(Tense)అలో.... ఒకొక్క క్రియ(verb)-వివిధ క్రియారూపము (verb form) లు గా మాటి, ఉపయోగ పడుతున్నాయి. కాలములోపాటు- వచనము (number), పురుష (person) లను అనుసరించి కూడ ఈ 'verb forms' మాఱుతున్నాయి. ఈ క్రించ వరుసగా.... 'present tense', 'past tense', 'Future Tense'ల యందు- "శ్యాం" అను verb (క్రియ)- person (పురుష), number (వచనము)లను అనుసరించి ఏ యే క్రియా రూపములలో.... ఏ విధముగా వినియోగించజించాలి గ్రహించండి!

PRESENT TENSE CHART Verb 'go'

<i>Person</i>	<i>Number</i>	<i>Indefinite</i>	<i>Continuous</i>	<i>Perfect</i>	<i>Perfect continuous</i>
I	S.	I go	I am going	I have gone	I have been going.
	P.	we go	we are going	we have gone	we have been going.
II	S.	You go	you are going	you have gone	you have been going.
	P.	You go	you are going	you have gone	you have been going.
III	S.	He goes	He is going	He has gone	He has been going.
	P.	She goes	She is going	She has gone	She has been going.
S.		It goes	It is going	It has gone	It has been going.
P.		They go	They are going	They have gone	They have been going.

PAST TENSE CHART Verb 'go'

<i>Person</i>	<i>Number</i>	<i>Indefinite</i>	<i>Continuous</i>	<i>Perfect</i>	<i>Perfect continuous</i>
I	S.	I went	I was going	I had gone	I had been going.
	P.	we went	we were going	We had gone	We had been going.
II.	S.	You went	you were going	You had gone	You had been going.
	P.	You went	you were going	You had gone	You had been going.
III	S.	He went	He was going	He had gone	He had been going.
	P.	She went	She was going	She had gone	She had been going.
S.		It went	It was going	It had gone	It had been going.
P.		They went	They were going	They had gone	They had been going.

FUTURE TENSE CHART Verb 'go'

		Continuous		Perfect		Perfect continuous	
Person	Number	Indefinite					
I	S.	I will go	I will be going	I will have gone	I will have been going.		
	P.	We will go	We will be going	We will have gone	We will have been going.		
II	S.	You shall go	You shall be going	You shall have gone	You shall have been going.		
	P.	You shall go	You shall be going	You shall have gone	You shall have been going.		
III	S.	He shall go	He shall be going	He shall have gone	He shall have been going.		
	P.	She shall go	She shall be going	She shall have gone	She shall have been going.		
S.		It shall go	It shall be going	It shall have gone	It shall have been going.		
	P.	They shall go	They shall be going	They shall have gone	They shall have been going.		

Conjugation of Verbs (లుట్టుచూసు లొప్పుచే):- ప్రశ్న తమిస్త విధవులు కీయాగూవములను.... 'Tense's అనుగొందులు "Conjugation of Verbs" అని అంచూరు. అట్ల మార్గులకు అనుకూలములుగా ఉండుటకోసము- 'verbs'సు.... "1] Strong Verbs, 2] Weak Verbs,

1) **Weak Verbs** (దుర్బల క్రియలు): - వర్తమాన కాలము (present tense) లో ఉన్న క్రియ (verb)కు బిపరిధి - 'd' గాని, 'ed' గాని లేదా 't' లోనికి మాటలు.... కొన్కాలము (past tense) లోనికి మాటలు క్రియలను - "Weak Verbs" లేదా "Regular Verbs (సాధారణ క్రియలు)" అని అంటారు. కూడా ఈ క్రియలను కొన్కాలములలో ఉన్న క్రియలను కూడా ఉన్నాయి. ఈ క్రియలను కొన్కాలములలో ఉన్న క్రియలను కూడా ఉన్నాయి.

<i>Present Tense</i>	<i>Past Tense</i>	<i>(Suffix)</i>
love (లేచించు)	loved (లేచించెను)	(+d)
talk (మాట్లాడు)	talked (మాట్లాడెను)	(+ed)
deal (నిర్వహించు)	dealt (నిర్వహించెను)	(+t)

2) **Strong Verbs** (ప్రఖల క్రియలు): - వర్తమాన కాలము (present tense) లో ఉన్న క్రియ (verb) నందలి అచ్చు (vowel) లు మాట ఉన్నాయి.... కొన్కాలము (past tense) లోనికి మాటలు క్రియలను - "Strong Verbs" లేదా "Irregular Verbs (నిపాతన క్రియలు)" అని అంటారు. ఈ క్రియలను కొన్కాలములలో ఉన్న క్రియలను కూడా ఉన్నాయి.

<i>Present Tense</i>	<i>Past Tense</i>
sing (గానము చేయఁ)	sang (గానము చేసెను)
come (వచ్చు)	came (వచ్చెను)
abide (శరసావహించు)	abode (శరసావహించెను)
bear (వరించు)	bore (వరించెను)

Conjugation of some 'Weak Verbs': -

(a) 'd' లేక 'ed' చేర్చుకువలన.... 'present tense' నుండి - 'past tense' నుండి మాటలు కొన్ని క్రియలను ఈ క్రింది పట్టికలో చూడండి!

<i>Present Tense</i>	<i>Past Tense</i>	<i>Past Participle</i>
Ask (అడుకు)	Asked (అడిగెను)	Asked (అడిగి)
Believe (ఇచ్చుసేంచు)	Believed	Believed
Chase (పోతుచు)	Chased	Chased
Climb (ఉపుచు)	Climbed	Climbed

Dare (సాహించు)	Dared	Dared
Flow (ప్రవహించు)	Flowed	Flowed
Found (స్థాపించు)	Founded	Founded
Hear (ఏను)	Heard	Heard
Help (సాయిపడు)	Helped	Helped
Laugh (నప్పుడు)	Laughed	Laughed
Melt (కరగు)	Melted	Melted
Order (ఆశ్వాసించు)	Ordered	Ordered
Pray (ప్రార్థించు)	Prayed	Prayed
Prove (రుజువు చేయు)	Proved	Proved
Propose (ప్రతిపాదనచేయు)	Proposed	Proposed
Report (నివేదించు)	Reported	Reported
Request (కోరికాసు)	Requested	Requested
Save (రాశించు)	Saved	Saved
Sign (సంతకముచేయు)	Signed	Signed
Store (నిలువచేయు)	Stored	Stored
Talk (మాట్లాడు)	Talked	Talked
Touch (తాకు)	Touched	Touched
Walk (నడుచు)	Walked	Walked
Wash (ఉతుకు)	Washed	Washed
Work (పనిచేయు)	Worked	Worked

(b) 'd' తేక 'ed' చేర్కుండానే.... వేఱువిధముగా - 'present tense' ను 'past tense' నకు మాటు కొన్ని క్రియలను ఈ క్రింది పద్ధతినందు మాడండి!

Present Tense	Past Tense	Past Participle
Bend (వంగు)	Bent (వంగెను)	Bent (వంగి)
Beseech (వేడికాసు)	Besought	Besought
Bring (తెచ్చు)	Brought	Brought
	Built	Built

Catch (పట్టుకొను)	Caught(పట్టుకొనెను)	Caught (
Creep (ప్రాకు)	Crept	Crept
Deal (వ్యవహారించు)	Dealt	Dealt
Dream (కలగను)	Dreamt	Dreamt
Dwell (నివసించు)	Dwelt	Dwelt
Feel (అనుభవించు)	Felt	Felt
Flee (పొరిపోతు)	Fled	Fled
Have (కలిగియుండు)	Had	Had
Hide (దాగుకొను)	Hid	Hid
Keep (ఉంచు)	Kept	Kept
Kneel (మూకరిల్లు)	Knelt	Knelt
Learn (నేర్చుకొను)	Learnt	Learnt
Leave (విడిచి పెట్టు)	Left	Left
Lend (అప్పు ఇచ్చు)	Lent	Lent
Loose (పోగొట్టుకొను)	Lost	Lost
Make (చేయు)	Made	Made
Meet (కలిసికొను)	Met	Met
Pay (చెల్చించు)	Paid	Paid
Say (చెప్పు)	Said	Said
Sell (అప్పు)	Sold	Sold
Send (శంకు)	Sent	Sent
Sleep (శ్లంచించు)	Slept	Slept
Spend (ఖన్చిపెట్టు)	Spent	Spent
Sweep (శాఁడు)	Swept	Swept
Teach (ఎంచించు)	Taught	Taught
Tell (పెచ్చు)	Told	Told
Think (అనుకొను)	Thought	Thought
Weep (ఏచ్చు)	Wept	Wept

(c) "Present tense, Past tense, Past participle" అను చూడు లేదా
చాలములయందునూ.... లకే పథించగా ఏ కూడన్న తెంపుతుండు ఉండు కో
కియలను - ఈ క్రింద గమనించండి!

<i>Present tense</i>	<i>Past tense</i>	<i>Past participle</i>
Bet (పండించు రాయి)	Bet (పండించు రాశిసు)	Bet (పండించాసి)
Cut (తెగు)	Cut	Cut
Hit (కొట్టు)	Hit	Hit
Hurt (నొప్పించు)	Hurt	Hurt
Let (అనుమతించు)	Let	Let
Put (ఉంచు)	Put	Put
Set (అస్తుంచు)	Set	Set
Shed (రాల్చు)	shed	Shed
Shut (చూచు)	Shut	Shut
Spread (వ్యాపించు)	Spread	Spread
Thrust (ల్పియు)	Thrust	Thrust

Conjugation of some "Strong Verbs" :-

<i>Present tense</i>	<i>Past tense</i>	<i>Past participle</i>
Abide (కట్టబడియుండు)	Abode (కాయుండు)	Abode (కాయిండి)
Arise (లేచు)	Arose	Arisen
Awake (మేల్కొను)	Awoke	Awaken
Bear (సహించు)	Bore	Born, Borne
Begin (ప్రారంభించు)	Began	Begin
Bite (కఱచు)	Bit	Bit, Bitten
Blow (వీచు)	Blew	Blown
Break (ఘర్షించు చేయు)	Broke	Broken
Chide (చించు పెట్టు)	Chid	Chid, Chidden
Choose (నియోగించు)	Chose	Chosen

Come (వచ్చు)	Came (సచ్చిను)	Come (వచ్చు)
Dig (ఉత్పుటి)	Dug	Dug
Do (చేయు)	Did	Done
Draw (ాగు)	Drew	Drawn
Drink (ల్తాసు)	Drank	Drunk
Eat (తిఱు)	Ate	Eaten
Fall (పడు)	Fell	Fallen
Fight (పోట్టుచు)	Fought	Fought
Find (కనుగొను)	Found	Found
Fly (ఎగురు)	Flew	Flown
Forget (ముఱచిపోవు)	Forgot	Forgotten
Get (పొందు)	Got	Got, Gotten
Give (ఇచ్చు)	Gave	Given
Go (చెచ్చు)	Went	Gone
Grow (పెరుగు)	Grew	Grown
Hide (దాలకొను)	Hid	Hid, Hidden
Hold (పట్టుకొను)	Held	Held
Know (లెలిసికొను)	Knew	Known
Ride (స్వ్యారీచేయు)	Rode	Ridden
Ring (లైమెంటు)	Rang	Rung
Rise (లేచు, ఉదయించు)	Rose	Risen
Run (పడగెత్తు)	Ran	Run
See (చూచు)	Saw	Seen
Shake (కదలు)	Shook	Shaken
Shine (ప్రకాశించు)	Shone	Shone
Shrink (ముదుచుకొను)	Shrank	Shrunk
Sing (పాడు)	Sang	Sung
Sink (మున్నగు)	Sank	Sunk

Slay (వధించు)	Slew	Slain
Swim (కడు)	Swam	Swum
Swing (ఊగు)	Swang	Swung
Take (తీసికొను)	Took	Taken
Tear (చింతు)	Tore	Torn
Throw (ఎసరివేయు)	Threw	Thrown
Wake (మేలొగును)	Woke	Waken
Wear (ధరించు)	Wore	Worn
Weave (సేయు)	Wove	Woven
Win (గెలుపొందు)	Won	Won
Wring (మట్టుకొను)	Wrung	Wrung
Write (ల్పాయు)	Wrote	Written

Note :- కాన్ని అరుదైన క్రియలకు - 'Strong Verb' రూపము వరియు 'Weak Verb' రూపము ఉంటుంది. అడ్డికాన్ని క్రియారూపములను - ఈ క్రింది పట్టికనందు గమనించండి!

present tense	past tense	past participle
Awake (మేలొగును)	Awoke, Awaked (మేలొగునెను)	Awaken, Awaked (మేలొగుని)
Crow (కాకి అఱచు, కోడి కూయు)	Crew Crowed	Crowen Crowed
Hang (పేలాడు, ఉరితీయు)	Hung, Hanged	Hung, Hanged
Light (వెలిగించు)	Lit, Lighted	Lit, Lighted
Smell (వాసనచూచు, వాసనవేయు)	Smelt, Smelled	Smelt, Smelled
Thrive (వృద్ధిపొందు)	Throve, Thrived	Thriven, Thrived
Wake (మేలొగులవు)	Woke, Woked	Waken, Waked

Note :- అర్థాచేయము ననుస రించి.... కొన్ని క్రియలు - 'present tense' ఉన్నట్టుచు.... ఒక విధముగానూ, 'past tense' లో ఉన్న పు-డుమరొక విధముగా తను చూచుటను మార్పుటపెట్టాము. అట్టి కొన్నిక్రియలను - ఈ క్రింది పట్టిచుచుండి!

<i>present tense</i>	<i>past tense</i>	<i>past participle</i>
fall (పడు)	fell (పడెను)	fallen (పడి)
fell (పడగాట్టు)	felled	felled
lie (పండుకొను)	lay	lain
lay (అంచు)	laid	laid
find (తసుగాను)	found	found
found (స్థాపించు)	founded	founded

ఇలా కావిలి.... "Fell", "Lay", "Found" అను క్రియా పదములు - అర్థాచేయమును ఉన్నట్టు.... ఇక్కాములయందు ఎట్లు ఉపయోగించబడినది.... క్రింది ఉధారాలను పరిచెంచి, గ్రహించండి!

- 1] She **fell** down from the tree (ఆమె చెట్టుమీదనుండి క్రిందపడెను)
- 2] Some people **felt** the trees for the sake of fire wood (కొరఁడుండి వంటచెరుకు నిమిత్తము చెట్లను పడగాట్టెదరు). 3] I **lay** on the bed (నేను పశుప్రఫీద పడుకొంచెని). 4] I **lay** the pen on the table (నేను మేళాయిల్మీద కలమును ఉంచితిని). 5] She **found** her book in the kitchen (ఉపా తస పుస్తకమును వంటగదిలిఁ కనుగొనెను). 6] I **found** this society (నేను ఈ సంఘమును స్థాపించితిని).

Degrees of Comparison

(తారూతమ్య భావన్మీతులు)

పృష్ఠల గొఱ-గొఱములను, వస్తువులు లేదా స్తులముల- వివరములను చెప్పు చుట్టుచు దాటడముగా.... 'పోల్చు విధానము'ను లేదా 'తారూతమ్య పద్ధతి'ని అను నిర్ణయించి. ఏనినే.... "Degrees of Comparison" అని అరచారు.

Ex:- a) Jaya is tall (జయ- పొడవైనది), b) Vijaya is taller than Jaya (పియా- ఇయకంచే పొడవైనది). c) Srivijaya is the

tallest of all(తృ విజయ-అందటికంటే.... సొదవైనది). ఈ వాక్యములలోని “tall, taller, tallest” అను మూడు పదములు- “జయ, విజయ, తృ విజయ అను ముగ్గురు వ్యక్తుల భౌదవ” నందలి తారతమ్య భేదములను తెలియజేయటకోసము ఉపయోగించబడినాయి. ఇట్లు గుణములను తెలియజేయు విశేషములు (Adjectives)- తారతమ్య దృష్టాల్... “1] Positive Degree, 2] Comparative Degree, 3] Superlative Degree”. అను మూడు భావ స్థితులుగా వివరింపబడినాయి.

1] Positive Degree (భావార్థక స్థితి) :- ఒక వ్యక్తికి లేదా వస్తువు నకు లేదా స్తులమునకు గల గుణమును సామాన్యముగా తెలియజేయు ‘Adjectives’ను. “positive degree” అని అంటారు. Ex.: - 1] Nandini is good (సందిని మంచిది). 2] My house is big (నా ఇల్లు పెద్దది). 3] Calcutta is a great city (కలకత్తా గొప్పనగరము).

2] Comparative Degree (తరభావస్థితి) :- ఒక వ్యక్తిని- మరొక వ్యక్తితోనూ; ఒక వస్తువును- మరొక వస్తువుతోనూ; ఒక స్తులమును- మరొక స్తులముతోనూ సంబంధిత గుణమును సరిపోల్చి తెలియజేయు ‘Adjectives’ను. “Comparative Degree” అని అంటారు. Ex.: - 1] Nandini is better than Padmini (సందిని- పద్మినికంటే మంచిది). 2] My house is bigger than my brother's house (నా ఇల్లు నా సోదరుని ఇల్లు కంటే పెద్దది). 3] Cecutta is greater than Chennai (కలకత్తా చెన్నై కంటే గొప్పది).

3] Superlative Degree (తమభావ స్థితి) :- ఒక వ్యక్తిని- అనేక మంది వ్యక్తులతోను; ఒక వస్తువును- అనేక వస్తువులతోను; ఒక స్తులమును- అనేక స్తులములతోను సంబంధిత గుణమును సరిపోల్చి తెలియజేయు Adjectives ను. “Superlative Degree” అని అంటారు. Ex.: - 1] Kamini is the best of all the girls in the class (తరగతిలోని బాలిక లందజిలో కామిని చాల మంచిది). 2] My house is the biggest of all the houses in the street (నా ఇల్లు ఏంలిలోని ఇక్కున్నింటిలోనూ మిక్కటి పెద్దది). 3] Calcutta is the greatest of all the cities in India (కలకత్తా భారత

FORMATION OF DEGREES (భావస్థితుల నిర్మాణము positive degree లో ఉన్న 'Adjectives'ను - 'Comparative Degree'నికి పురియు 'Superlative Degree' లోనికి మార్చుటకొండు.... ఈ క్రి 'మార్పులు-చేర్పులు' చేయాలి.

1] ఒకే Syllable ను కలిగియున్న Adjectives విషయములో....

(a) 'positive degree' లో ఉన్న 'single syllable adjective'కి చివర "er" అను అష్టరములను చేర్పుటవలన.... 'Comparative Degree' పురియ "est" అను అష్టరములను చేర్పుటవలన.... 'Superlative Degree' ఏర్పడుటుంది. Ex.:-(i) Long- Longer- Longest. (ii) Hard- Harde Hardest.

(b) 'Positive Degree' కి చివరన - 'e' ఉన్న పుడు.... దీనికి - "r" అను అమును చేర్పిన ఎదల.... 'Comparative Degree' పురియు "st" అను అమును చేర్పుటవలన.... 'Superlative Degree' ఏర్పడుటుంది. Ex.: - Wis Wiser- 'Wisest, Late- Later- Latest

(c) 'Positive Degree' కి చివరన - 'y' ఉండి, దీని వెనుక - హల్లులు ఉన్న ఎదల.... ఆ 'y'ని 'i'గా మార్చి, 'er' పురియు 'est' అను చేర్పినచో.... 'Comparative' పురియు 'Superlative' Degrees ఏర్పడతాయి. Ex.: - Dry Drier. Driest; Easy- Easier- Easiest

(d) 'positive degree' కి చివర - 'y' ఉండి. దీని వెనుక హల్లులు లేని ఎదల... మామూలుగానే 'er' పురియు 'est' అను చేర్పినచో.... 'comparative' పురియ 'superlative' degrees ఏర్పడగలవు. Ex.: - Gay- Gayer- Gayest.

(e) 'positive degree' కి చివర - ఒకటే 'హల్లు' ఉండి, ఆ 'హల్లు' కు వెనుక ఉకటే 'అచ్చు' ఉన్న ఎదల.... ఆ చివరి హలును ద్విత్యము చేయుటతో పాటు - 'er' పురియు 'est' అను చేర్పినచో.... 'comparative' పురియు 'Superlative' degrees ఏర్పడతాయి. Ex.: - Thin- Thinner- Thinnest; Red- Redder- Reddest

(f) 'positive degree' కి చివర - రెండు హల్లులు ఉన్నసూ లేదా చివర రెండు చెండు రెండు అంగులు ఉన్నసూ ... ఆ విశిష్ట కాండా .. .

కుండా....మామూలుగానే 'er' అను 'est' మరియు వేర్చినవో.... 'comparative' మరియు 'Superlative' degrees ఏర్పడతాయి. Ex.: - Thick- Thicker- Thickest; weak- weaker- weakest.

2] 'Positive Degree' లో ఉండి, రెండు 'Syllables' గల కొన్ని 'adjectives' నకు మరియు మూడు 'syllables' గల అన్ని 'adjectives' నకు 'more' మరియు 'most' అను. ఆ పదములకు ముంచు వేరిపు ఎడల.... 'comparative' మరియు 'superlative' degrees ఏర్పడతాయి.

Ex.: - (i) Harmful- More harmful- Most harmful. (ii) Beautiful- More beautiful- Most beautiful.

3] కొన్ని 'Adjectives' ఒక క్రమములో లేకుండా.... 'irregular'గా compare చేయబడుతూ ఉంటాయి. ఇట్టి కొన్ని పదములను- ఈ క్రింద చూడండి!

<i>Positive Degree</i>	<i>Comparative Degree</i>	<i>Superlative Degree</i>
Bad (చెడ్డ)	Worse (చాల చెడ్డ)	Worst (మిక్కిలి చెడ్డ)
Good (బ్యాన్)	Better (చాలబ్యాన్)	Best (మిక్కిలిబ్యాన్)
Much (అధికమైన)	More (చాల అధికమైన)	Most (మిక్కిలి అధికమైన)
Old (పాత)	Older (చాల పాత)	Oldest (మిక్కిలి పాత)
Little (తక్కువ)	Lesser (చాల తక్కువ)	Least (మిక్కిలితక్కువ)

COMPARISON OF 'ADVERBS'; (క్రియా విశేషముల పోలిక): - 'Adjectives' పలనే పని చేయు అసగా.... ఉపయోగించు 'Adverbs' కూడ పై పద్ధతి ప్రకారమే.... మూడు విభములుగా విభజించబడతాయి. "Adverbs of Manner", "Adverbs of Degree", "Adverbs of Time" అను మూడు రకముల 'Adverbs'కు మాత్రమే ఈ Degrees of comparison వరిస్తుంది. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పద్ధిక చూడండి!

<i>Positive Degree</i>	<i>Comparative Degree</i>	<i>Superlative Degree</i>
Fast (వేగముగా)	Faster (చాల వేగముగా)	Fastest (మిక్కిలి

Soon (త్వరగా)	Sooner (చాల త్వరగా)	Soonest (మిక్కిలి త్వరగా)
Early (పెందలకడ)	Earlier (చాల పెందలకడ)	Earliest (మిక్కిలి పెందలకడ)
Badly (మిట్టగా)	Worse (చాలచిట్టగా)	Worst (మిక్కిలిచిట్టగా)
Well (మంచిగా)	Better (చాల మంచిగా)	Best (మిక్కిలిమంచిగా)
Much (అధికముగా)	More (చాల అధికముగా)	Most (మిక్కిలి అధికముగా)
Far (ధూరముగా)	Farther (చాలధూరముగా)	Farthest (మిక్కిలి ధూరముగా)
Swiftly (శక్తిగా)	More swiftly (చాలవడిగా)	Most swiftly (మిక్కిలి వడిగా)
Skilfully (చాలచక్కుముగా)	More skilfully (చాల చాకచక్కుముగా)	Most skilfully (మిక్కిలి చాలచక్కుముగా)

Punctuation Marks (విరామ చిహ్నాలు)

విరామ చూసుకొనుకుగానీ లేదా చదువునపుడుగానీ.... ఎక్కు-డెక్కు అపవర్తని చూసుకొను లేదా విరామ చిహ్నాలను - "punctuation marks" అని అంటారు. మగినీ ప్రాసీన వాక్యముల భావము- స్వప్తముగా తెలించాలి, మిలిట్రో అపగాచన చేసికొనుతాడు, వాక్యములయందలి పదముల సరస్వతి తొలుథమును తెలిగొనుకు మరియు ప్రాసీన దానిని - అర్థయు-త్తముగా, 'అగ్గితప్పా చంపుకుటాడి' కి 'punctuation marks' స్థాయిపడగలవు. అంటారు. మిలిట్రో ఈ శ్రీంది 'punctuation marks' వాడుకలో ఉన్నాయి

- 1] The Full Stop mark = త్తము విరామ చిహ్నాము (.)
- 2] The Question mark = ప్రశ్నాత్తము చిహ్నాము (?)
- 3] The Exclamation mark = అక్కరాత్తక చిహ్నాము (!)
- 4] The Comma = త్తము విరామచిహ్నాము (,)
- 5] The Colon = అర్థము విరామ చిహ్నాము (:) .
- 6] The Semi-Colon = అర్థ విరామచిహ్నాము (:) .

- 7] The Brackets = కుండలీకరణ చిహ్నములు ([], ())
- 8] The Dash = శూన్య చిహ్నము (—)
- 9] Inverted Commas marks = ముఖ్యపదముల గుర్తించు చిహ్నములు (‘ ’)
- 10] Double Quotation marks = అనువాద చిహ్నములు (“ ”)
- 11] Hyphen = సమాసపద చిహ్నము లేదా సూక్ష్మశూన్య చిహ్నము (-)
- 12] Apostrophe = లోపాడ చిహ్నము (')
- 13] Three dots = మూడు చక్కలు (మార్గదర్శక చిహ్నములు లేదా ఆలోచనా చక్కల చిహ్నము (...))
- 14] Capital Letters = పెద్ద అడవిలు (ప్రాధాన్యతా చిహ్నములు).
- 15] The Colon and Dash = (:-)

USAGE OF PUNCTUATION MARKS

(విరాపు చిహ్నముల ప్రయోగము):-

- 1] Full Stop :- (a) ప్రశ్నార్థక మరియు ఆశ్రాయిక వాక్యములు తప్ప.... మిగిలి వాక్యముల నివర్తన - ఆ వాక్యముల వూర్తియైనట్లు గుర్తుగా ఈ 'Full Stop (.)'ను ఉంచుతారు. Ex.: - 1] I am a boy. 2] She is a girl. 3] Amani is clever. etc.
- (b) 'Abbreviation (సంకేతాక్షరము)'లకు - ఎక్స్-క్రూ అడవిలు తదుపరి ఈ 'Fullstop'ను ఉంచుతారు. Ex.: - 1] M.A. (Master of Arts), 2] S. S. C. (Secondary School Certificate), 3] H. M. (Head Master) etc.
- (c) ఈ క్రింది విధముగా ఉన్న 'Abbreviations' విషయములో.... ఆ పదము చివర ఒక్కచోటు మాత్రము 'Full stop' ఉంచితే సరిపోతుంది. Ex.: - 1] Jan. (January), 2] Lat. (Latin), 3] Mr. (Mister), 4] Govt. (Government), 5] Co. (Company), 6] Ltd. (Limited), 7] Bros. (Brothers) etc.
- 2] Question mark :- ప్రశ్నావాక్యములకు నివర్తన 'Full Stop'ను పెట్టాడు. అవి "ప్రశ్నావాక్యములు" అని తెలియిట కొనసాగితే 'Question mark (?)'ను ఉంచవలెను. Ex.: - 1] What is your name ? 2] Who are you ?

3] Exclamation mark :- అశ్వరాయిధక వాక్యములకు చివరన - 'Full Stop'ను ఉంచరాదు. అపి "అశ్వరాయిధక వాక్యములు" అని తెలియుట కొండకు. 'Exclamation mark (!)'ను మాత్రమే ల్రాయాలి. మరియును చిన్న చిన్న ఇంచులకు చివర, 'Interjection' రూపములకు చివర కూడ ఈ గుర్తునే ఉంచాలి. Ex:- 1] How beautiful she is! (అశ్వరాయిధక వాక్యము). 2] Get out! or Sit down! (చిన్న ఆజ్ఞ). 3] Hurrah! (Interjection).

4] Comma :- ఇది 'అప్పి విరామము'ను సూచించును. చదువునపుడు ఈ Comma (,) ఉస్తుచోట కొట్టిగా విరామమును పొట్టించాలి. దీనిని ఎక్కు-ఎక్కు ఉపయోగించాలో గమనించండి!

(a) ఈ కే థాషాగమునకు సంబంధించిన కొన్ని పదములు 'and'తో కలుపబడిన ఉము - ఆ ఒక్కొక్క పదము తరువాత 'Comma (,)' ఉంచవలెను. Ex:- 1] Dharmaraja, Bhima, Arjuna, Nakula and Sahadeva are known as Pandavas (ఈ వాక్యములో 'nouns' కలుపబడినవి). గమనిక: 'and' కాండ మండ వున్న పదకు తరువాత 'Comma' ఉంచరాదు. 2] The Old woman is poor, ugly, miserable and weak (ఈ వాక్యములో 'Adjectives' కలుపబడినవి). 3] N.T.R. spoke Telugu clearly, nicely, fluently and vehemently (ఈ వాక్యములో 'Adverbs' కలుపబడినవి).

(b) ఈ వాక్యములోని జంతుపదములు - 'and' లేక 'or'తో కలుపబడిన ఎదల. ఈ ఉపయోగ రచవాత 'Comma' ఉంచవలయును. Ex:- 1] Rich and poor, high and low, wise and foolish must all die. 2] At home or abroad, by night or by day, asleep or awake he always thinks motherland.

(c) సెంచ్ ఫూ వాక్యములలో - సంఖోధనా పదమును ఇతర పదముల నుండి విడ ఉపయోగించుకు - 'comma'ను ఉపయోగించవలెను. Ex:- 1] Taboo, you are my favourite star. 2] Boys, please go to play ground. 3] Friends, Romans, Countrymen, lend me your ears.

- (d) వాక్యములలోని ‘క్రియా లోపము’ను సూచించుట కొఱకు ‘Comma’ను వ్రాయాలి. Ex.: - 1] To err is human, to forgive, divine (ఈ వాక్యములలో ‘forgive’ తరువాత “is” అను క్రియ లోపించినది. కనుక.... ‘Comma, వ్రాయబడినది). 2] Reading maketh a full man; conference, a ready man; and writing, an exact man (ఈ వాక్యములలో ‘conference’ ‘writing’ ల తరువాత ‘maketh’ అను క్రియ లోపించినది. కనుక.... ‘Comma’ వ్రాయబడినది). Note :- “క్రియాలోప ప్రయోగము” అను నది.... సాధారణముగా ‘సూక్తులు-సామేతలు’కు సంబంధించిన వాక్యముల యందు జరుగుతూ ఉంటుంది.
- (e) దాదాపుగా వాక్యార్థము హృతియై ఉండి, ఆ వాక్యము పోడిగించబడినప్పుడు.... పోడిగించబడిన పదములకు ముండు ‘comma’ను వ్రాయాలి. Ex.: - 1] The Sun rising, the workers commenced their work. 2] The Sun having set, they all went home.
- (f) ‘Direct Speech’లో ఉన్న వాక్యమునందరి - Quotations మధ్యన ఉన్న మాటలకు ముండు ‘comma’ను వ్రాయాలి. Ex.: - 1] She said, “I will go” 2] He said, “Ramya is clever”.
- (g) ‘Compound sentence’ నందలి - చిన్న చిన్న ‘Co-ordinate’ clause లను విభజించుటకు ‘Comma’ లను వ్రాయాలి. Ex.: - 1] Men may come, men may go, but I go on for ever. 2] He called at my office, but I was absent.
- 5] Colon :-** ఇది ‘semi colon’ కంటె ఎక్కువ విరామమును సూచిస్తుంది. జాబితాలు, సామేతలు, సూక్తులకు ముండు ఈ ‘colon (:)’ను వ్రాయాలి. Ex.: - 1] The important tenses of a verb are : the present tense, the past tense, the future tense. 2] The proverb says: ‘Honesty is the best policy’. 3] Dickens said : “It is better to be three hours early than one minute late.”
- 6] Semicolon:-** ఇది ‘Comma’ కంటె ఎక్కువ విరామమును సూచిస్తుంది. ఒక వాక్యములలో - దగ్గర సంబంధము లేని ‘clause’లను, పెద్ద పెద్ద

ఎక్కువాడోని 'కామ్'లతో కలుపబడిన 'clause' లను మరియు ఒకే ఏ 'clause' లను విడవియుటకు తండ్రి 'Semicolon(;)ను వ్రాయాలి. Ex.: - 1] came; she saw; she conquered. 2] The coconut trees give food; it gives us oil; it gives us milk; it gives us roof supplies us, indeed, with all the necessities of life. 3] heart was pure; his life was peaceful and happy.

7] Brackets :- (a) ఒక వాక్యములో మిగిలిన 'clause' లతో ప్రాయిక్కాడటము లేని clause (Parenthetical)ను 'Brackets ()' అంటాలి. Ex.: - Abou Ben Adhem (may his tribe increase Awoke one night from a deep dream of peace.

(b) ఒకే సంచారములో Abbreviations లేదా కలిన పదములు. లేదా అధికారిక పాటి ఆర్థమును తెలియజీయపలనీ ఉంటుంది. - ఇద్ది. పదము 'Brackets ()లో వ్రాయాలి. ఇట్లే... కొన్ని వాక్యముల చివర ముఖ్య విషయాలని రావచ్చును. ఇటువంటి పాశుని కూడ 'Brackets' లోనే వ్రాయాలి. Ex.: - 1] Rajakumari studied B.Sc. (Home Science). 2] He is a B.Sc. (Agriculture) graduate. 3] Ranjitha bought a calculator (15 digits). 4] My father got an award from Raspatti (The president of India). 5] Indian population touched the 100 million mark (10 millions = 1 crore). 6] Write essay about The Simla Agreement? (U.P.S.C., Mar: 79.) అంటుకు. ఒక ప్రశ్న! మీనిస్ - 'ప్రార్పి-79' రో 'U.P.S.C.' వారు నీర్వహించి చేసిఉండ ఇచ్చినట్టుగా తెలియజీయుట కొఱకు 'Brackets'లో వ్రాయ లభిగుట.

8] Dash:- ఒక ప్రశ్న చేతనైనా సరై.... వాక్యములోని మాట లేదా మరియు అనుమతించాలి.... ఒకి (Blank)గా వదలి వేయపలని రావచ్చును. ఇద్ది ఒక్కింటి 'Dash (-)'ను వ్రాయాలి. Ex.: - 1] Gayathri is a _____. 2] Rajeswari — Rameswari are — friends. NOTE :- సాధారణ

ముగా ఈ మాదిరి వాక్యములను - "Fill up the blanks:-" అన్న శిర్పికతో, పరీక్షల యందు ఆ భాషిలను "హూత్రి చేయమ"ని ప్రశ్నలుగా ఇస్తారు.

9] Single Quotation marks:- (a) వాక్యములో - ప్రత్యేకముగా ఏదైనా పదమునకు ప్రాధాన్యము నీయవలసి రావచ్చను. ఇట్టి పదములను - Single Quotation marks (' ') లేదా Inverted commas మధ్యన వ్రాయాలి. Ex.: - 1] Mahatma Gandhi was also called as 'Bapuji'. 2] Kon-dapalli Seetharamaiah is the founder of 'Naxalite movement' in Andhra pradesh. 3] M.G.R. was awarded 'Bharatha Ratna' posthumously, 4] 'Aamuktha Maalyada' was written by Sri Krishna Devaraya. 5] Indira Gandhi was popular with 'Bank Nationalisation' and '20 point programme'.

(b) Quotations మధ్య ఉన్న వాక్యము లోపల - Quotations పెట్టవలసిన నురియుక మాట లేదా వాక్యము వచ్చినపుడు.... లోపల 'Quotations'ను - 'Single Quotation Marks'గా వ్రాయాలి. Ex.:.. Mr. Robert replied, "Was it not Shakespeare who observed : 'Give every man ear but few thy voice'?"

(c) సామెతలు - సూక్తులను - 'Single Quotation marks'లో వ్రాయాలి.

Ex.: - 1] 'Tit for tat (కుక్క కాటుకు చెప్పుదెబ్బ)'. 2] 'Truth is God (సత్యమే దైవము)'.

10] Double Quotation marks:- Direct Speech నందు ఉన్న వాక్యములను. Double Quotation marks లేదా Double Inverted commas (" ") మధ్యన వ్రాయాలి. Ex.: - 1] Lalitha Said, "I am going to market." 2] Aruna said, "I got U.P.S.C. selection". 3] "Never mind", she replied, "it made known to me who were wellwishers". ఈ మూడవ వాక్యమునందు - Reporting Verb మధ్యలో వచ్చినపలన ... మందు మాటలకు మరియు వెనుక మాటలకు తెంకు నోంగొ ఓణిటిక్ మాటలకు వచ్చినది.

11] Hyphen :- అంగ్లభాషనందు వాడుకలో ఉన్న 'compound word' నందలి పదములను కలుపుటకు Hyphen(-)ను |వాయాలి. ఇది Dash(—)కంచిన్నదిగా ఉంటుంది. Ex.: - 1] To-morrow, 2] Short-sight, 3] Lamp stand 4] Father-in-law, 5] Daughter-in-law, 6] Sister-in-law 7] Commander-in-chief. etc.,

12] Apostrophe :- (a) 'Possessive case'ను సూచించు నిమిత్త నుండి 'noun' మరియు 's' కు మధ్యన �Apostrophe (') ని |వాయా Ex.: - 1] Rekha's bag, 2] Deepika's purse, 3] Leela's ring etc
 (b) ఒక పదమునండలి- ఒక ఆశ్వరము లోపించినట్లుగా సూచించు నిమిత్త ఆ లోపించిన కోటి Apostropheని |వాయాలి. Ex.: - 1] It's (It is) 2] Don't (Do not) etc. ఈ Apostrophe ప్రయోగమును గుణించి ఇంతకు హర్షాన్ని సమగ్రమముగా వివరించబడినది.

13] Three dots :- ఆలోచనకు అవకాశము ఇవ్వవలసినచోటు- మూడు చుట్టు (...) అను |వాయాలి. ఈ గుర్తు అరుదుగా ఉపయోగింపబడుతుంది Ex.: - 1] Out of thirty boys...some are clever and some are useless. 2] If so.... you have to face serious consequences 3] Recently.... I have been to Singapore.

14] Capital letters :- వాక్యములోని మొదటి పదము యొక్క మొదటి అశ్వరమునూ, 'proper nouns'కు చెందిన పదముల తోలి అశ్వరమునూ Direct Speech నందలి తోలి పదముయొక్క తోలి అశ్వరమునూ- 'capital letter'గా |వాయాలి. Ex.: - 1] She is going to school. 2] I have seen Sujatha at Lalbaug in Bangalore. 3] Bindu said, "We are rich." (ఈ 'Capital letters' ప్రయోగమును గుణించి ఇంతకు హర్షాన్ని సమగ్రమముగా వివరించబడినది).

15] Colon and Dash :- ఒకే వ్యక్తికి లేదా వస్తువుకూ లేదా అంశముకు సంబంధించిన వివరములను జాబితా (list) గా సూచించు సందర్భములో.... 'colon and dash (:-)' ను |వాయాలి. Ex.: - 1] The articles found in the thief's suitcase are as follows :- a) two wrist-watches,

- b) one transistor, c) one gold ring, d) 1300 rupees in cash,
 e) two pairs of clothes etc. 2) The assets of Sudhakar are given below :- a) one tea estate, b) three big houses, c) one imported car, d) two petrol bunks, e) one cashewgrove etc.

Same Words in Different Parts of Speech (ఎవీదు భాషాబాగములలో ఒకే పదములు)

కొన్ని ఆంగ్లపదములు - వివిధ భాషాబాగములుగా ఉపయోగించబడుతూ ఉంటాయి. ఈ పదములు ఉపయోగించబడు సందర్శమునుస్థించి.... వాటి అర్థము మాటలు ఉంటుంది. తద్వారా వాటి భాషాబాగములూ మాటలు ఉంటాయి. ఏ యే ఆంగ్ల పదములు - ఏ యే సందర్శముల యందు ఏ యే భాషాబాగములుగా - ఏ యే అర్థములలో ఉపయోగపడు చున్నదీ.... క్రింది ఉదాహరణలను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] A :- 'Article'గా... He bought a two-wheeler(అతడు ఒక ద్విచక్ర వాహనమును కొనెను). 'Preposition'గా.... She takes meal twice a day (అమె రోజుకి రెండుసార్లు భోజనము చేస్తుంది).

2] About :- 'preposition' గా.... They are discussing about the elections (వారు ఎన్నికలను గుణించి చర్చిస్తున్నారు). 'Adverb'గా.... She is about twenty years old (అమె నుమారు ఇరవై ఏండ్ర వయసు గలది).

3] above :- 'Adjective'గా.... Explain the above lines (పై పంక్తు లను వివరించుము). 'Noun'గా.... The above is an accurate colour (పైది సరైన రంగు). 'Adverb'గా.... Look above (పైకి చూడుము). 'preposition'గా.... They are placed above us (వారు మూడు మీద నియమించబడిరి).

4] After :- 'Adverb'గా.... She came here at 6 PM and her husband soon after. (అమె సాయంత్రము 6 గంటలకు ఇక్కడకు రాగా.... అమె తర్వాత ఆ వెంటనే వచ్చేను). 'Adjective'గా ... She was more peaceful in after life (అమె చర్చము జీవితము మిక్కలీ ప్రఖాంతముగా

ఉన్నది). 'Conjunction'గా.... She arrived *after* the plane left (విమానము వెళ్లిపోయిన తరువాత అమె వచ్చేను). 'preposition'గా.... She visited me *after* mid-night (అర్ధరాత్రి దాటిన పిదప ఆమె నన్ను సుండర్యంవినది).

5] As :- 'Pronoun'గా.... This is the same book as I read yesterday (నేను నిన్న చదివనది ఇదే గ్రంథము)! 'Adverb'గా.... She is *as* beautiful as you (సీవు ఎంత అందమైన దానివో.... ఆమె కూడ అంతే అందమైనది). 'conjunction'గా.... They did *as* they were told (వారికి చెప్పినట్లుగానే వారు చేసారు).

6] Both :- 'Adjective'గా.... *Both* girls went there (ఇంద్రుడు జాలి కలు అక్కడకు వెళ్లిలి). 'conjunction'గా.... She is *both* an educated and intelligent (ఆమెకూ- చదువూ మరియు తెలివీ రెండూ ఉన్నాయి). 'preposition'గా.... *Both* of them are married (వారింటయన్నా వివాహితులు)!

7] Down :- 'Noun'గా.... His life contains many ups and downs (అతని జీవితము చాల బొన్నత్యములు మరియు పతనములతో నింధి ఉన్నది): 'Adjective'గా.... She has taken the *down* portion (ఆమె క్రింది భాగమను తీసికొన్నది). 'Adverb'గా.... She sat *down* (ఆమె క్రింద కూర్చునేను). 'preposition'గా.... He sailed *down* the river (అతడు నుది దిగువకు ప్రయాణము చేసెను).

8] Each :- 'Adjective'గా.... *Each* girl has a mango (ప్రతి జాలిక ఒక మామిడిపరండును కలిగియున్నది). 'preposition'గా.... He gave them *each* a mango (అతడు వారి ఒకొక్క కూరికి ఒక మామిడిపండును ఇచ్చేను).

9] Enough :- 'Noun'గా.... *Enough* has been paid for this work (ఈ పనికి కావసినంత చెల్లింపబడినది). 'Adjective'గా.... There is *enough* time for you (సీవు జాలినంత సమయమన్నది). 'Adverb'గా.... She is not clever *enough* (ఆమె సరిపడినంత తెలివి లేకండా ఉన్నది).

10] In :- 'Adverb'గా.... come *in* (తోపలకు రా!). 'Noun'గా.... I came here to know the *ins* and outs of the bride-groom (వదునియొక్క లోపములను, మెరుగులను తెలిసికొనేటటు నేను ఇక్కువకు వచ్చి లని). 'preposition'గా:... She came *in time* (ఆమె సాలములో వచ్చేను).

11] Less :- 'Noun'గా.... I don't take *less* (నేను తక్కువ తీసి కొను). 'Adjective'గా.... You Should eat *less* rice (నీవు తక్కువ అన్నమును లించి). 'Adverb'గా.... She is less known than her sister (ఆమె సోదరికండి ఆమె తక్కువగా లెలిసినది). 'preposition'గా.... She paid the wages *less* the expenses (ఆమె ఖర్చులను తగ్గించి తీవుచెప్పేను).

12] Like :- 'Adjective'గా.... The earth is round *like* a ball (భూమి ఒండివలె గుండుముగా ఉన్నది). 'Adverb'గా.... She behaves *like* a lunatic (ఆమె ఒక ఉన్నాది హోలె ప్రపాఠించును). 'preposition'గా.... She cannot do it *like* you (సాంగా అన్న చానిని చేయలేదు). 'Verb'గా.... I like N.T.R. Films (N.T.R. చ్ఛిత్రములన్న నేను ఇస్కు పశుపును). 'Noun'గా.... she has her own *likes* and *dislikes* (ఆమె తనకంటూ సౌంధర ఇష్టములను కలిగియున్నది.)

13] More :- 'Noun' గా.... More has been heard about him (అతనిని ఎజించి తథికము విన్నాము). 'Adjective'గా.... She has *more* friends than you (నీ కండి ఆమె హోచ్చు ఏంత్రులను కలిగియున్నది). 'Adverb'గా.... She will come once *more* (ఆమె మరోసారి రాగలడు).

14] Near :- 'Adjective' గా.... She is a *near* relation to me (ఆమె నాకు దగ్గరిటి ఇందువు)! 'Verb' గా.... The ship is *nearing* the shore (ఒక లీరమునకు దగ్గరోతూ తున్నది). 'Adverb'గా.... come *near* (దగ్గడగా రమ్మి!), 'preposition'గా.... there is a medical stores *near* our school (మా బడికి దగ్గర్లన్న ఒక మంచుల అంగడి కలడు).

15] Next ; - 'Adjective'గా *Next* month I will go to Delhi (వచ్చేనెల నేను ఛిల్లీ వెళ్ళాడను) 'Adverb'గా.... She speaks *next* (ఆమె తడువార మాట్లాడను). 'Noun'గా.... she did not write anything

about her marriage in this letter but informed to do it *next* (అమె ఈ ఉత్తరములో తన పెండ్లిని గుణించి ఏమియను వ్రాయలేదు గానీ.... తరువాత దానిలో ఆపని చేయుదునని తెలిపినది). 'preposition' గా.... The girl *next* me is very clever (నా తరువాతి అమ్మాయి చాల తెలిపైనది).

16] None : - 'pronoun'గా.... *None* of the players were present till 6 A.M. (ఉదయము 6 గంటల వఱకు అటగాక్క ఎవరూ రాలేదు). 'Adjective' గా.... He has two wives but I have *none* (అతనికి ఇద్దరు భార్యలు గానీ.... నాకు లేదు). 'Adverb'గా.... She is *none* the better for it (అమె అందుకు మెరుగైనది ఏమీ కాదు).

17] One : - 'Adjective'గా.... Always do *One* thing at a time (ఎల్లప్పుడూ ఒక సమయములో ఒక్కపనినే చేయును)! 'Noun'గా.... Any *One* may do this (ఏ ఒకరైనా దీనిని చేయవచ్చును). 'Pronoun'గా.... This is *One* of his horses (ఇది అందని గుణములలో ఒకటి)!

18] Only : - 'Adjective'గా.... She is my *only* daughter (అమె నా ఏకైక కుమారె)! 'Adverb'గా.... She came *only* yesterday (అమె నిన్న మాత్రమే వచ్చెను).

19] past : - 'Noun'గా.... Forget the *past* (గతమును విస్మరించుము). 'Adjective'గా.... Her prime is *Past* (అమెది గత వైశవము). 'Preposition'గా.... She is an old woman *past* eighty (అమె ఎన్ని దాటిన వృద్ధరాలు).

20] Right : - 'Noun'గా.... You have no *right* on this property (ఈ ఆస్తిపై నీకు హాస్తు లేదు). 'Adjective'....గా She lost her *right* hand (అమె తన కుడి చేలిని పోగొట్టుకొనెను). 'Verb'గా.... If you have ability the wrong will be *righted* (నీకు సమర్థత వుంటే తప్పును సరిదిద్దుకొనవచ్చును). 'Adverb'గా.... The drunkard drove his car *right* into the canal (ల్రాగుచోటు తన కారును సరాసరిగా కాలువలోనికి తోలెను).

21] Round :- 'Noun'గా.... Kaveri finished three rounds around the temple (కావెరి గుడిచ్చు మూడు ప్రదక్షిణలు చేసేను). The Cobbler rounded the leather (చెప్పులు కుడై వ్యక్తి తోలును గుండ్రము చేపేను). 'Adjective'గా.... The ball is round (ఎంతి గుండ్రముగా నున్నది). 'Adverb'గా.... Any wheel turns round (ఏ శక్తమైనను గుండ్రముగానే తిరుకును). 'Preposition'గా.... The girls sat round the fire (భారికలు చుంటుమూ కూర్చునిరి).

22] Since :- 'Adjective'గా.... I met her last night and I have not seen her since (గతరాతి నేను ఆమెను కలిపాను. అప్పటి నుండి ఆమెను నేను చూడలేదు). 'Conjunction'గా.... Since you are my well-wisher, I will surely help you (సేవ నా క్రేష్ణాభిలాషివి కావటం వలన సికు తప్పక సాయచడదను). 'Preposition'గా.... I did not see her since last Friday (గత శక్తపారము నుండి ఆమెను నేను చూడలేదు).

23] Some :- 'Adjective'గా.... Bring some milk (కొంచెము పాలు తినికానిరా!). 'Adverb'గా.... I saw her some six months ago (సుమారు ఆరునెలలకు పూర్వము ఆమెను నేను చూసాను). 'Pronoun'గా.... Some passed in first class remaining in second class (కొందరు ప్రతమ తరగతిలోను మిగిలినవారు. రెండవ తరగతిలోను ఉత్తిష్ఠతిరి).

24] Still :- 'Verb'గా.... When the tempest stills, the fishermen will resume their catching (తుపాను నిశ్చలము కాగానే జాలరివారు (చేపలు) పట్టట ప్రారంభించుట). 'Adjective'గా.... This is a still lake (ఈది ఒక నిశ్చలమైన సరస్సు). 'Adverb'గా.... She is still writing the examination (ఆమె ఇంకను పరిష్కారాయమనే ఉమ్మన్నది). 'Conjunction'గా.... She had fever, still she attended the function (ఆమె ఇంరపడినది అయినా ఆమె వేడుకు హజురైనది).

25] While :- 'Noun'గా.... Sit here for a while (ఒకింత సేపు ఇక్కడ కూర్చునము.) 'Verb'గా.... Dont while away your money

(సేదబ్బను పృథివీ చేయవట్ట). ‘Conjunction’గా.... Make hay while the Sun shines (దీప ముండగానే ఇల్లు తక్కుసెట్టుకొనుము).

గ్రమనిక : - పైన పేరొక్కనిలిడిన పదమలే రాక పరెనోగ్గె అంగ్గ పదమలు వేరిపేరు భాషాభాగములుగా ఉపయోగింపబడుచున్నామి. ఆచ్చి పదమలను కనుగొని పరిటిగా తల్లిరు చేసికొనిన ప్రయోజనకరముగా నుండగలదు.

Formation of Words (పదముల స్వీరూపము)

సాధారణముగా ఏ భాషలోనైనను ‘పదములు’ - ఒక భాషాభాగము నుండి కొద్ది మాయ్పలతో మరొ భాషాభాగముగా రూపొందగలవు. అంగ్గ పదములు కూడ అట్టే వలు భాషాభాగములుగా రూపొందిసని. ఏమి మార్పులతో, ‘వియే భాషాభాగములు’ - ఏమే భాషాభాగములుగా రూపొందినది ఈ క్రింద పేరొక్కనిలిడిని. పరిశీలించి గ్రహించండి !

1] Formation of Nouns (నామవాచకముల స్వీరూపము) :-

(a) Formation of Nouns from Verbs (క్రియల సుండి ఏక్కడిన నామవాచకములు) :

Verbs (క్రియలు)	Nouns (నామవాచకములు)
Admit (ప్రవేశమునిచ్చు)	Admission (ప్రవేశము)
Agree (అంగీకరించు)	Agreement (అంగీకారము)
Announce (ప్రకటించు)	Announcement (ప్రకటన)
Apply (దరఖాస్తు చేయు)	Application (దరఖాస్తు)
Approve (ఆమోదించు)	Approval (ఆమోదము)
Arrive (పట్టు)	Arrival (రాక)
Assist (తోడుపు)	Assistance (తోడ్చాపు)
Attend (హాజరించు)	Attendance (హాజరు)
Bless (దీవించు)	Blessing (దీవన)
Cancel (రద్దుచేయు)	Cancellation (రద్దు)
Compel (సిర్పంచించు)	Compulsion (సిర్పంచము)
Deceive (మోసగించు)	Deception (మోసము)
Decide (నిశ్చయించు)	Decision (నిశ్చయము)

Deliver (ఉండ్డాచేయు, ప్రసిదించు)	Delivery (ఉండ్డా; ప్రసవము)
Deny (తిరస్కరించు)	Denial (తిరస్కరము)
Dismiss (తొలగించు)	Dismissal (తొలగించు)
Exceed (పుంచు)	Excess (అదనము)
Expect (నిరీక్షించు)	Expectation (నిరీక్షణ)
Expel (ఉహివ్యాప్తించు)	Expulsion (ఉహివ్యాప్తము)
Grow (పెరుగుట)	Growth (పెరుగుదల)
Hate (అసహ్యించుకొను)	Hatred (అసహ్యము)
Heal (నయకుచేయు)	Health (ఆరోగ్యము)
Judge (తీర్చుచేప్పు)	Judgement (తీర్చు)
Know (తెలిసికొను)	Knowledge (జ్ఞానము)
Laugh (సత్యుట)	Laughter (సత్యు)
Manage (నిర్వహించు)	Management (నిర్వహణ)
Marry (పెంచ్చిచేసికొను)	Marriage (పెంచ్చి)
Move (కదలుట)	Motion (కదలిక)
Obey (విధేయత కలిగియుండు)	Obedience (విధేయత)
Object (అధ్యాచేప్పు)	Objection (అశ్యంతరము)
Oppose (వ్యుతిరేకించు)	Opposition (వ్యుతిరేకము)
Perform (ప్రథరించు)	Performance (ప్రథర్పన)
Please (సంతోషించు)	Pleasure (సాంఘ్యము)
Protect (రక్షించు)	Protection (రక్షణ)
Provide (వీర్యాటుచేయు)	Provision (వీర్యాటు)
Reduce (తగ్గించు)	Reduction (తగ్గింపు)
Reveal (వెల్లిచేంచు)	Revelation (వెల్లడి)
Revolve (పరిత్రమించు)	Revolution (పరిప్రమాదము)
Secure (బద్దపరచు)	Security (రక్షణ, హామీ)
Serve (సేవించు)	Service (సేవ)
Separate (వేళుచేయు)	Separation (వేరాయి)

Succeed (జయము పొందు)	Success (జయము)
Try (ప్రయత్నించు)	Trail (ప్రయత్నము)
Urge (త్వరించు)	Urgency (త్వరితము)
Vacate (ఖాళిచేయు)	Vacancy (ఖాళి)
Vary (పెదించు)	Variety (వైపుల్యము)
Wed (సంభ్రాదు)	Wedding (వివాహము)
Weigh (తూచు)	Weight (బరువు)
Write (ఎழుయు)	Writing (ఎత్త)

(b) Formation of Nouns from Adjectives (విశేషముల నుండి వ్యాపిన నామవాచకములు) :

Adjectives (విశేషములు)	Nouns (నామవాచకములు)
Able (సామర్థ్యముగల)	Ability (సామర్థ్యము)
Brave (భైరవ్యముగల)	Bravery (భైరవ్యము)
Brief (సంగ్రహమైన)	Brevity (సంగ్రహము)
Broad (వెడలైన)	Breadth (వెడల్పు)
Certain (నిశ్చయమైన)	Certainty (నిశ్చయము)
Curious (వింతమైన)	Curiosity (వింత)
Deaf (చెవిటమైన)	Deafness (చెత్తడు)
Deep (తోలైన)	Depth (తోలు)
Dense (దట్టమైన)	Density (సాంద్రత)
Equal (సమానమైన)	Equality (సమానత్వము)
False (అసత్యమైన)	Falsehood (అసత్యము)
Fertile (సారవంతమైన)	Fertility (సారవము)
Free (స్విచ్ఛగల)	Freedom (స్విచ్ఛ)
Gay (సరదామైన)	Gaiety (సరదా)
Generous (కూరవమైన)	Generosity (కూరవ్యము)
Grand (వెఢవోపేతమైన)	Grandeur (మాస్కెన్)

Happy (సంతోషకరమైన)	Happiness (సంతోషము)
Hard (కఠినమైన)	Hardness (కాటిన్యము)
High (ఎత్తైన)	Height (ఎత్తు)
Holy (పవిత్రమైన)	Holiness (పవిత్రత)
Honest (నిజాయతీగల)	Honesty (నిజాయతీ)
Inferior (తక్కువమైన)	Inferiority (తక్కువదసము)
Intelligent (తెలివిగల)	Intelligence (తెలివి)
Just (స్వాయమైన)	Justice (స్వాయము)
Local (స్థానికమైన)	Locality (ప్రాంతము)
Long (పొడవైన)	Length (పొడవు)
Mean (సీచమైన)	Meanness (సీచత్వము)
Merry (ఆనందమయమైన)	Merriment (ఆనందము)
Moist (తడిగల)	Moisture (తడి)
Necessary (అవసరమైన)	Necessity (అవసరము)
New (ల్కోత్తదైన)	Newness (ల్కోత్తదసము)
Noble (ఉదాత్తమైన)	Nobility (ఉదాత్తత)
Obedient (విధేయతకల)	Obedience (విధేయత)
One (ఒకటి)	Oneness (ఏకిభావము)
Possible (సాధ్యమైన)	Possibility (సాధ్యము)
Relative (సంబంధముగల)	Relation (సంబంధము, ఉండుత్వము)
Shy (విడియముగల)	Shyness (విడియము)
Silly (వెంగలియైన)	Silliness (వెంగలితనము)
Tumid (ఉచ్చిన, వాచిన)	Tumidity (ఉచ్చు, వాచు)

(c) Formation of Nouns from Nouns (నామవాచకముల నుండి ఏర్పడిన నామవాచకములు) :

Nouns (నామవాచకములు)	Nouns (నామవాచకములు)
Act (పని)	Action (కార్యము)
Agent (ఉద్దాహరి)	Agent (ఉద్దాహరి)

Bond (బంధము)	Bondage (దాస్యము)
Child (బిడ్డ)	Childhood (బాల్యము)
Creature (తీవీ)	Creation (సృష్టి)
Friend (మిత్రుడు)	Friendship (ప్రేత్రి)
Hero (హీరుడు)	Heroism (హీరత్వము)
Infant (బింబు)	Infancy (క్లెచవము)
Man (మగవాడు)	Manhood (పురుషత్వము)
Mother (తల్లి)	Motherhood (మాతృత్వము)
Owner (యజమాని)	Ownership (యూజమాన్యము)
Patriot (దేశభక్తుడు)	Patriotism (దేశభక్తి)
Priest (పురోహితుడు)	Priesthood (పోరోహిత్వము)
Servant (సేవకుడు)	Service (సేవ)
Slave (బానిస)	Slavery (బానిసత్వము)
Widow (వితంతును)	Widowhood (వైధవ్యము)
Woman (స్త్రీ)	Womanhood (స్త్రీత్వము)

2] Formation of Verbs (క్రియల స్వరూపము) :-

(a) Formation of Verbs from Nouns (నామవాచకముల నుం ఏర్పడిన క్రియ రూపములు) :

Nouns (నామవాచకములు)	Verbs (క్రియలు)
Apology (ఉమార్పణ)	Apologise (ఉమార్పిక వేడికొను)
Authority (అధికారము)	Authorise (అధికారమిచ్చు)
Beauty (అందము)	Beautify (ఆలంకరించు)
Black (నలువు)	Blacken (నలుపుచేయు)
Camp (విశిద్ధి)	Encamp (విశిద్ధిచేయట)
Centre (కేంద్రము)	Concentrate (కేంద్రీకరించు)
Circle (వృత్తము)	Encircle (చుట్టుచుట్టుట)
Class (తరగాళి)	Classify (తరగతి వారీగా విభజించు)

Company (సహవాసము)	accompany (అనుసరించు)
Courage (దైర్యము)	Encourage (ప్రోత్సహించు)
Critic (విమర్శకుడు)	Criticise (విమర్శించు)
Danger (అపాయము)	Endanger (అపాయము కలిగించు)
Economy (మితవ్యయము)	Economise (మితవ్యయము చేయు)
Electricity (విద్యుత్స్వరూపి)	Electrify (విద్యుత్కు నేర్చరచు)
Famine (కటవు)	Famish (తిండితేక బాధపడు)
Force (బలము)	Enforce (అనులుబడు)
Fraud (హొనము)	Defraud (హొనగించు)
Glory (కీర్తి)	Glorify (కీర్తించు)
Habit (అలవాటు)	Habituate (అలవాటుపడు)
Hand (చేయి)	Handle (చేతితో వట్టుకుని పనిచేయు)
Head (తల)	Behead (శిరచ్చేపము చేయు)
Heir (వారసుడు)	Inherit (వారసత్వము పొందు)
Idol (చేవతా విగ్రహము)	Idolise (దైవముగా ఘూళించు)
Joy (ఆనందము)	Enjoy (సుఖముపొందు)
Justice (న్యాయము)	Justify (న్యాయము చేయు)
Knee (హొకాలు)	Kneel (హొకరిల్లు)
Length (పొడవు)	Lengthen (పొడిగించు)
Memory (క్షాపకము)	Memorise (కంతతావట్టు)
Nation (జాతి)	Nationalise (జాతీయము చేయు)
Neuter (మధ్యస్తము)	Neutralise (సమత్వము కలిగించు)
Peace (శాంతి)	Pacify (శాంతింపజేయు)
Port (రేవుఫ్టుషము)	Deport (ప్రవాసమునకు పంచు)
Prison (త్తుడు)	Export (ఎగువుతిచేయు)
	Import (దిగువుతిచేయు)
	Transport (రహించేయు)
	Imprison (త్తుడుచేయు)

Slave (బానిస)	Enslave (బానిసగాచేయు)
Society (సంఘము)	Associate (సంఘములో చేడు)
Sympathy (సానుభూతి)	Sympathise (సానుభూతి
	కలిగియండ
Table (పట్టిక)	Tabulate (పట్టికలో చేస్తు)
Throne (సింహసనము)	Enthrone (సింహసన మెక్కించు)
Title (హక్కు)	Entitle (హక్కును కలిగియండు)
Utility (ఉపయోగము)	Utilise (ఉపయోగించుట)
Vapour (అవిరి)	Evaporate (అవిరియగు)

(b) Formation of Verbs from Adjectives (విశేషముల నుంచి వీర్పుటిన క్రియార్థాపనములు) :

Adjectives (పిచ్చుషములు)	Verbs (క్రియలు)
Able (సామర్థ్యముకల)	Enable (సామర్థ్యము కలిగించు)
Brief (సంగ్రహమైన)	Abbreviate (సంగ్రహము చేయు)
Broad (వెడల్పున)	Broaden (వెడల్పుచేయు)
Certain (నిశ్చయమైన)	Ascertain (నిశ్చయముగా తెలిసికొను)
Cheap (చెక్కమైన)	Cheapen (చెక్కచేయు)
Clean (శుద్ధమైన)	Cleanse (శుద్ధముచేయు)
Clear (సుప్తమైన)	Clarify (సుప్తపరచు)
Dark (చీకబ్బమైన)	Darken (చీకబ్బ కలిగించు)
Deep (లోతైన)	Deepen (లోతుచేయు)
Dense (దట్టమైన)	Condense (సాంద్రముచేయు)
Equal (సమానమైన)	Equalise (సమానముచేయు)
Familiar (పరిచయమైన)	Familiarise (పరిచయము కలిగించుకొను)
Flat (పదునైన)	Flatten (పదునుచేయు)
Fertile (సారవంతమైన)	Fertilise (సారవంతముచేయు, ఎదుతువేయు)

Fine (శ్రేష్ఠమైన)
Glad (సంతోషపూర్వమైన)
Large (పెద్దదైన)
Little (చిన్నదైన)
Mad (పిబుగల)
New (క్రొత్తదైన)
Popular (జనప్రియమైన)
Proper (క్రమమైన)

Refine (శ్రేష్ఠముచేయ)
Gladden (సంతోషపరచ)
Enlarge (పెద్దదిచేయ)
Belittle (చిన్నంరచ, చిన్నాడయ్యా)
Madden (పిబుని కలిగించు)
Renew (పునర్యద్దరించు)
Popularise (జనప్రియమును కలిగించు)
Appropriate (క్రమముగా వినియోగించు)

Pure (పరిశుద్ధమైన)
Real (నిజమైన)
Rich (సంపన్నమైన)
Right (సరియైన)
Solid (ఘనమైన)
Special (ప్రత్యేకమైన)
Specific (నిర్దిష్టమైన)
Stable (స్థిరమైన)
Timid (పిరికితనముగల)
White (తెల్లని)
Wide (వెడల్పైన)

Purify (పరిశుద్ధముచేయ)
Realise (యదార్థమును గ్రహించు)
Enrich (సంపదమును కలిగించు)
Ratify (క్రమబద్ధికరించు)
Consolidate (వీకిరణచేయు)
Specialise (ప్రత్యేక కృషిచేయు)
Specify (నిర్దేఖించు)
Stabilise (స్థిరపరచు)
Intimidate (పెదరించు)
Whiten (తెలుపుచేయు)
Widen (వెడల్పుచేయు)

3] Formation of Adjectives (విశేషణముల స్వరూపము) :-

(a) Formation of Adjectives from Nouns (నామవాచకముల సుండి ఏర్పడిన విశేషణములు) :

Nouns (నామవాచకములు)

Accident (అకస్మిక సంఘటన)
Advantage (సౌకర్యము)
Adventure (సాహసక్రత్యము)

Adjectives (విశేషణములు)

Accidental (అకస్మికమైన)
Advantageous (సౌకర్యమైన)
Adventurous (సాహసక్రత్యముగల)

Affection (ప్రేమ)	Affectionate (ప్రేషగల)
Angel (వేతత)	Angelic (దేవతా సంబంధమైన)
Anger (కోపము)	Angry (కోపముగల)
Beauty (అందము)	Beautiful (అందమైన)
Black (సలువు)	Blackish (నల్లనైన)
Bride (పెంటికింతరు)	Bridal (పెంటికాతురుపకు
	సంబంధించి
Brother (సోదరుడు)	Brotherly (సోదరకావముగల)
Burden (భారము)	Burdensome (భారము కలిగించు)
Bush (పోడు)	Bushy (కుచ్చువంటి)
Capacity (సామర్థ్యము)	Capable (సామర్థ్యము గల)
Centre (మేంద్రము)	Central (మేంద్ర సంబంధమైన)
Ceremony (అంచనము)	Ceremonial (అంచనప్రాయమైన)
Cheer (ఉత్సాహము)	Cheerful (ఉత్సాహము గల)
Circle (వృత్తము)	Circular (వృత్తారాము గల)
Classic (మహాలావ్యము)	Classical (శైఖ్యమైన)
Comfort (వసతి)	Comfortable (వసతి గల)
Coward (పిరికిపంచి)	Cowardly (పిరికి స్వభావముగల)
Crime (నేరము)	Criminal (నేర స్వభావముగల)
Danger (అపాయము)	Dangerous (అపాయకరమైన)
Earth (భూమి)	Earthly (లూకికమైన)
Ease (సులపు)	Easy (సులపైన)
East (తూర్పు)	Eastern (తూర్పునకు చెందిన)
Empire (సామ్రాజ్యము)	Imperial (సామ్రాజ్య సంబంధమైన)
Expense (ఖరు)	Expensive (ఖరీదైన)
Fable (కల్పితగాథ)	Fabulous (సమక్కి తగసి)
Faith (విశ్వాసము)	Faithful (విశ్వాసము గల)
Fool (ఫోలిషు, కణగు)	Foolish (ఫోలిషెన్ఱి)

Four (నాలుఁ)	Fourth (సాయగవది)
Fury (అగ్రహము)	Furious (అగ్రహముతో తొడిన)
Gas (పాయపు)	Gaseous (పాయపుంజంధువైన)
Gloom (చీకటి)	Gloomy (చీకటితో నిండిన)
Heart (హృదయము)	Hearty (హృదయహృద్యకమైన)
Heir (పారసుడు)	Hereditary (వంశపొనంపర్చిమైన)
Honour (గౌరవము)	Honourable (గౌరవదియమైన)
Law (న్యాయశాస్త్రము)	Lawful (న్యాయబద్ధమైన)
Limit (హదు)	Limited (హదుకు లోపించిన)
Meaning (అర్థము)	Meaningful (అర్థయొక్కమైన)
Mercy (కరుణ)	Merciful (కరుణగల)
Miracle (అద్భుతము)	Miraculous (అద్భుతమైన)
Money (ధనము)	Monetary (ధనసంబంధమైన)
Mystery (రఘుస్యము)	Mysterious (రఘుస్యమైన)
Nature (ప్రకृతి)	Natural (సహజమైన)
Number (సంఖ్య)	Numeral (సంఖ్యను తెలుపు)
Origin (మూలము)	Original (మూలమునకు చెందిన)
Peace (శాంతి)	Peaceful (శాంతియుతమైన)
Question (ప్రశ్న)	Questionable (ప్రశ్నించడగిన)
Science (విజ్ఞానశాస్త్రము)	Scientific (శాస్త్రయైన)
Sense (లోకభూషణము)	Sensible (లోకభూషణము గల)
Silk (పట్టు)	Silken (పట్టుకో చేయబడిన)
Society (సంఘము)	Social (సాంఘికమైన)
System (ప్రక్రమద్వారితి)	Systamatic (ప్రక్రమబద్ధమైన)
Thirst (దాహము)	Thirsty (దాహముతో నున్న)
Trouble (ఇబ్బంది)	Troublesome (ఇబ్బందికమైన)
Type (నమూనా)	Typical (నమూనాకు చెందిన)
Value (విలువ)	Valuable (విలువైన)

Vigour (విగ్చరింధు)	Vigorous (క్రత్తివుతమైన)
Wood (కొయ్యి)	Wooden (కొయ్యులో చెయిదడిన)
Youth (యౌవణు)	Youthful (యౌవన సంఖంధమైన)
Zeal (ఉత్సాహము)	Zealous (కుత్సాహవంతమైన)

(b) Formation of Adjectives from Verbs (క్రియల ను ఏర్పడిన విశేషములు) :-

Verbs (క్రియలు)	Adjectives (విశేషములు)
Cease (నిలుపుచేయు)	Ceaseless (నిలుపుచేయని)
Envy (ఉర్వాలేకుండ)	Envious (ఉర్వాలేని)
Govern (పాలించు)	Governable (పాలింపదగిన)
Hesitate (సందేహించు)	Hesitative (అనుమతానముతో కూడిన)
Move (కడలుట)	Movable (కడల గలిగిన)
Talk (మాట్లాడు)	Talkative (మాట్లాడగలిగిన)
Tire (అలసిపోవు)	Tiresome (అలవు కలుగజేయనద్ది)

(c) Formation of Adjectives from Adjectives (విశేషమునుండి ఏర్పడిన విశేషములు) :-

Adjectives (విశేషములు)	Adjectives (విశేషములు)
Black (నల్లనెన)	Blackish (నల్లని చాయగల)
Comic (హాస్యపూరితమైన)	Comical (హాస్యముతో నిండిన)
Eight (ఎనిమిది)	Eightfold (ఎనిమిదిట్లుగల)
Red (ఎర్రని)	Reddish (ఎరుపు చాయగల)
Tragic (దుఃఖరమైన)	Tragical (విషాదపరితమైన)
White (పెళ్లని)	Whitish (పెలువు చాయగల)

4] Verbs, Adjectives, Adverbs from Nouns (నామవాచకమూల నుం ఏర్పడిన క్రియలు, విశేషములు, క్రియ విశేషములు) :-

Noun	Verb	Adjective	Adverb
Advice (సలహ)	Advise (సలహాచును)	Advisory (సలహ ఇచ్చేదా)	Advisable (సలహాచువాడిన)
Beauty (అందము)	Beautify	Beautiful	Beautifully
Care (ఖ్యాతి)	Care	Careful	Carefully
Deciet (మొసము)	Decieve	Decietful	Decietfully
Decision (నిర్ణయము)	Decide	Decisive	Decidedly
Hope (ఆశ)	Hope	Hopeful	Hopefully
Ignorance(అజ్ఞానము)	Ignore	Ignorant	Ignorantly
Joint (చేరిక)	Join	Joined	Jointly
Knowledge(జ్ఞానము)	Know	Knowing	Knowingly
Learning (సేర్వడం)	Learn	Learned	Learnedly
Negligence (ఉపేక్ష)	Neglect	Neglectful	Neglectfully
Pleasure (అస్తోదము)	Please	Pleasant	Pleasantly
Play (అటు)	Play	Playful	Playfully
Push (త్రైపు)	Push	Pushful	Pushfully
Sleep (నిద్ర)	Sleep	Sleepy	Sleepily
Speed (వేగము)	Speed	Speedy	Speedily
Success (జయము)	Succeed	Successful	Successfully
Thought (అలోచన)	Think	Thoughtful	Thoughtfully
Use (ఉపయోగము)	Use	Useful	Usefully
Waste (వృధా)	Waste	Wasteful	Wastefully

Diminutives (సూక్ష్మరూప నామవాచక పదములు)

ఆల్ఫర్ప్లైన వస్తువులను తెలుపు నామవాచక పదములను - అంగ్లాష్టలో "Diminutives" అని అంటారు. అసలు పదములలో కొన్ని అక్షరములను తొలగింపుట, చేర్చుట ద్వారా ఈ సూక్ష్మరూప పదములు ఏర్పడును.

సాధారణముగా 'let', 'et', 'ing' మున్నగు అంతర్మై ప్రశ్నయము (suffix) లను చేర్చాలి. గాంచి కూడా కొంతమంది విధాలలో

ఈ క్రింది ఉదాహరణములను గమనించినచో పై పదముల స్వరూపము అవగాహన కాగలదు.

<i>Original Word</i> (అసలు పదము)	<i>Diminutive</i> (సూక్ష్మరూప పదము)
Ankle (శాలి చీలమండ)	Anklet (అండె, శాల ఆశచ్చ)
Arm (చెయ్యి)	Armlet (చేతి కడియము)
Babe (బిడ్డ)	Baby (ముడ్చుబిడ్డ)
Book (పుస్తకము)	Booklet (బుల్లీ పుస్తకము)
Brook (సెలయేఱి)	Brooklet (కొండపాగు)
Bull (ఆబోతు)	Bullock (ఎట్టు)
Cabin (పెట్టి)	Cabinet (చిన్న పెట్టి)
Car (ఎండి, రథము)	Chariot (రథము)
Cat (బిల్లి)	Kitten (సిల్లికూను)
Change (మార్పు)	Changeling [మార్చివేయబడి
Circle (వృత్తము)	Circlet (చిన్న వృత్తము)
Cock (కోడిపుంజి)	Chicken (కోడిపిల్ల)
Crown (కిరీటము)	Coronet (చిన్న కిరీటము)
Dame (త్రి)	Dasmel (పదుచుపిల్ల)
Dear (ప్రీయమైన)	Darling (ప్రీయమైనది, మనమేయసి, ప్రీయదు)
Duck (బాతు)	Duckling (బాతుపిల్ల)
Eagle (గ్రఘ్ర)	Eaglet (గ్రఘ్రపిల్ల)
Eye (కన్ను)	Eyelet (కనుపాప)
Flower (పుష్పము)	Floweret (చిన్న పుష్పి)
Globe (గోళము)	Globule (చిన్న గోళము)
Hill (కొండ)	Hillock (డిబ్బ)
Home (ఇల్లు)	Hamlet (కుగ్రామము)
Isle (దీపము)	Islet (ఇస్ల, నీస్లుచు...)

Lamb (గొడ్డపిల్ల)	Lambkin (చిన్న గొడ్డపిల్ల)
Lance (కండె, బల్లెవు)	Lancet (శత్రుచికిత్సలో ఉపయోగించు ఉట్టెము వంటి చిన్న పరికరము)
Leaf (ఆకు)	Leaflet (చిన్న ఆకు)
Lock (తాళము)	Locket [లాకెట్ (ఆఫరణము)]
Maid (అమివహిత త్రీ)	Maiden (కన్నెపిల్ల)
Man (మనుష్యుడు)	Manikin (మయ్యగుల్లు)
Mole (పుట్టుమచ్చు)	Molecule (నలుసు)
Nose (ముక్కు)	Nosie (చిన్న ముక్కువచ్చ శుండుపది)
Nurse (దాది)	Nursling (చంటిబిడ్డ)
Pack (కట్ట)	Packet (చిన్న కట్ట)
Part (భాగము)	Particle (అఱువు, పీసరు)
Pile (దొంతర)	Pillow (తలగడ)
Pipe (గొట్టము)	Pipkin (చిన్న మట్టగొట్టము)
Puss (పెద్ద)	Pussy (పిల్లికూన)
Ring (ఉంగరము)	Ringlet (చిన్న ఉంగరము)
River (నది)	Rivulet (చిన్న ఏలు)
Root (వేరు)	Rootlet (పీల్లవేరు)
Seed (వితనము)	Seedling (చిన్న మొక్క)
Shade (శాయ)	Shadow (మనుష్యుని సీడ)
Sign (గుర్తు)	Signet (ముద్ర)
Spade (పొఱ)	Paddle (పడవనడువు తెడ్డు)
Star (నక్కలు)	Asterick [నక్కలు గుర్తు (*)]
Statue (శిలాప్రచారము)	Statuette (చిన్న శిలాప్రచారము)
Stream (ప్రవాహము)	Streamlet (చిన్న జేఱు)
Table (మేళాయిల్ల)	Tablet (ఫలకము)
Thumb (బొటుప్రేలు)	Thimble (పుట్టెలు ప్రేరించుట్టుకొను తొడుగు)
Top (టైఫాగము)	Tip (కొన)
Young (మావనములోనున్న)	Youngster (కుఱువాడు)

Confused Words (తికటుకపెట్టు పదములు)

అంగ్ర పదములు కొన్ని - ఉచ్చారణలో ఇంచుమించుగా ఒకే విధముగా నున్నాయి.... అర్థములోను, Spelling లోను విభేదించి తికటుక పెట్టగలవు. ఇట్టి పదములు కొన్ని క్రింప పేర్కొనబడినవి. మిగతా వాసిని సేకరించి వ్రానుకొనిన ఉపయుక్తముగా నుండగలదు.

Adapt (పొందుపరచు)	Adopt (అనుసరించు)
Affect (మార్పు కలుగజేయు, బాధించు)	Effect (ఫలము, ప్రయోజనము)
Altar (హృజావేదిక)	Alter (మార్పుజేయటి)
Ascent (ఆరోహణము)	Assent (అమోదము)
Bare (నగ్నమైన)	Bear (సహించు, ఎలుగుబంచి)
Berth (పడక)	Birth (పుట్టుక)
Break (ఫ్రెష్టలుకొట్టు)	Brake (ఆపుజేయు సాధనము)
By (వలన, చేత, ద్వారా)	Buy (కొనుట)
Canvas (వైన్యాస్ గుడ్డ)	Canvass (ప్రచారము చేయు)
Ceiling (ఇంటి శైలప్పులోపలిఖాగము)	Sealing (ముద్దపేయు)
Choir (గాయక గణము)	Coir (పీము)
Cite (ఉపహారించు)	Site (నిపాస ఫలము)
Complementary (పుర్తిజేయనట్టి)	Sight (చూవు)
Confidant (విశ్వాసపొత్తుడు)	Complimentary (గౌరవప్రదమైన)
Corps (దళము)	Confident (విశ్వాసముగల)
Council (సంఘము)	Corpse (జవము)
Desk (ప్రాతఃల్ల)	Counsel (సలవాయిచ్చు)
Dissent (ఫేదాచిప్రాయము చూపు)	Dusk (సంఘ్యాచికటి)
Diverse (వివిధములగు)	Descent (అవరోహణము)
Dying (మరణించుట)	Divorce (విడూకులిచ్చు)
Emigrant (వలనపోయినవాడు)	Dyeing (అర్ధకము వేయు)
Eminent (ప్రసిద్ధమైన)	Immigrant (వలన వచ్చినవాడు)
	Imminent (త్వరితో తటస్థించు)

(నేరము గుణించి ఆరాతీయుట)	Inquiry (సమాచారము సేకరించుట)
(నున్న)	I (నేను)
(సంత, అండమైన)	Fire (నిప్పు)
(నేయుతో చేయుపని)	Feet. (ఆడుగులు)
(ముందు ఉదహరించబడిన)	Farmer (టైతు)
(వెండ్రుకులు)	Hire (భాదుగ);
(ఎనుట)	Heir (వారసుడు)
(ముడమ)	Here (ఇక్కడ)
(పల)	Heal (జట్టు నయముచేయు)
t (యొథుడు)	Inn (భోజనశాల)
(ముడి)	Night (రాత్రి)
(తెలిసికొను)	Not (కాదు, లేదు)
(లోవచూపు)	No (కాదు, లేదు)
(మాంసము)	Lead (సీసము)
ent (అధ్యాత్మడు)	Meet (కలిసికొను)
(ఐటాని గింజలు)	Precedent (అచారము, సంప్రదాయము)
(పూర్తిగా)	Peace (శాంతి); Piece (ముక్కు)
(పూకుర్లు, సుకైన)	Quiet (విశ్వాసితము)
(దాట, దారి)	Write (ప్రాయు);
రౌర్లీంచుట, పాత్ర)	Rite (మతసంబంధ కర్మ)
(వేరు)	Rode (స్వ్యారీ చేసెను)
(దొంగిలించు)	Roll (ఉచితా)
లెక్క, మొత్తము)	Route (మూర్కము)
హార్చుడు)	Steer (ఉక్కు)
(స్వేదము)	Some (కొంత)
కు)	Son (కుమారుడు)
	Sweet (తీయని)
	Two (రెండు); Too (కూడా)

Vary (విఫెదించు)
 Waist (సడుము)
 Wait (నరిషించు)
 Weather (తోషప్రస్తితి)

Very (చాల)
 Waste (వృక్షా)
 Weight (బరువు)
 Whether ("అపునా? కాదా?"

తెలినికోస

Week (వారము)
 Wheel (వ్యక్తము)
 Whole (పూర్తిము)
 Won (అఱుంచెను)
 Year (సంవత్సరము)
 Yea (ఉను, బసపుటితి)
 Yoke (ఉపాట కాది)

Weak (బలహీనమైన)
 Weal (జీముము)
 Hole (బెజ్జము)
 One (ఒకటి)
 Ear (ఎని)
 At (పద్దతి)
 Yolk (గ్రుడ్లతోని వుచ్చసౌసి)

Stress on Syllables (సీల్బల్స్ నీద ఒట్టెడి)

సాధారణముగా పదములలోని కొన్ని అష్టరములను - 'ఒత్తి పలుము (Stress)' ఇరుగుచుండును. దీనినే "Accent" అని అంటారు. ఒక పదములలో ఒక 'Syllable' మీద - 'Accent' వుంచిన.... ఒక భాషాభాగముగాను, మరో 'Syllable' మీద వుంచిన.... మరొక భాషాభాగముగాను మార్పుచెందుటయే గాక... అట్టము కూడ మాఱగలటు.

Ex:- "Lead" అను పదములలోని - కొరి Syllable 'Le' ని నొక్కిపలుకుతూ... "లీడ్" అని ఉచ్చరించిన.... "తోవచావు" అను అర్థము వచ్చును. ఈ పదము 'క్రియ (verb)' అగును. ఐతే.... అదే పదములలోని - రెండవ Syllable 'ad' ని ఒక్కి పలుకుతూ.... "లెద్" అని ఉచ్చరించిన.... "సీసము" అను అర్థము వచ్చును. సప్పద పదమే.... 'నామవాచకము (Noun)' అగును.

ఆప్యుడు - ఏ పదములలోని ఏ Syllable మీద 'stress' వుంచిన.... ఆ పదము ఏ అర్థముతో.... ఏ భాషాభాగముగా చూపాందునో.... ఈ క్రింది పట్టికలను చూచి గపించండి! ఇట్టివే మరికొన్ని పదములను సేకరించి, పట్టికలు తయారు చేసికిసాచి ఎడల... ఉపయుక్తముగా నుండగలటు.

1] కొరి Syllable మీద 'Stress' వుంచిన.... 'Noun' గాను; తరువాత

*Noun (నామాచకము):**Verb (కియి):**Abstract (ఏట్‌స్ట్రెక్ట్) = సారాంశము**Abstract (ఏట్‌స్ట్రెక్ట్) = ఆక్రమించు**Attribute (ఎట్రిబ్యూట్) = గుణము**Attribute (ఎట్రిబ్యూట్) = ఆరోపించు**Can (కేన్) = ఉచ్చారించు**Can (కేన్) = (చేయ) కలుగుట**Concert (కాన్ నెట్) = ఎక్సిభావము**Concert (కన్ నెట్) = బృందన్నర్యము
చేయు**Conduct (కాన్డక్ట్) = నడవడి**Conduct (కన్డక్ట్) = నిర్ణయించుట**Conflict (కాన్‌ఫ్లిక్ట్) = సంఘర్షణ**Conflict (కన్‌ఫ్లిక్ట్) = వ్యుతిరేకించు**Convert (కాస్ట్రోర్) = మతము**Convert (కన్వోర్) = మార్పుచేయు**మార్పుకొనిన వ్యక్తి**Convict (కాన్విక్ట్) = ఇచ్చనుభవించు
నేరస్తుడు**Convict (కన్విక్ట్) = ఇషటించు**Desert (డెస్ట్రెట్) = ఎడారి**Desert (డెస్ట్రెట్) = వదరివేయు**Essay (ఎస్‌ఎస్) = వ్యాసము**Essay (ఎస్‌ఎస్) = ప్రయత్నించు**Exile (ఎక్సైల్) = దేశప్రాప్తుత**Exile (ఎక్సైల్) = దేశముసుండి పెట్టగొట్టు**Extract (ఎక్స్‌ట్రాక్ట్) = ఒక గ్రంథము
సురడి స్ట్రోకరింపబడిన భాగము**Extract (ఎక్స్‌ట్రాక్ట్) = బలవంతముగా
శీసికొను**Import (ఇమ్పోర్ట్) = దిగువుతి
చేయబడిన సరకు**Import (ఇంపోర్ట్) = దిగువుతి చేసికొను**Object (అబ్జక్ట్) = వస్తువు**Object (అబ్జక్ట్) = వ్యుతిరేకించు**Perfume (పెర్ఫూమ్) = సువాసన**Perfume (పెర్ఫూమ్) = సువాసనతో**ద్రవ్యము**నింపు**Permit (పర్మిట్) = ఆనుమతి**Permit (పర్మిట్) = ఆనుమతించు**Record (రెకార్డ్) = ఝాపకార్టమువ్రాయ**Record (రెకార్డ్) = లిఫించినది, గ్రంథము**Subject (సబ్జక్ట్) = ఉచ్చము**Subject (సబ్జక్ట్) = శాంగదీయ**Stress (స్ట్రెస్) = శ్రూదు 'Stress' తుంచిన.... 'Adjective' గాను; తరువాత**Syllable (సిలాబ్) = 'Stress' తుంచిన.... 'Verb' గాను రూపొందు అంగ పదములు :*

Adjective (విశేషము):*Verb* (లక్షించు):*Absent* (ఏబెస్ట్) = హజరుకాని*Absent* (ఎట్-సెంట్) = హజరు

కొక్కండుట

Frequent (ఫ్రెక్వెంట్) = తజచుగా*Frequent* (ఫ్రెక్వెంట్) = తజచుగా

సంభవించు

దర్శించు

Present (ప్రెజెంట్) = ప్రస్తుతమున్న*Present* (ప్రెజెంట్) = హజరగుట,

బహుమతి చేయు

Subject (సబ్జక్ట్) = వశమైన*Subject* (సబ్జక్ట్) = స్వాధీనము

చేసికొను

3] తొరి Syllable మీద 'Stress' వుంచిన.... 'Noun' గాను; తరువాత Syllable మీద Stress వుంచిన.... 'Adjective' గాను రూపొందు అంగ్ పదములు :

Noun (నామవాచకము):*Adjective* (విశేషము):*August* (అగ్స్ట్) = ఒక అంగ్ మాసము *August* (అగ్స్ట్స్ట్) = గంభీరమైన*Compact* (కామ్పిక్ట్) = ఇడంబడిక *Compact* (కాం పెక్ట్) = ఇమిడిపోయిం*Expert* (ఎక్స్పెట్) = నేరవరి*Expert* (ఎక్స్పెట్) = సేరవరియైన*Invalid* (ఇన్వైలిడ్) = అశక్తుడు*Invalid* (ఇన్ వేలిడ్) = పనికిరాని*Minute* (మినట్) = నిమిషము*Minute* (మైనస్యూట్) = మిక్కిలి స్వల్పమైన*Precedent* (ప్రైసిడెంట్) = ప్రమా*Precedent* (ప్రెసిడెంట్) = ముందు

ఒము, దృష్టాంతము

జరిగిన

Figures of Speech (భాషా చిత్రములు)

సాధారణముగా - అఖిలాయ ప్రకటన కొఱకు ఎవరైననూ.... సరళమైన, సామాన్య పదములను ఉపయోగించుట అలవాటు! ఐతే.... కొండఱు సరళముగా కాక.... చమత్కారముగానో, వర్షానగానో, వృంగ్యముగానో.... ఇలా పలు విధములుగా భావప్రకటనచేస్తూ వుంటారు. ముఖ్యముగా - కథకులు, రచయితలు, కవులు.... పాఠక హృదయములకు హత్తుకొను రీతిలో.... ఆయా భావములను కళకు కట్టి నట్టుగా తెలుపుట కొఱకు - పైన తెలిపిన పలువిధములను అనుసరిస్తూ వుంటారు. ఇట్టి విధానమతో చేయబడిన 'రచనల'ను తెలుగులో - "అలంకారయుక్త రచనల"నీ;

ఆంగ్లమున “Figures of Speech” అనీ అంటారు. “Figures” అనగా ‘చిత్రములు’ గనుక బహుళ ఆంగ్లములు వీనికి- “థాపొ చిత్రములు” అను అర్థము వచ్చేలా ఈ పేరు పెట్టారేమో??!

వాక్యములయిందు - ఈ అలంకార ప్రయోగము....నితముగను, సందర్భానికి వితముగను, భావస్థానికి వితముగను, అర్థవంతముగను వున్నయెదల ... ఆ రైలి- రమ జీయముగను, హృద్యముగను; మధురముగను వుండగలదు.

మన ప్రాచీన కపులు - అలంకార ప్రయోగములో సిద్ధ హస్తులు! సంస్కృత భాషలో - ఆ అలంకారములకు ప్రత్యేక శాస్త్రమూ, ఆ శాస్త్రమునకు- విశిష్టస్థానమూ వున్నది. తెలుగు కపులునూ అలంకార ప్రియులే! ప్రాచీన కపులే తాక ఆధునిక తెలుగు కపులును అలంకార ప్రయోగమున నిష్టాతులే!!

ఆంగ్ల భాషనందు - ఎన్నెన్నో ఆంగ్ల అలంకారములు ప్రాచుర్యములో నున్నామా.... తెలుగు(సంస్కృత) అలంకారములకు తుల్యముగానున్న కొన్ని ప్రధాన ఆంగ్ల అలంకారములు మాత్రము ఈ క్రింద వివరించబడినవి. పీటి లభణములను - ఉదహరణములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Simile (ఉపమాలంకారము) :- ఒక వస్తువును లేదా వ్యక్తిని-మరొక వస్తువుతో గాని లేదా మరొక వ్యక్తితో గాని ఏదో ఒక సమాన గుణముతో సరి పోల్చి చెప్పటాను “Simile” అని అంటారు. Ex.: 1] She runs like a hare (ఆమె-కుండెలవలె పడుగెత్తును). 2] The water in this lake is as clear as crystal (ఈ సరసు నుదలి నీరు సృటికమువలె స్వచ్ఛముగా నున్నది).

2] Metaphor (రూపకాలంకారము) :- ఇద్దరు వ్యక్తులను గాని లేదా రెండు వస్తువులనుగాని సమాన గుణముతో ఊహాత్మకముగా సరిపోల్చి చెప్పటాను “Metaphor” అని అంటారు. Ex.: - 1] Jhansi Lakshmi Bai was a tigress on the battle-field(యూస్సిలాక్ష్మి శాయి-యుద్ధరంగమున అడవులిగా నుండెను). 2] The news was dagger to his heart (ఆ వారి- అతని హృదయమునకు కట్టిపోటయ్యెను).

3] Hyperbole (అతిశయోక్తి అలంకారము) :- ఒక- అంకమును వాస్తవమునకు మించి వచ్చించి, ‘అతిశయోక్తి’గా చెప్పటాను-“Hyperbole” అని అంటారు. Ex. :- 1] The buildings of this city are touching the sky(ఈ నగరమండలి భవనములు ఆకాశమును తాకు చుప్పుచేసి). 2] If the time Cooperates I can put this entire World into my pocket(కాలము సహకరిస్తే- ఈ యావత్తి ప్రవంచమునూ నా జీబులో పెట్టికోగలను).

4] **Irony (వ్యాజస్తుతి)** :- మాటలో - 'స్తుతి', భాషనానందు - 'నింద' స్ఫురించునట్టు చెప్పుటను - "Irony" అని అంటారు. Ex.: - 1] He Smokes, drinks and gambles and may be said to possess all the virtues (అతడు బొగ త్రాగును. మధుపానసు దేశును. మరియు జారమ్మానును. వుకీ.... నుగుణములన్నియు అతని సాత్రని చెప్పుకోవచ్చ కదా!) 2] Chandraswami is an honourable man and Lallu Prasad Yadav is a gentle man (శంద్రస్యామి నిశాయశివరుడు! లల్లూ ప్రసాద్ యాదవ్ పెద్దమనిఖి!!)

5] **Sarcasm (వ్యాజనింద)** :- నిందను గాని, హేరసనుగాని మేళవించి చెప్పుటను - "Sarcasm" అని అంటారు. Ex.: - 1] If there are no trees, the castor tree will be the greatest tree (ఎక్కువా చెట్లు లేకుంటే.... ఆముదపుడైట్టే మహావృష్టము లాగలదు). 2] She would be the best house-wife on this earth if god had, created nonelise (దేహపు ఇంకెవరిండి సృష్టించుండా వుంటే.... ఈ ప్రపంచములో అమే ఉత్తమ ఇల్లాలు!).

6] **Pathetic Fallacy (ఉత్సైఫ్ లంకారము)** :- ప్రాణము లేనివి సైతము - ప్రాణమున్న పానినితె భావుప్రచటన చేసినట్లు వర్ణించి చెప్పుటను "Pathetic Fallacy" అని అంటారు. Ex.: - 1] When a poet dies, the nature mourns her worshipper and celebrates his obsequies (ప్రకృతి మరణిస్తే... ప్రకృతి రన ఆరాధునికి సంతాపము తెలుపుతుంది. ఆరని మరణాల తర దేహకలను నిర్యాహిస్తుంది). 2] When a beggar dies, the nature sheds tears (ఒ దిచ్చగాడు తనుపు చాలిస్తే.... ప్రకృతి కస్సిరు గాఱిస్తుంది).

7] **Oxymoron (విరోధాభాసాలంకారము)** :- ఒక వ్యక్తికి గాని లేదా ఒక వస్తువునకు గాని పరస్పర విరుద్ధములగు విశేషములను ఒకేసారి ఉపయోగించి చెప్పుటను "Oxymoron" అని అంటారు. Ex.: - 1] He is an intelligent idiot (అతతాక తెలివైన వెట్టివాడు)! 2] She has terrific beauty (అమే భయింకరమైన అందము గలది).

8] **Litotes (అజేపాలంకారము)** :- వ్యక్తిరేక పడమును ఉపయోగించుట ల్యారా....నిరుద్ధరము వచ్చునట్టు చేసి, మరింత సిర్దూరణగా చెప్పుటను "Litotes" అని అంటారు. Ex.: - 1] She is no fool (అమే తెలిని తక్కువరి కాడు). పై వాక్యములో - "అమే చాల తెలివైనది" అని చెప్పుట అనలు ఉద్దేశము! 2] He is a mayor of no mean city (అతడు చిన్న సగరమునకు మేయర్ కాడు). ఈ వాక్యములో - "అతడు చాల పెద్ద సగరమునకు మేయర్" అని చెప్పుట అనలు ఉద్దేశము! **రు. 71, Ace. No.—o— 425**

‘జస్ట్రోయర్’ వోరి - తెలుగు+ఇంగ్లీష్ భాషా ప్రచురణ

‘ఇంగ్లీష్ గ్రామర్’కు సంబంధించిన ఇనేక ప్రధాన అంశముల మీద - నావగ్రాహన మరియు భాషాభాగ ప్రయోగములో ఆధిపత్యము సంపాదించుటక ఈ క్రింది గ్రంథములు చక్కగా ఉపయోగపడగలవు. ఈ గ్రంథముల అనము వలన.... అంగ్రోభావనందు - పట్టునూ, ప్రాపీణ్యమునూ సాధించగలరన సందేహము లేదు. ఈ గ్రంథములన్నియూ.... తెలుగు ద్వారా అంగ్రోభావ మంగ్ర హృదాక ఎంపిక నెర్చుకొను నిఫుమగా - సులభత్వాలలో.... సరళ భ్రాంతమయిపే గచుక.... తప్పక చదవండి! తద్వారా అంగ్రోభాపాసిద్ధిని పొండి

ఆన్‌నెం (A, An & The) మరియు వోకాబ్యూలరీ
(ఆన్‌కర్న్ షార్ట్ ఆంగ్రోపదణాలము మీద - సాధికారణ సాధించుటకై కూరించుకుమా!)

వెల : రూ॥ 14

ఎడిషనల్ ఆన్ తాండ్రగేషన్ - ఆఫ్ వెర్నో
(సమాగ్ర క్రియాచార నిష్టత్త నిఘంటువు)

వెల : రూ॥ 20

ఎ టిప్పనరీ ఆన్ ఎడిషన్
(సంక్రమిత సామాజిక ప్రపాఠముగా నిఘంటువు)

వెల : రూ॥ 15

కాంప్రెషాన్స్ బుక్ ఆన్ కామన్ ఎప్రెర్న్
(అంగ్రోపదములు మరియు వాక్యాన్నిర్మాజమునందు సాధారణముగా దూరములు - దిద్దుబాట్టు)

వెల : రూ॥ 16

చర్మల్ టిప్పనరీ (తెలుగు.ఇంగ్లీష్ నిఘంటువు)
(అనేక చర్మాను ప్రపాఠములకు....అంగ్రోభావ వివరణ మరియు అంగ్రోప సంపూకొన్ని ప్రముఖ ప్రయోగము)

వెల : రూ॥ 12

పెవెంట్ లువర్ వర్క్ పవర్
(మీ అంగ్రోపద చాచుర్యమును - పెంపోందించుకొనుటకై చూపోందించిన.... సమాసార్థ పదముల, వ్యుతిరేకార్థ పదముల, సమోచ్చారణ పదముల కాబితాల వెల : రూ॥ 8

ఇడియమ్స్ ఆండ్ ప్రైజెన్
(అంగ్రోభాపో జాతీయములను, పదంధములను - సందర్శించితముగా ప్రయో

ఎ యనీక్ బుక్ ఆన్ ‘యూనేషన్ ఆఫ్ ఎడెక్షివ్’
 (బెరిం అంగ్ విశేష పదములకు- తెలుగు అర్థములు; ప్రతి కాంగ్రెస్ -
 వాక్యములయిందు- ఆయ్ పద ప్రమోగమ్మలు) వెల : రూ॥

ఎయనీక్ బుక్ ఆన్ యూ-సేప్ ఆఫ్ యాహ్ వర్క్
 (427 అంగ్రేయి విశేషం పదములకు - తెలుగు అర్థములు; 627
 తెలుగు వాక్యములయందు ఆయా పదప్రయోగములు) పేల : రూ॥

దెన్ ప్రవర్తక్క 'జంగ్లీష్ గ్రామర్' పార్క్-1 : పొర్చున్ ఆఫ్
(నిర్వచనములు - ఉదాహరణలు; అభ్యాసములు - జవాబులు) వేల : రూ॥

డెన్కువర్కు “బంగిక్క” గ్రామం, పార్ట్-II : పెన్న
(కాలరీతులు; నిర్వచనములు; పట్టికలు; అభ్యాసములు-జవాబులు)

‘జనప్రియ’ అంగ్ భాష
(‘విలియం ఇంగ్లీష్ లెర్నింగ్ కోర్స్’) ఇంగ్లీష్ నేఱుకోగోరే తెలు
ప్రతోభముగా కూర్చున.... ‘అంగ్ స్టోర్స్ ఫిని’) వెల : రూ॥]

స్విట్స్ (ఇంగ్లీష్ స్విత్సింగ్ కోర్ట్)
 (కేవలము 'శి పారముల' లోనే ఇంగ్లీష్ మాట్లాడుటను నేర్చుకునే స్విట్స్ వెల : చూ॥ 1

30 రోజులలో... ఇంగ్రీష్ నేర్చుకోండి!
 (ఇంగ్రీష్తు - ధారాళముగా మాట్లాడుటకు సైంపిఫిక్ మెథడ్స్తు రూపీణి
 విశ్వాస్ | గంథము!) వెత : రూ॥ ౬

ఇస్టర్ రైవీషన్ ఇంగ్లీష్ గ్రామి
(S.S.C., ఇంచర్, I.T.I., T.T.I., B.Ed. ప్రొఫెసర్ వాండే వారికీ
అంగ్ వ్యాకరణాభిస్థాపకు అత్యంత ప్రయోజనార్థక గ్రంథము!)
వైలె : రూ.

పై గ్రంథములలో.... మీకు కావలనిన గ్రంథముల ఫరీదును. 'జన పట్లికేషన్స్, తెనాలి-522 201's M. O. ద్వారా పంపండి! M.O. అందగానే : సదరు వున్నకములను. కేవలము Rs.1-00s V.P.B.

"అంగ్ల భాష" ప్రచురణలు :

"అంగ్ల భాష"ను అభ్యసించువారికి మరియు "ప్రపంచంలకు ప్రాచీరించుటకి" 'ఇంగ్లీష్' సమగ్ర పరిజ్ఞావాన్ని పెంపారదించు (కంఠములు) "The Registrar of English"

- 1) ఎడ్జెక్షనరి ఆన్.కాంబ్లగ్లోన్ ఆఫ్ "వర్బ్" (A Dictionary on Conjugation of "VERBS")

(ఇంగ్లీష్-తెలుగు) వెల : Rs. 15-00

- 2) ఆర్టికల్స్ (Articles) (A or an & the)

మరియు

వక్షాబ్యూలరి (Vocabulary=పదజాలము)

శైమ్మూల్, కారేజ్ విద్యార్థులకు మరియు అంగ్ల-బాష, గ్రమర్... నేర్చుకొనగారే- ఉపాధానంతుల కారక్త కూర్చున... వ్యాఖ్య గ్రంథము!

వెల : Rs. 12-00.

- 3) లెర్నర్స్ డిక్షనరి (Learners DICTIONARY)

(తెలుగు-ఇంగ్లీష్ వ్యాఖ్యలు) రూ. Rs.

వాచన లిపిల లేకుండా అంగ్ల భాషల లేకుండా తెలుగుల లేకుండా అంగ్ల భాషల లేకుండా తెలుగుల లేకుండా అంగ్ల భాషల లేకుండా

- 4) స్పీడెక్స్ "ఇంగ్లీష్ స్పీడెక్స్ కోర్స్"

(SPEEDEX "English Speaking Course")

కేపం - "3" వారాలు - మాత్రాలు - మాత్రాలు

"ఇంగ్లీష్ భాషలు... సుధారణలు... సుధారణలు

మెఱ్చుకోలి